

Nowotwory złośliwe w województwie świętokrzyskim

Najczęściej występujące nowotwory złośliwe w latach 1999 – 2013

Niniejszą publikację sfinansowano ze środków Ministerstwa Zdrowia w ramach realizacji zadania Narodowego Programu zwalczania Chorób Nowotworowych, pn. „Wspomaganie systemu rejestracji nowotworów”

ISSN 2299-999X

Kielce 2016

ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM ONKOLOGII

Zakład Epidemiologii i Walki z Rakiem

Ul. Artwińskiego 3, 25-734 Kielce

tel. +48 41 36 74 276, fax +48 41 36 74 449

e-mail epidemiologia@onkol.kielce.pl

<https://www.onkol.kielce.pl/>

Autorzy

dr hab. n. med. Stanisław Gózdź, prof. UJK

Świętokrzyskie Centrum Onkologii, Klinika Onkologii Klinicznej

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Zakład Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów

mgr Monika Nogajczyk

Świętokrzyskie Centrum Onkologii, Zakład Epidemiologii i Walki z Rakiem

dr n. med. Paweł Macek

Świętokrzyskie Centrum Onkologii, Zakład Epidemiologii i Walki z Rakiem

Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych, Wydział Nauk Medycznych

Opracowanie graficzne, przygotowanie okładki

mgr Monika Nogajczyk

Druk i oprawa

Drukarnia im. A. Póttawskiego w Kielcach <http://www.drukarnia.kielce.pl/>

ISSN 2299-999X

Kielce 2016

Wykaz skrótów

APC	Annual Percent Change – roczna zmiana procentowa
ASR	Age – standardized rate – współczynnik standaryzowany
CI	Confidence Interwał – przedział ufności
CR	Crude rate – współczynnik surowy
% pop.	% populacji

Spis treści

Słowo wstępne	7
Wprowadzenie	9
Materiał i metody	13
<i>Źródło danych</i>	13
<i>Zastosowane mierniki epidemiologiczne i metody statystyczne</i>	14
Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013	15
<i>Zachorowania i zachorowalność na raka płuca u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013</i>	15
<i>Zachorowania i zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013</i>	19
<i>Zachorowania i zachorowalność na raka prostaty w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013</i>	23
<i>Zachorowania i zachorowalność na raka pęcherza moczowego u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013</i>	27
<i>Zachorowania i zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013</i>	31
Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013	36
<i>Zachorowania i zachorowalność na raka płuca u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013</i>	36
<i>Zachorowania i zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013</i>	40
<i>Zachorowania i zachorowalność na raka piersi w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013</i>	44
<i>Zachorowania i zachorowalność na raka jajnika w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013</i>	52

Zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013	57
<i>Zgony i umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013 .....</i>	<i>57</i>
<i>Zgony i umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013 .....</i>	<i>61</i>
<i>Zgony i umieralność z powodu raka prostaty w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013.....</i>	<i>65</i>
<i>Zgony i umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013 .....</i>	<i>69</i>
<i>Zgony i umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013 .....</i>	<i>73</i>
Zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013	77
<i>Zgony i umieralność z powodu raka płuca u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013 .....</i>	<i>77</i>
<i>Zgony i umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013 .....</i>	<i>81</i>
<i>Zgony i umieralność z powodu raka piersi w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013 .....</i>	<i>85</i>
<i>Zgony i umieralność z powodu raka trzonu macicy w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013 .....</i>	<i>89</i>
<i>Zgony i umieralność z powodu raka jajnika w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013.....</i>	<i>93</i>
Spis tabel.....	98
Spis rycin	101

Słowo wstępne

W prezentowanym raporcie przedstawiono najczęściej występujące nowotwory złośliwe oraz najczęstsze przyczyny zgonów z ich powodu w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013. Nie oznacza to jednak, że w poszczególnych latach analizy kolejność występowania nowotworów najczęstszych, a czasem również ich obecność na liście była taka jaką zaprezentowano w niniejszym raporcie. Omówiono te, które występowały najczęściej również ze względu na ich obecność w liczbie lat biorąc pod uwagę cały 15-letni okres obserwacji. Szczegółowe dane dotyczące zachorowań i zgonów z powodu nowotworów złośliwych, również tych najczęstszych można znaleźć w raportach rocznych przygotowywanych przez Świętokrzyskie Biuro Rejestracji Nowotworów.

*Dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Onkologii
Konsultant wojewódzki w dziedzinie onkologii klinicznej
Dr hab. n. med. Stanisław Góźdź, Prof. UJK*

Wprowadzenie

Według raportów Krajowego Rejestru Nowotworów w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013 zarejestrowano 74 958 zachorowań na nowotwory złośliwe ogółem (39 764 u mężczyzn i 35 194 u kobiet). Wartość surowego współczynnika zachorowalności wynosiła $385,3/10^5$ (mężczyźni $418,6/10^5$ i kobiety $353,5/10^5$), a współczynnika standaryzowanego według wieku $231,8/10^5$ (mężczyźni $279,5/10^5$ i kobiety $202,3/10^5$).

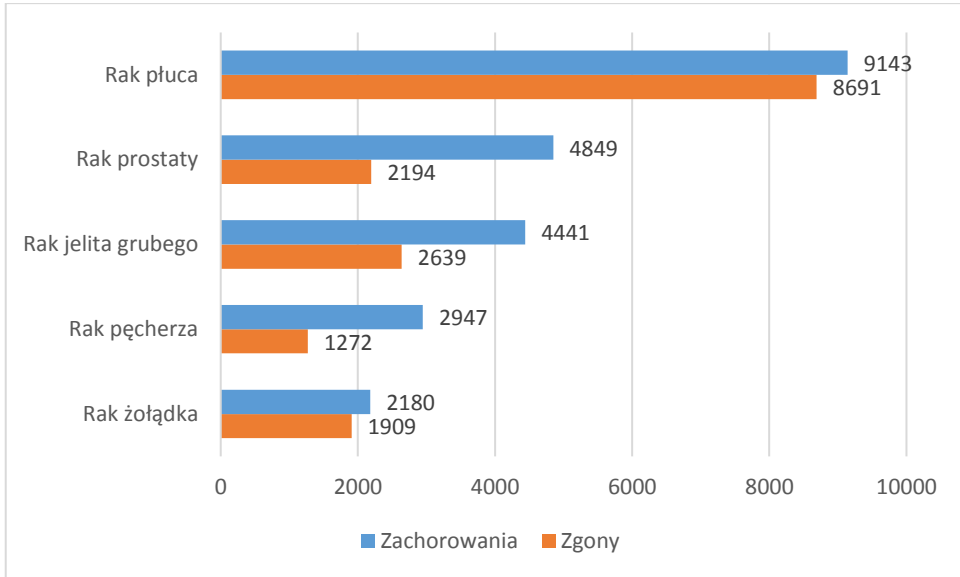
W latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 44 690 zgonów z powodu nowotworów złośliwych ogółem (26 417 u mężczyzn i 18 273 u kobiet). Wartość surowego współczynnika umieralności wynosiła $229,7/10^5$ (mężczyźni $278,1/10^5$ i kobiety $183,5/10^5$), a współczynnika standaryzowanego według wieku $127,3/10^5$ (mężczyźni $179,5/10^5$ i kobiety $90,0/10^5$).

W analizowanym okresie w województwie świętokrzyskim według struktury zachorowań na nowotwory złośliwe ogółem u mężczyzn najczęściej występującymi były: rak płuca, prostaty, jelita grubego, pęcherza moczowego, żołądka (Rycina 1, Rycina 2).

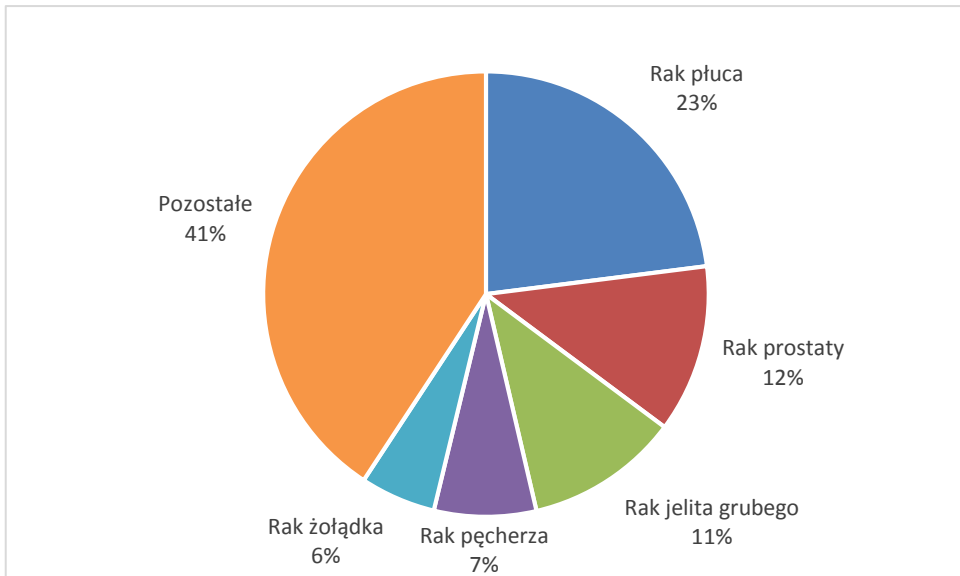
W latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim według struktury zgonów z powodu nowotworów złośliwych ogółem u mężczyzn najczęściej występującymi były: rak płuca, jelita grubego, prostaty, żołądka, pęcherza moczowego (Rycina 3).

W analizowanym okresie w województwie świętokrzyskim według struktury zachorowań na nowotwory złośliwe ogółem u kobiet najczęściej występującymi były: rak sutka, jelita grubego, trzonu macicy, płuca, jajnika (Rycina 4, Rycina 5).

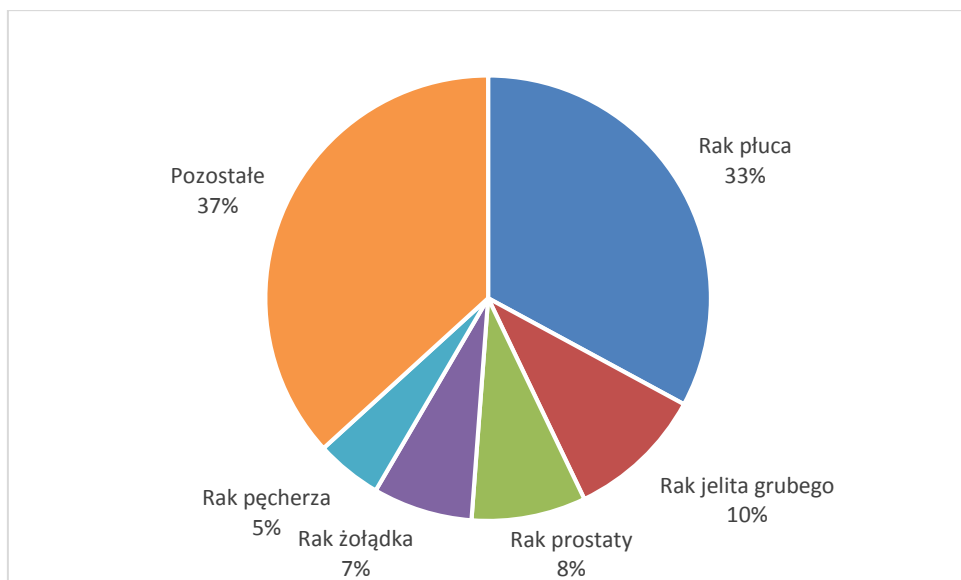
W latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim według struktury zgonów z powodu nowotworów złośliwych ogółem u kobiet najczęściej występującymi były: rak sutka, jelita grubego, płuca, jajnika trzonu macicy (Rycina 6).

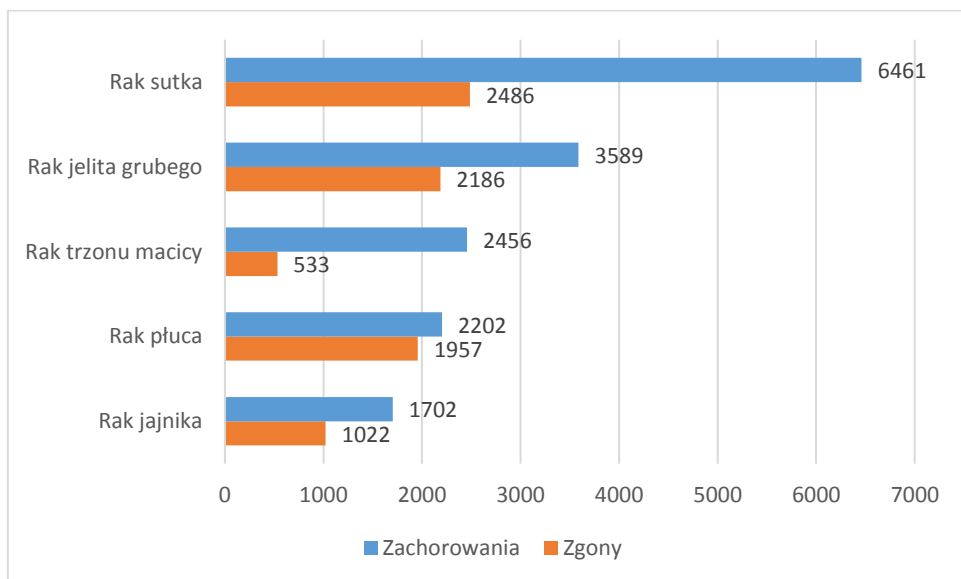
Rycina 1. Zachorowania i zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

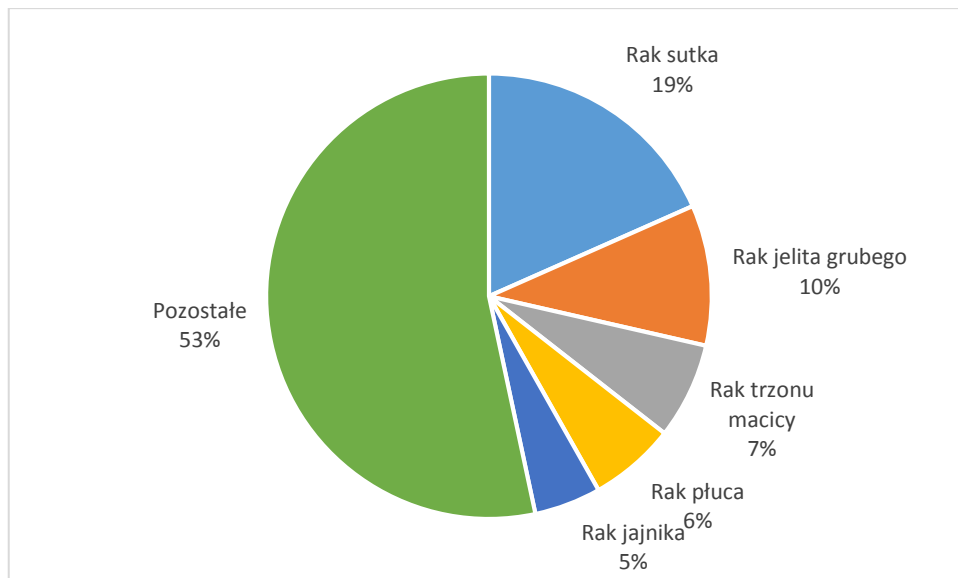
Rycina 2. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, wskaźnik struktury

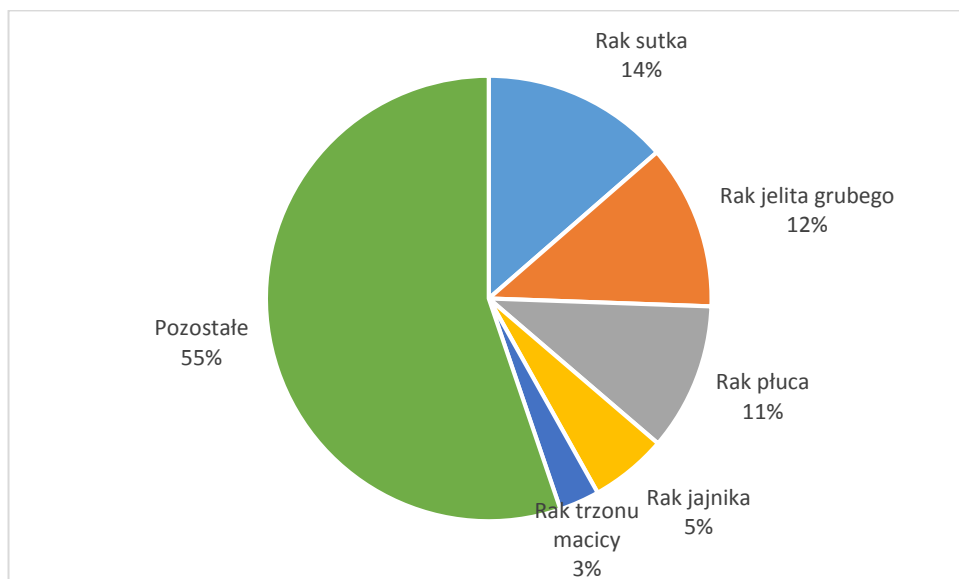
Rycina 3. Zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, wskaźnik struktury

Rycina 4. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Rycina 5. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, wskaźnik struktury

Rycina 6. Zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, wskaźnik struktur

Materiał i metody

Źródło danych

Materiał stanowiły informacje o 39 970 (23 560 mężczyźni i 16 410 kobiety) zachorowaniach i 24 889 (16 705 mężczyźni i 8 184 kobiety) zgonach z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013. Dane pochodziły z Krajowego Rejestru Nowotworów. Do analizy włączono informacje o zachorowaniach i zgonach według kodów Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD10: na raka płuca (C34) według płci, raka jelita grubego (C18-C21) według płci, raka prostaty (C61), raka pęcherza moczowego (C67) u mężczyzn, raka żołądka (C16) u mężczyzn, raka sutka (C50), raka trzonu macicy (C54), raka jajnika (C56) (Tabela 1).

Tabela 1. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe, województwo świętokrzyskie, 1999-2013

Rak (ICD 10)	Grupa nowotworów (ICD 10)
Rak płuca (C34)	Układ oddechowy i klatka piersiowa (C30-C39)
Rak prostaty (C61)	Męskie narządy płciowe (C60-C63)
Rak jelita grubego (C18-C21)	Narządy trawienne (C15-C26)
Rak pęcherza (C67)	Układ moczowy (C64-C68)
Rak żołądka (C16)	Narządy trawienne (C15-C26)
Rak sutka (C50)	Pierś (C50)
Rak trzonu macicy (C54)	Żeńskie narządy płciowe (C51-C58)
Rak jajnika (C56)	Żeńskie narządy płciowe (C51-C58)

Zastosowane mierniki epidemiologiczne i metody statystyczne

W analizach uwzględniono surowe (CR) oraz standaryzowane (ASR) według standardowej populacji świata współczynniki zachorowalności i umieralności wyrażone na 100 000 (10^5) populacji. Nie uwzględnione w raportach Krajowego Rejestru Nowotworów wartości standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności i umieralności z powodu raka jelita grubego (C18-C21) obliczono samodzielnie dla poszczególnych lat analizy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań i zgonów z powodu raka okrężnicy, zgięcia esiczo-odbytniczego, odbytnicy, odbytu i kanału odbytu. Informacje o liczbie populacji według płci w kolejnych latach analizy pozyskano z Głównego Urzędu Statystycznego.

Na podstawie skrajnych lat analizy obliczono różnicę oraz zmianę procentową bezwzględnej liczby zachorowań i zgonów, wartości surowych i standaryzowanych współczynników zachorowalności, umieralności oraz odsetka populacji obciążonego zachorowaniem i zgonem z powodu wybranych nowotworów złośliwych.

Analizę trendów czasowych oraz wartości rocznej zmiany procentowej (Annual Percent Change – APC) na podstawie liczb bezwzględnych, współczynników zachorowalności i umieralności przeprowadzono za pomocą modeli *joinpoint*. Wartości $APC > |1,0|$ wskazywały odpowiednio trend malejący lub rosnący. Wartości $APC \leq |1,0|$ wskazywały trend stabilny.

Analizę statystyczną i interpretację graficzną wyników wykonano z użyciem pakietu *Microsoft Office* oraz oprogramowania *SAS Enterprise Guide* i *Joinpoint Regression Program version 4.2.0.2* licencjonowanych dla Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach.

Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

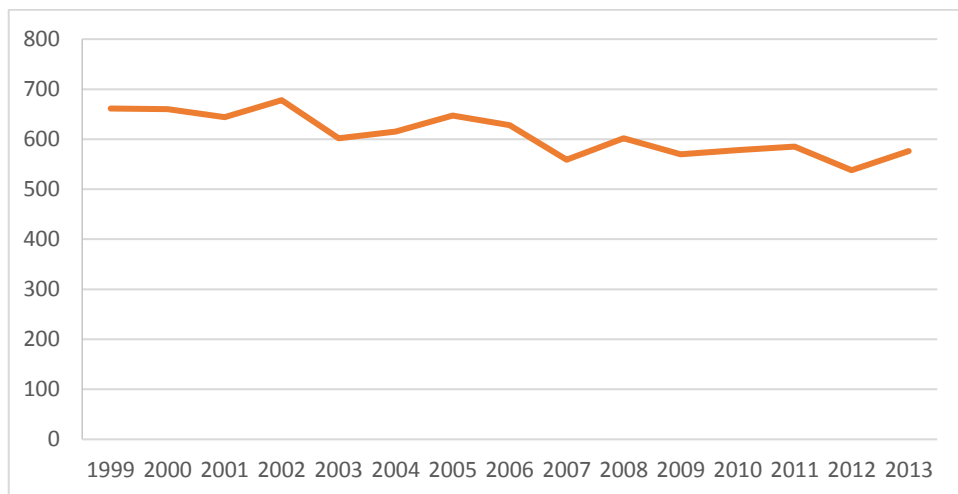
Zachorowania i zachorowalność na raka płuca u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 9 143 zachorowania na raka płuca u mężczyzn. Na podstawie skrajnych lat analizy spadek bezwzględnej liczby zachorowań wynosił 12,9%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności obniżyła się o 8,0%, a standaryzowanego według wieku o 30,1% (Tabela 2).

Tabela 2. Zachorowania i zachorowalność na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

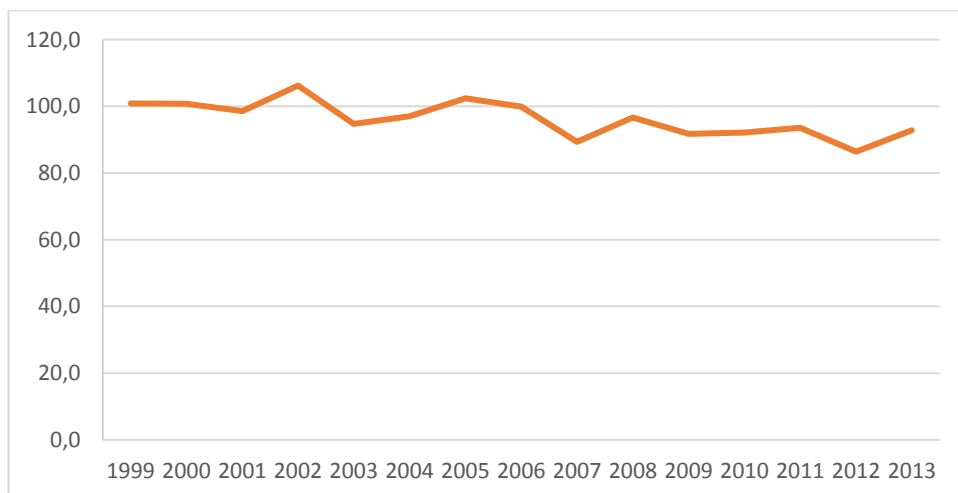
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	661	100,9	76,4	0,1017
2000	660	100,8	76,5	0,1037
2001	644	98,6	73,8	0,1013
2002	678	106,2	77,1	0,1070
2003	602	94,7	66,6	0,0953
2004	615	97,0	66,0	0,0976
2005	647	102,4	70,1	0,1031
2006	628	99,9	67,2	0,1005
2007	559	89,3	58,5	0,0898
2008	602	96,6	62,1	0,0970
2009	570	91,7	57,5	0,0921
2010	578	92,1	56,0	0,0921
2011	585	93,6	57,7	0,0936
2012	538	86,4	50,0	0,0864
2013	576	92,8	53,4	0,0928
Δ 1999-2013	-85	-8,1	-23	-0,0089
% Δ	-12,9	-8,0	-30,1	-8,7

Największą liczbę zachorowań odnotowano w roku 1999 (n=661) i 2002 (n=678), najmniejszą w roku 2007 (n=559) i 2012 (n=538). Rozpiętość bezwzględnej liczby zachorowań wynosiła 140 przypadki (Rycina 7).

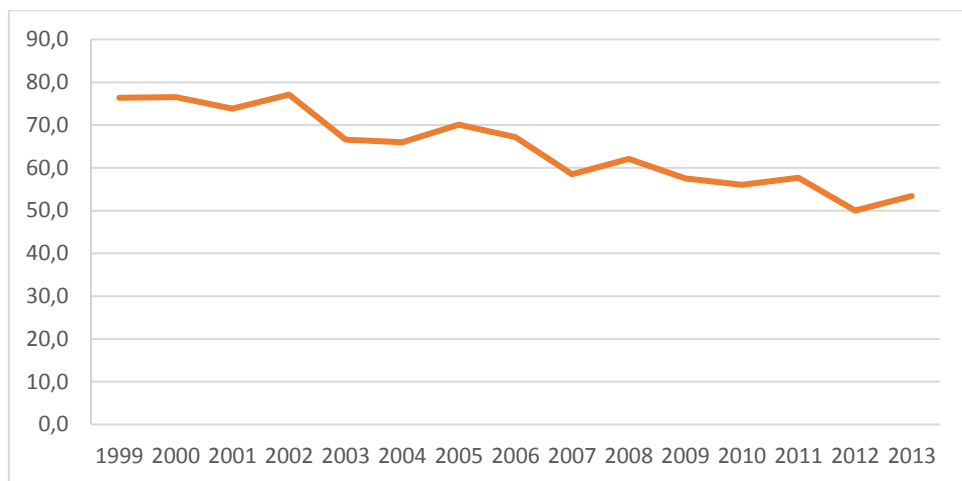
Rycina 7. Zachorowania na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2002 (CR: $106,2/10^5$) i 2005 (CR: $102,4/10^5$), najniższe w roku 2007 (CR: $89,3/10^5$) i 2012 (CR: $86,4/10^5$) (Rycina 8).

Rycina 8. Zachorowalność na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2000 (ASR: 76,5/10⁵) i 2002 (ASR: 77,1/10⁵), najniższe w roku 2012 (ASR: 50,0/10⁵) i 2013 (ASR: 53,4/10⁵) (Rycina 9).

Rycina 9. Zachorowalność na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

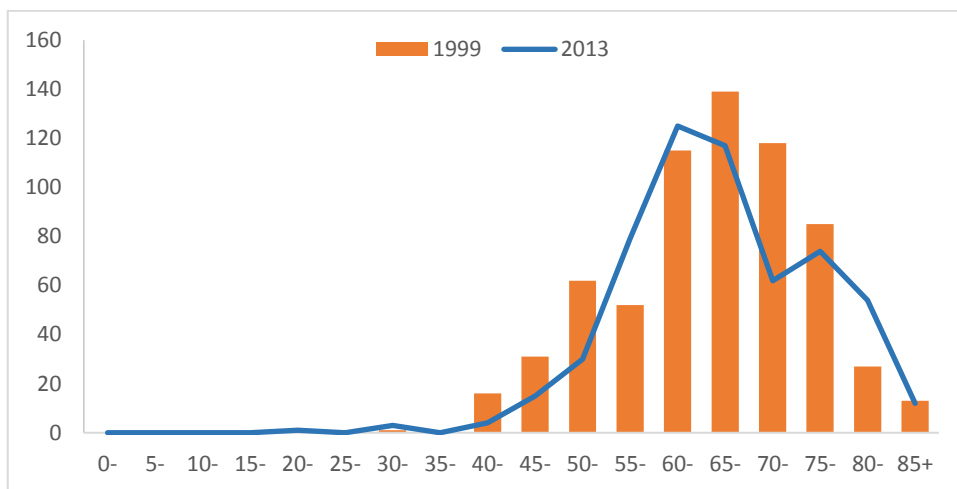
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał istotną statystycznie tendencję spadkową w tempie rocznym 1,3% (Tabela 3).

Tabela 3. Dynamika zmian zachorowalności na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	mężczyźni	1999-2013	-1,3	-1,7	-1,0	<0,05
CR	mężczyźni	1999-2013	-1,0	-1,3	-0,6	<0,05
ASR	mężczyźni	1999-2013	-3,0	-3,4	-2,6	<0,05

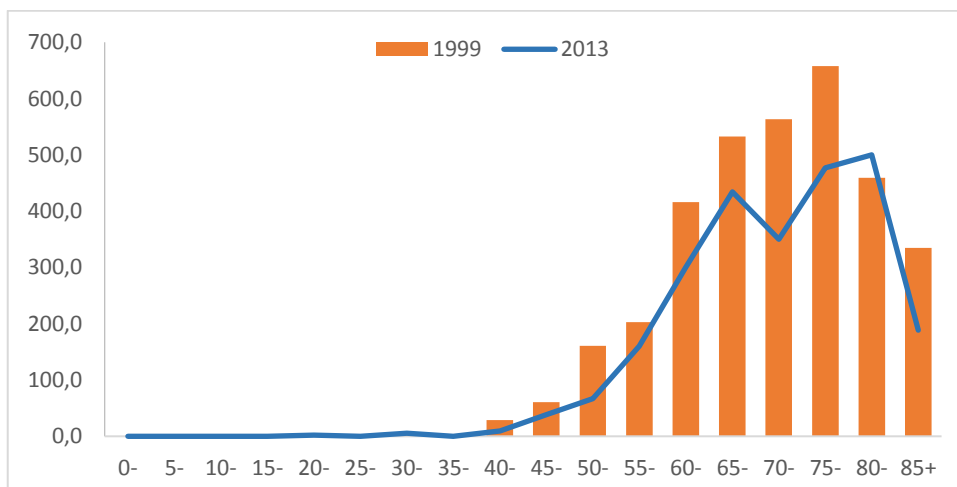
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie stabilną tendencję spadkową w tempie rocznym 1,0%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję spadkową w tempie rocznym 3,0% (Tabela 3).

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka płuca obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 65-69 lat (n=139), natomiast w 2013 roku u mężczyzn w grupie wieku 60-64 lata (n=179) (Rycina 10).

Rycina 10. Zachorowania na raka płuca u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 75-79 lat ($657,4/10^5$), a w 2013 roku u mężczyzn w grupie wieku 80-84 lata ($500,0/10^5$) (Rycina 11).

Rycina 11. Zachorowalność na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficznego w grupach wieku

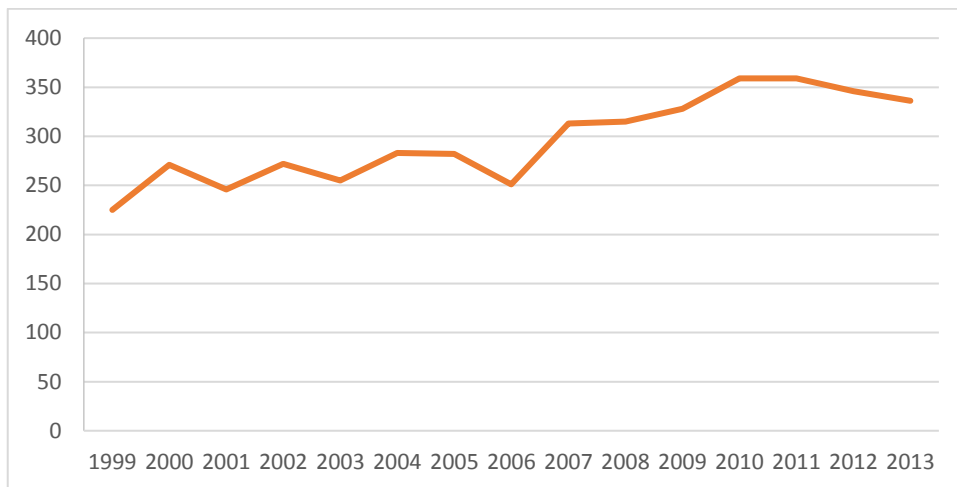
Zachorowania i zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 4 441 zachorowań na raka jelita grubego u mężczyzn. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zachorowań wynosił 49,3%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności wzrosła o 56,4%, a standaryzowanego według wieku o 24,0% (Tabela 4).

Tabela 4. Zachorowania i zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

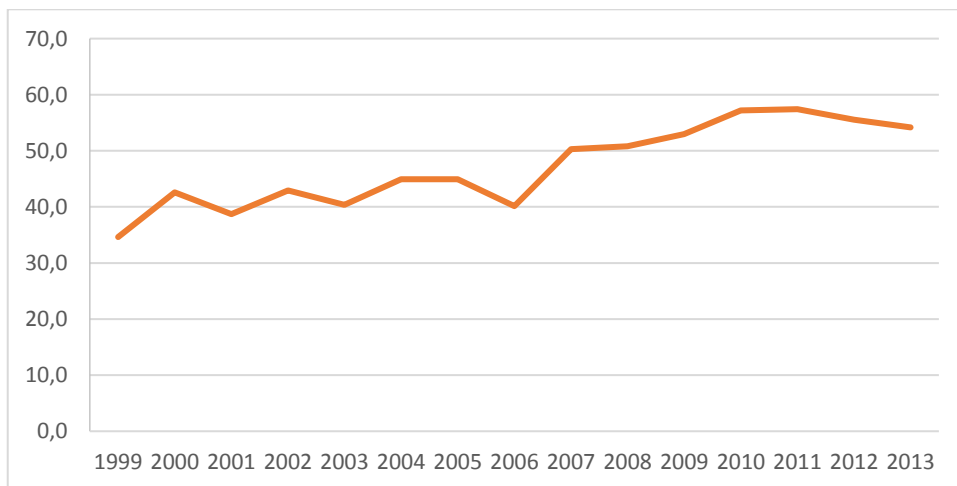
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	225	34,6	24,6	0,0346
2000	271	42,6	30,7	0,0426
2001	246	38,7	27,7	0,0387
2002	272	42,9	29,5	0,0429
2003	255	40,4	27,9	0,0404
2004	283	44,9	29,9	0,0449
2005	282	44,9	29,9	0,0449
2006	251	40,2	26,6	0,0402
2007	313	50,3	32,4	0,0503
2008	315	50,8	31,0	0,0508
2009	328	53,0	32,8	0,0530
2010	359	57,2	34,0	0,0572
2011	359	57,4	34,5	0,0574
2012	346	55,5	32,3	0,0555
2013	336	54,2	30,5	0,0542
Δ1999-2013	111	19,5	5,9	0,0195
%Δ	49,3	56,4	24,0	56,4

Największą liczbę zachorowań odnotowano w roku 2010 i 2011 ($n=359$), najmniejszą w roku 1999 ($n=225$) i 2001 ($n=246$). Rozpiętość bezwzględnej liczby zachorowań wynosiła 134 przypadki (Rycina 12).

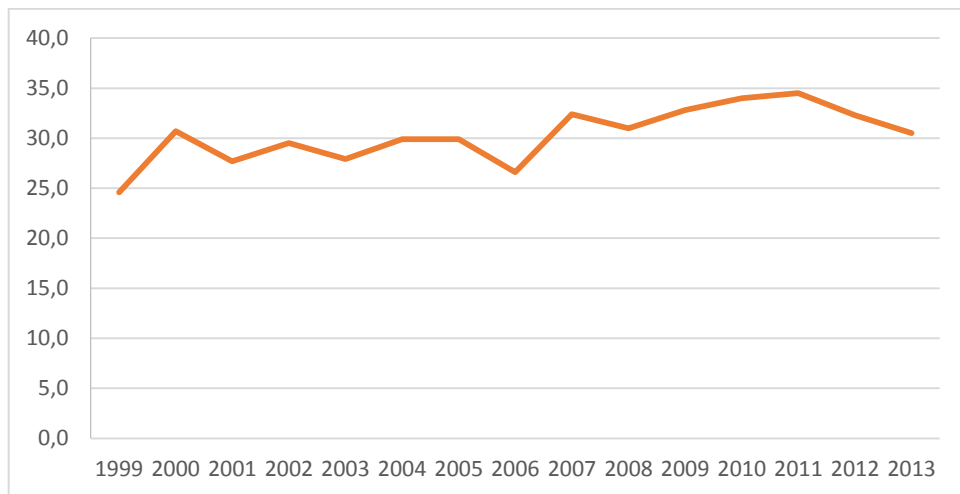
Rycina 12. Zachorowania na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2010 ($CR: 57,2/10^5$) i 2011 ($CR: 57,4/10^5$), najniższe w roku 1999 ($CR: 34,6/10^5$) i 2001 ($CR: 38,7/10^5$) (Rycina 13).

Rycina 13. Zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2010 (ASR: 34,0/10⁵) i 2011 (ASR: 34,5/10⁵), najniższe w roku 1999 (ASR: 24,6/10⁵) i 2006 (ASR: 26,6/10⁵) (Rycina 14).

Rycina 14. Zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

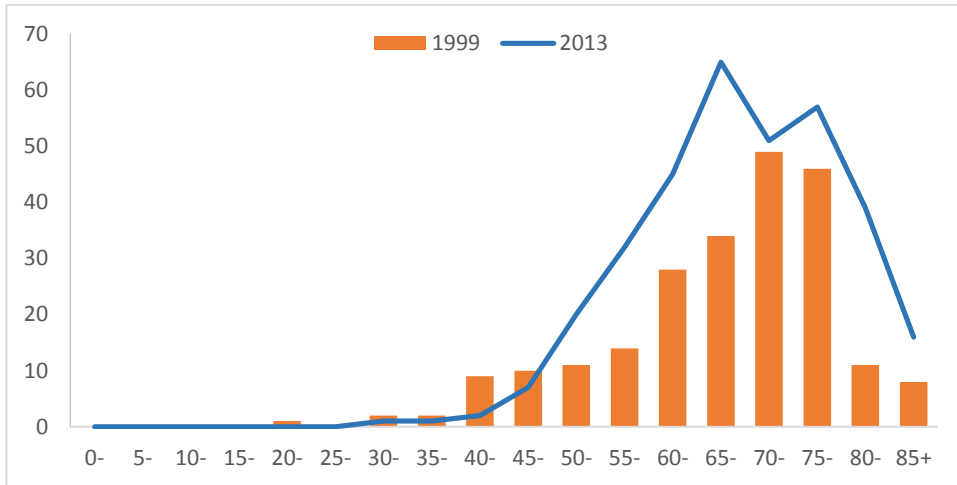
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,0% (Tabela 5).

Tabela 5. Dynamika zmian zachorowalności na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	mężczyźni	1999-2013	3,0	2,1	3,9	<0,05
CR	mężczyźni	1999-2013	3,3	2,4	4,2	<0,05
ASR	mężczyźni	1999-2013	1,5	0,6	2,4	<0,05

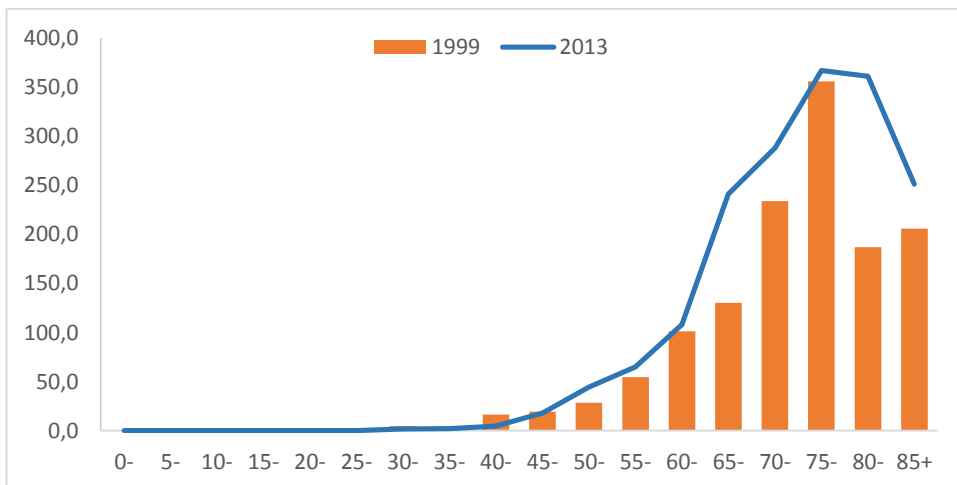
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,3%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,3% (Tabela 5).

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka jelita grubego obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 70-74 lata (n=49), natomiast w 2013 roku u mężczyzn w grupie wieku 65-69 lat (n=65) (Rycina 15).

Rycina 15. Zachorowania na raka jelita grubego u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 75-79 lat ($355,8/10^5$), w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 75-79 lat ($367,1/10^5$) (Rycina 16).

Rycina 16. Zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

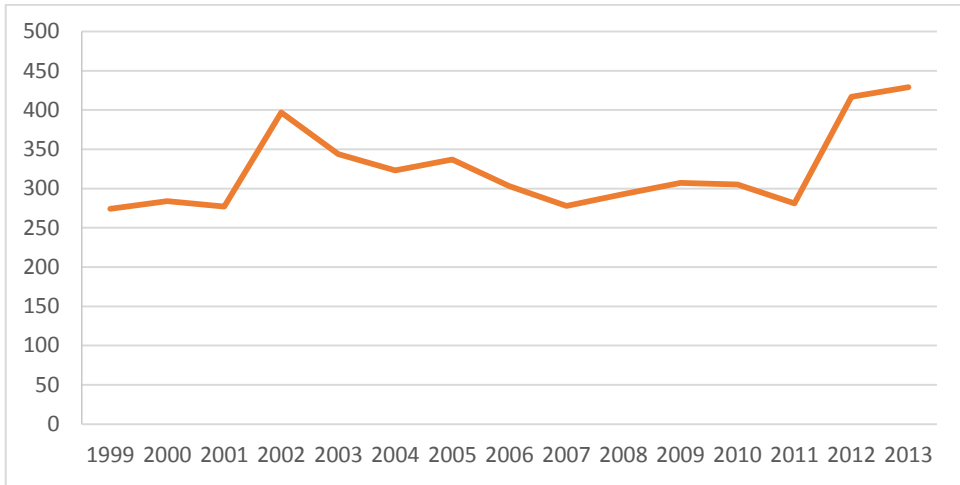
Zachorowania i zachorowalność na raka prostaty w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 4 849 zachorowań na raka prostaty. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zachorowań wynosił 56,6%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności wzrosła o 65,6%, a standaryzowanego według wieku o 33,3% (Tabela 6).

Tabela 6. Zachorowania i zachorowalność na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

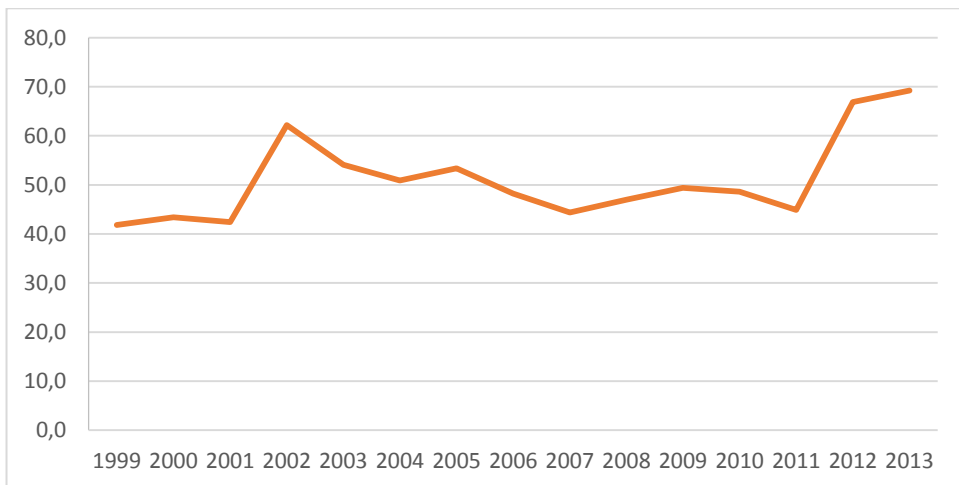
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	274	41,8	28,5	0,0422
2000	284	43,4	29,4	0,0446
2001	277	42,4	28,0	0,0436
2002	397	62,2	40,1	0,0627
2003	344	54,1	35,4	0,0545
2004	323	50,9	31,4	0,0513
2005	337	53,4	33,3	0,0537
2006	303	48,2	29,2	0,0485
2007	278	44,4	28,6	0,0447
2008	293	47,0	27,8	0,0472
2009	307	49,4	29,4	0,0496
2010	305	48,6	27,9	0,0486
2011	281	44,9	26,3	0,0449
2012	417	66,9	39,3	0,0669
2013	429	69,2	38,0	0,0692
Δ1999-2013	155	27,4	9,5	0,0270
%Δ	56,6	65,6	33,3	64,0

Największą liczbę zachorowań odnotowano w roku 2012 (n=417) i 2013 (n=429), najmniejszą w roku 1999 (n=274) i 2001 (n=277). Rozpiętość bezwzględnej liczby zachorowań wynosiła 155 przypadków (Rycina 17).

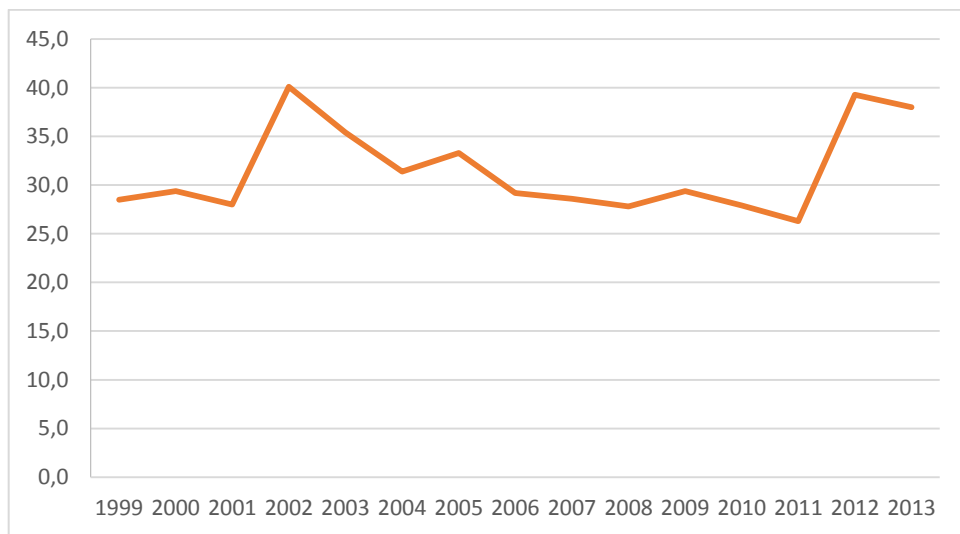
Rycina 17. Zachorowania na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2012 (CR: 66,9/10⁵) i 2013 (CR: 69,2/10⁵), najniższe w roku 1999 (CR: 41,8/10⁵) i 2001 (CR: 42,4/10⁵) (Rycina 18).

Rycina 18. Zachorowalność na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2002 (ASR: 40,1/10⁵) i 2012 (ASR: 39,3/10⁵), najniższe w roku 2008 (ASR: 27,8/10⁵) i 2011 (ASR: 26,3/10⁵) (Rycina 19).

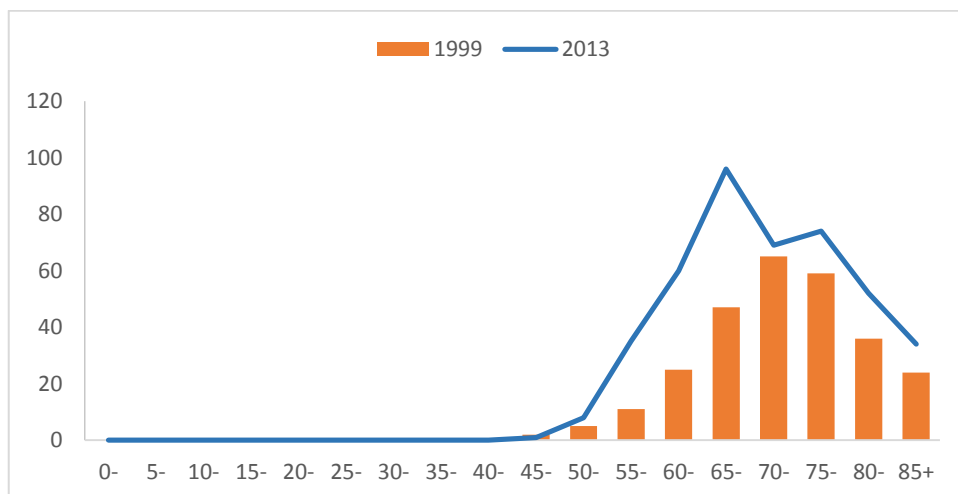
Rycina 19. Zachorowalność na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

W latach 1999-2002 trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 9,6%. Następnie w latach 2002-2011 obserwowano spadek bezwzględnej liczby zachorowań w tempie rocznym 2,0%. Kolejny istotny wzrost liczby zachorowań w tempie rocznym 26,5% obserwowano w latach 2011-2013. W latach 1999-2002 trend czasowy na podstawie surowych współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 0,8%. W latach 2002-2011 obserwowano spadek wartości CR w tempie rocznym 1,7%. Kolejny istotny wzrost wartości CR w tempie rocznym 26,5% obserwowano w latach 2001-2013. W latach 1999-2002 trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 8,8%, Następnie w latach 2002-2011 obserwowano istotny spadek wartości ASR w tempie rocznym 2,9%. Kolejny istotny wzrost wartości ASR wystąpił w latach 2011-2013, a jego tempo roczne wynosiła 23,8% (Tabela 7).

Tabela 7. Dynamika zmian zachorowalności na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

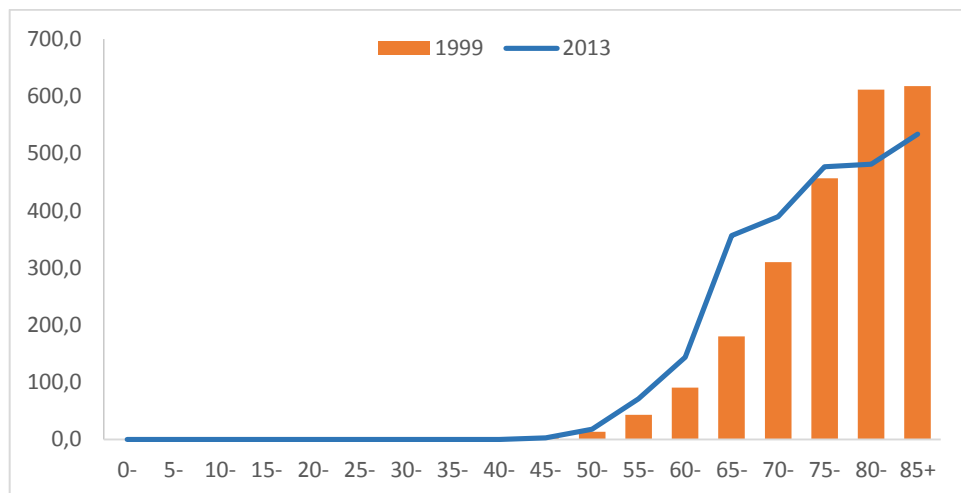
Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	mężczyźni	1999-2002	9,6	1,0	20,1	<0,05
		2002-2011	-2,0	-3,9	0,0	>0,05
		2011-2013	26,5	5,4	51,7	<0,05
CR	mężczyźni	1999-2002	10,8	1,5	21,1	<0,05
		2002-2011	-1,7	-3,6	0,2	>0,05
		2011-2013	26,5	6,1	50,9	<0,05
ASR	mężczyźni	1999-2002	8,8	0,3	17,9	<0,05
		2002-2011	-2,9	-4,6	-1,1	<0,05
		2011-2013	23,8	5,3	45,5	<0,05

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka prostaty obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 70-74 lata (n=65), natomiast w 2013 roku u mężczyzn w grupie wieku 65-69 lat (n=96) (Rycina 20).

Rycina 20. Zachorowania na raka prostaty w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 85+ lat ($617,6/10^5$), w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 85+ lat ($533,8/10^5$) (Rycina 21).

Rycina 21. Zachorowalność na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

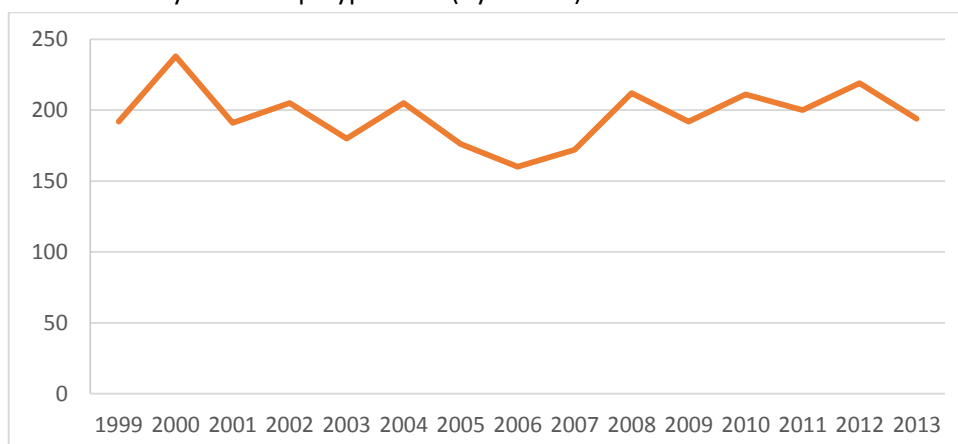
Zachorowania i zachorowalność na raka pęcherza moczowego u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 2 947 zachorowań na raka pęcherza moczowego u mężczyzn. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zachorowań wynosił 1,0%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności wzrosła o 6,8%, a standaryzowanego według wieku obniżyła się o 19,1% (Tabela 8).

Tabela 8. Zachorowania i zachorowalność na raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

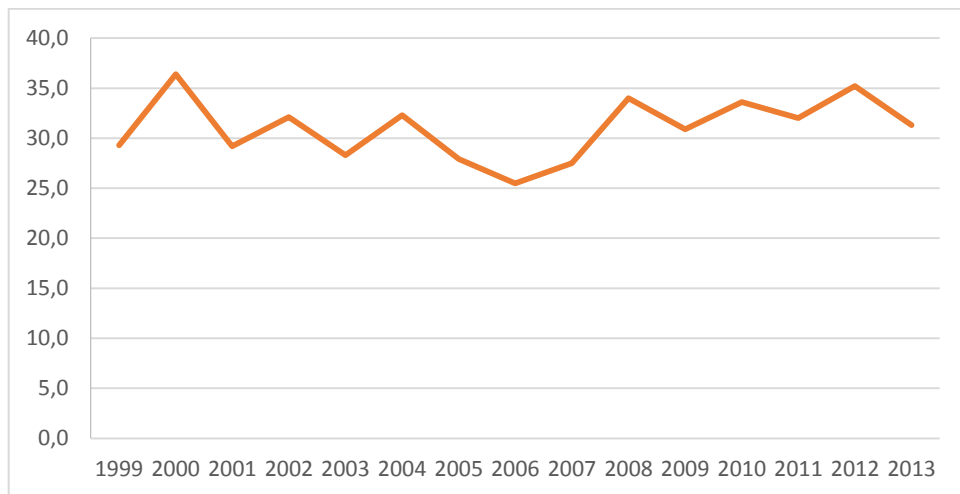
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	192	29,3	21,5	0,0295
2000	238	36,4	26,3	0,0374
2001	191	29,2	20,8	0,0301
2002	205	32,1	21,7	0,0324
2003	180	28,3	19,0	0,0285
2004	205	32,3	21,3	0,0325
2005	176	27,9	18,3	0,0280
2006	160	25,5	16,1	0,0256
2007	172	27,5	17,0	0,0276
2008	212	34,0	21,0	0,0342
2009	192	30,9	18,2	0,0310
2010	211	33,6	20,1	0,0336
2011	200	32,0	18,6	0,0320
2012	219	35,2	19,7	0,0352
2013	194	31,3	17,4	0,0313
Δ 1999-2013	2	2,0	-4,1	0,0017
% Δ	1,0	6,8	-19,1	5,8

Największą liczbę zachorowań odnotowano w roku 2000 (n=238) i 2012 (n=219), najmniejszą w roku 2006 (n=160) i 2007 (n=172). Rozpiętość bezwzględnej liczby zachorowań wynosiła 78 przypadków (Rycina 22).

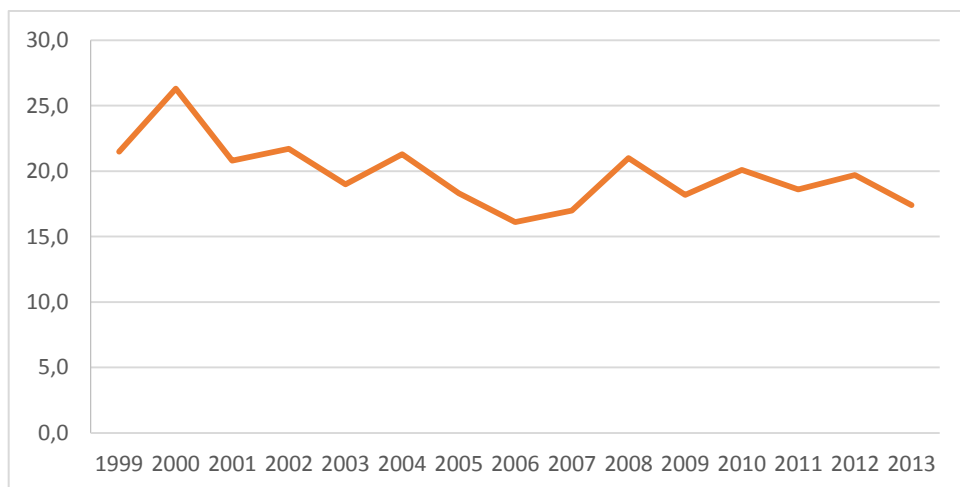
Rycina 22. Zachorowania na raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2000 (CR: 36,4/10⁵) i 2012 (CR: 35,2/10⁵), najniższe w roku 2006 (CR: 25,5/10⁵) i 2007 (CR: 27,5/10⁵) (Rycina 23).

Rycina 23. Zachorowalność na raka pęcherza moczowego, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2000 (ASR: 26,3/10⁵) i 2002 (ASR: 21,7/10⁵), najniższe w roku 2006 (ASR: 16,1/10⁵) i 2007 (ASR: 17,0/10⁵) (Rycina 24).

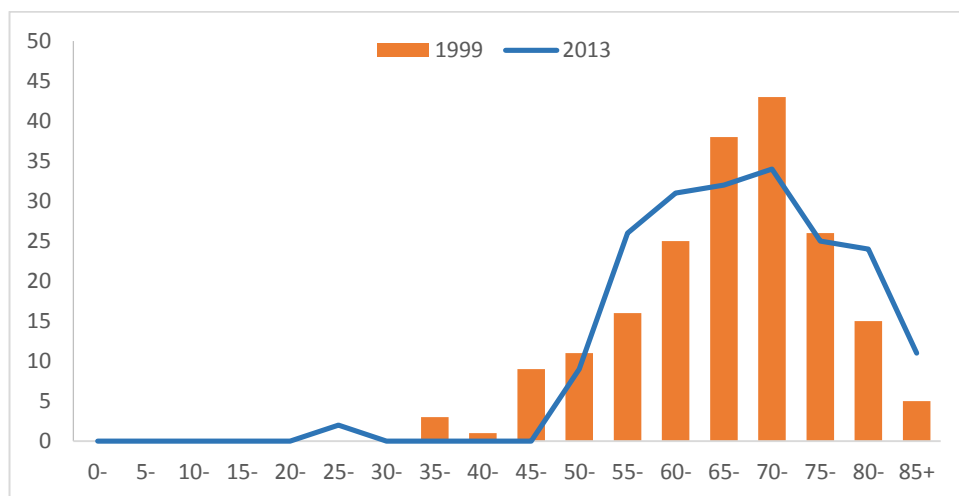
Rycina 24. Zachorowalność na raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał stabilną tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,0%. Trend czasowy na podstawie surowych współczynników zachorowalności wskazywał stabilną tendencję wzrostową w tempie rocznym 0,4%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję spadkową w tempie rocznym 1,5% (Tabela 9).

Tabela 9. Dynamika zmian zachorowalności na raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

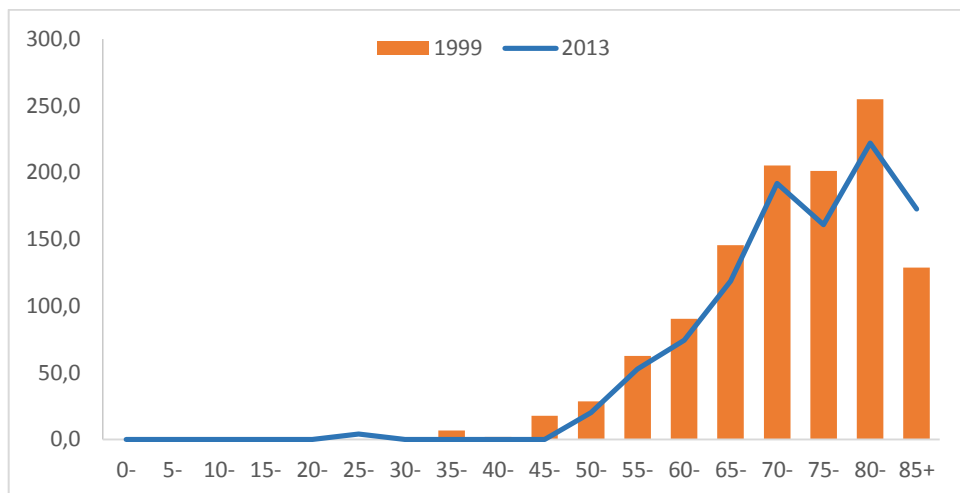
Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górnny	
n	mężczyźni	1999-2013	0,1	-1,3	1,4	>0,05
CR	mężczyźni	1999-2013	0,4	-0,9	1,8	>0,05
ASR	mężczyźni	1999-2013	-1,5	-2,8	-0,2	<0,05

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka pęcherza moczowego obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 70-74 lata (n=43), w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 70-74 lata (n=34) (Rycina 25).

Rycina 25. Zachorowania na raka pęcherza u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 80-84 lata ($255,0/10^5$), w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 80-84 lata ($222,2/10^5$) (Rycina 26).

Rycina 26. Zachorowalność na raka pęcherza u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

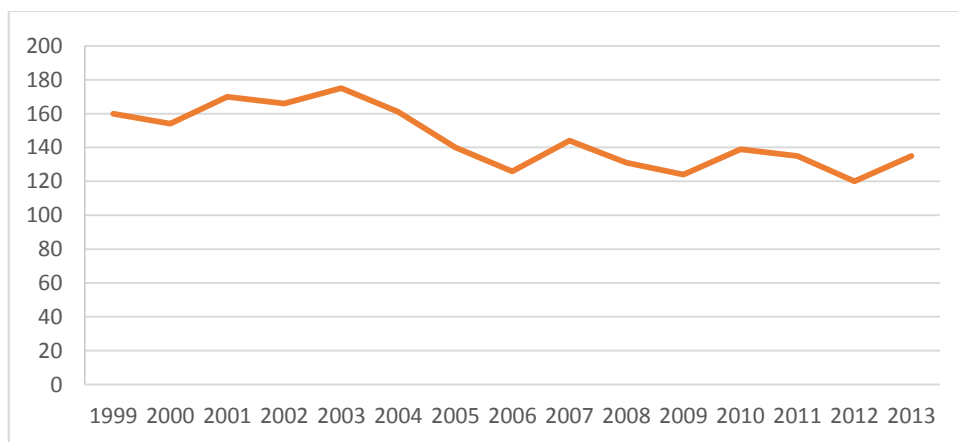
Zachorowania i zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 2 180 zachorowań na raka żołądka u mężczyzn. Na podstawie skrajnych lat analizy spadek bezwzględnej liczby zachorowań wynosił 15,6%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności obniżyła się o 10,7%, a standaryzowanego według wieku obniżyła się o 32,0% (Tabela 10).

Tabela 10. Zachorowania i zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

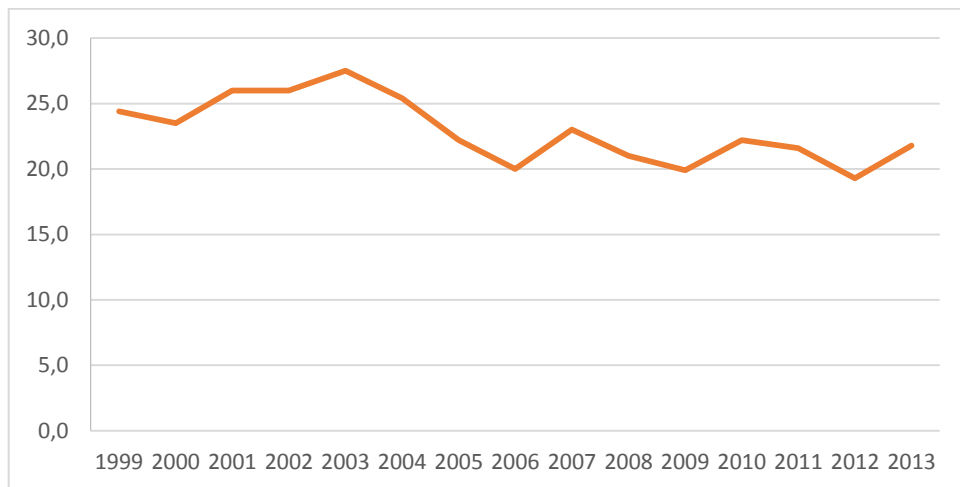
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	160	24,4	18,1	0,0246
2000	154	23,5	16,6	0,0242
2001	170	26,0	18,9	0,0268
2002	166	26,0	17,7	0,0262
2003	175	27,5	18,6	0,0277
2004	161	25,4	16,4	0,0256
2005	140	22,2	14,5	0,0223
2006	126	20,0	13,6	0,0202
2007	144	23,0	14,6	0,0231
2008	131	21,0	13,0	0,0211
2009	124	19,9	12,0	0,0200
2010	139	22,2	13,3	0,0222
2011	135	21,6	13,3	0,0216
2012	120	19,3	11,5	0,0193
2013	135	21,8	12,3	0,0218
Δ 1999-2013	-25	-2,6	-5,8	-0,0029
% Δ	-15,6	-10,7	-32,0	-11,6

Największą liczbę zachorowań odnotowano w roku 2001 (n=170) i 2003 (n=175), najmniejszą w roku 2009 (n=124) i 2012 (n=120). Rozpiętość bezwzględnej liczby zachorowań wynosiła 55 przypadków (Rycina 27).

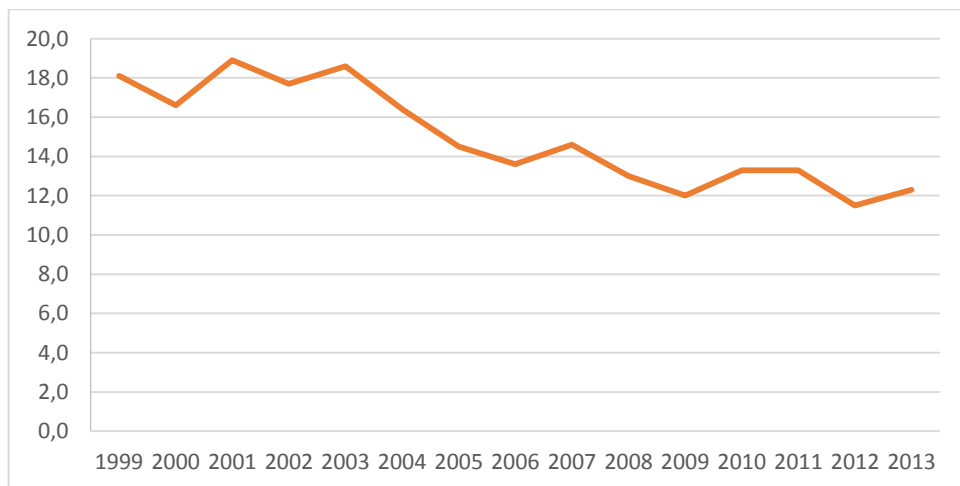
Rycina 27. Zachorowania na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2002 (CR: 26,0/10⁵) i 2003 (CR: 27,5/10⁵), najniższe w roku 2009 (CR: 19,9/10⁵) i 2012 (CR: 19,3/10⁵) (Rycina 28).

Rycina 28. Zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2001 (ASR: 18,9/10⁵) i 2003 (ASR: 18,6/10⁵), najniższe w roku 2009 (ASR: 12,0/10⁵) i 2012 (ASR: 11,5/10⁵) (Rycina 29).

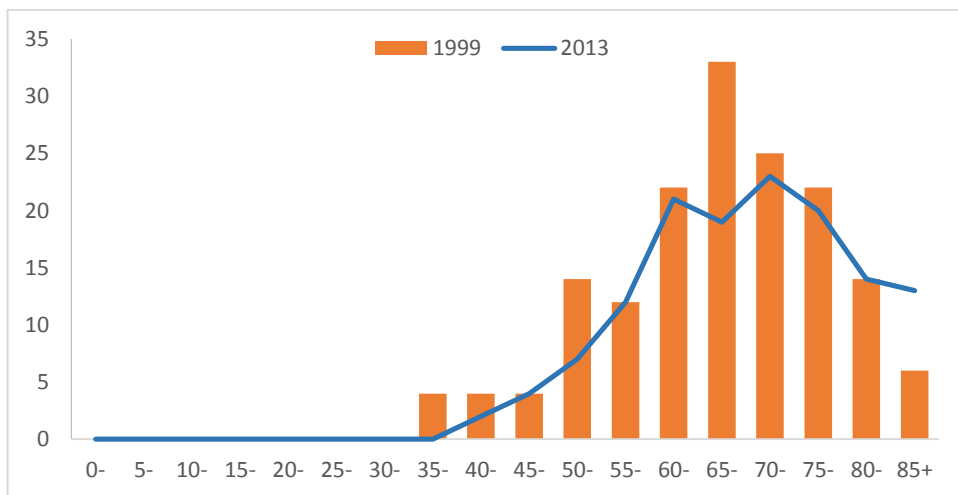
Rycina 29. Zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał stabilną tendencję spadkową w tempie rocznym 2,1%. Trend czasowy na podstawie surowych współczynników zachorowalności wskazywał istotną tendencję spadkową w tempie rocznym 1,7%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję spadkową w tempie rocznym 3,4% (Tabela 11).

Tabela 11. Dynamika zmian zachorowalności na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

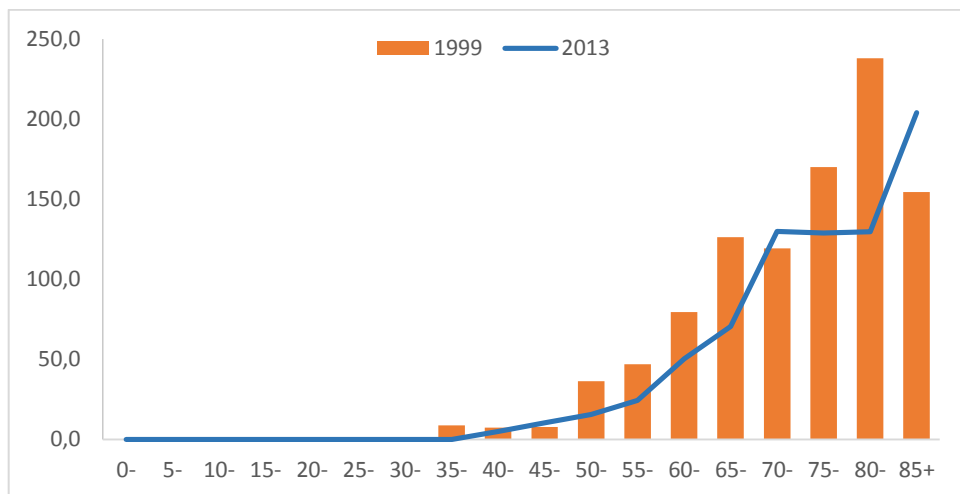
Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górnny	
n	mężczyźni	1999-2013	-2,1	-3,1	-1,1	<0,05
CR	mężczyźni	1999-2013	-1,7	-2,7	-0,7	<0,05
ASR	mężczyźni	1999-2013	-3,4	-4,3	-2,4	<0,05

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka żołądka obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 65-69 lat (n=33), w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 70-74 lata (n=23) (Rycina 30).

Rycina 30. Zachorowania na raka żołądka u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 80-84 lata ($238,0/10^5$), w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 85+ lat ($204,1/10^5$) (Rycina 31).

Rycina 31. Zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

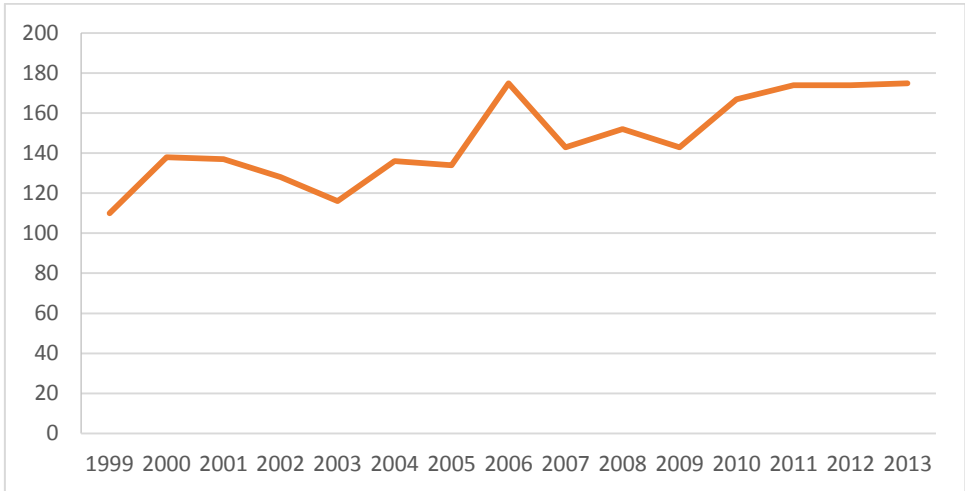
Zachorowania i zachorowalność na raka płuca u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 2 202 zachorowania na raka płuca u kobiet. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zachorowań wynosił 59,1%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności wzrosła o 66%, a standaryzowanego według wieku o 39,4% (Tabela 12).

Tabela 12. Zachorowania i zachorowalność na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

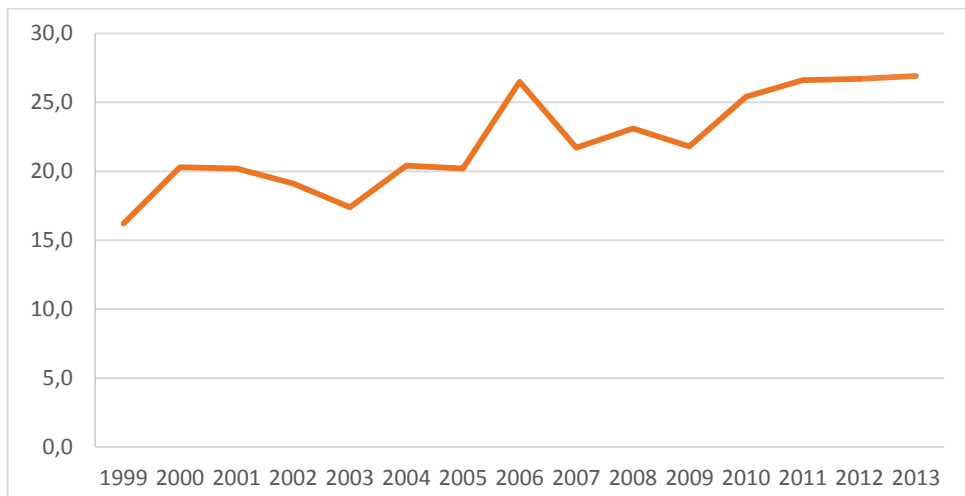
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	110	16,2	9,4	0,0163
2000	138	20,3	10,9	0,0207
2001	137	20,2	11,3	0,0206
2002	128	19,1	10,2	0,0193
2003	116	17,4	9,7	0,0175
2004	136	20,4	11,6	0,0206
2005	134	20,2	11,2	0,0203
2006	175	26,5	15,5	0,0266
2007	143	21,7	12,2	0,0218
2008	152	23,1	12,2	0,0233
2009	143	21,8	11,9	0,0219
2010	167	25,4	12,4	0,0254
2011	174	26,6	13,2	0,0266
2012	174	26,7	13,4	0,0267
2013	175	26,9	13,1	0,0269
Δ 1999-2013	65	10,7	3,7	0,0106
% Δ	59,1	66,0	39,4	65,0

Największą liczbę zachorowań odnotowano w latach 2006 i 2013 (n=175) oraz 2011 i 2012 (n=174), najmniejszą w 1999 (n=110) i 2003 (n=116). Rozpiętość bezwzględnej liczby zachorowań wynosiła 65 przypadki (Rycina 32).

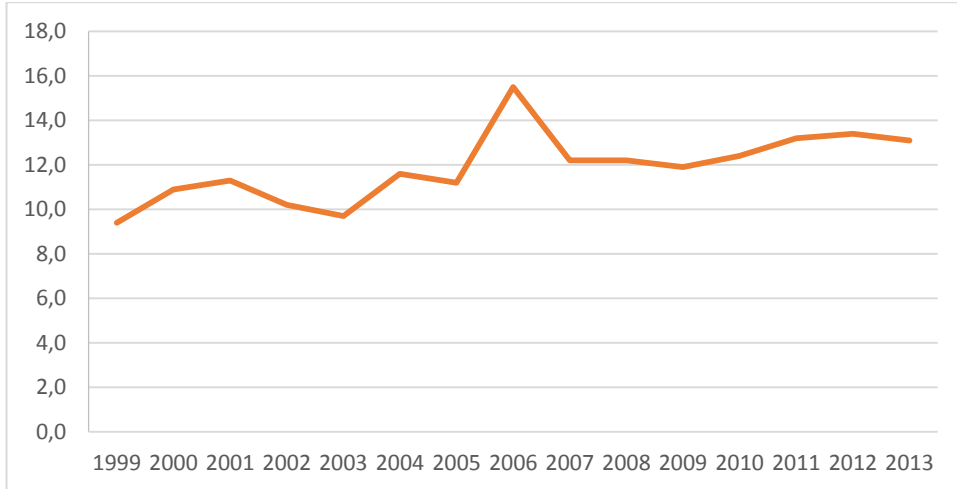
Rycina 32. Zachorowania na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w latach 2012 (CR: $26,7/10^5$) i 2013 (CR: $26,9/10^5$), najniższe w 1999 (CR: $16,2/10^5$) i 2003 (CR: $17,4/10^5$) (Rycina 33).

Rycina 33. Zachorowalność na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w latach 2006 (ASR: 15,5/10⁵) i 2012 (ASR: 13,4/10⁵), najniższe w latach 1999 (ASR: 9,4/10⁵) i 2003 (ASR: 9,7/10⁵) (Rycina 34).

Rycina 34. Zachorowalność na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

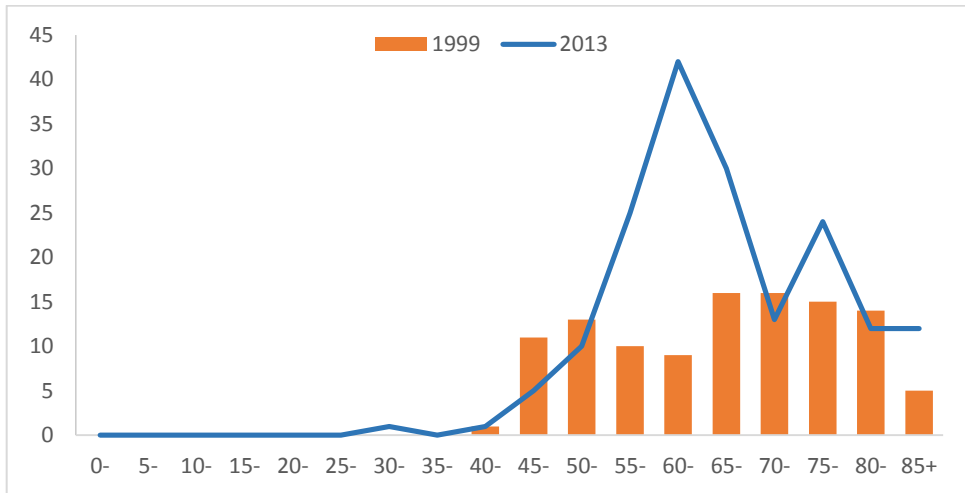
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 2,8% (Tabela 13).

Tabela 13. Dynamika zmian zachorowalności na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2013	2,8	1,7	4,0	<0,05
CR	kobiety	1999-2013	3,2	2,0	4,3	<0,05
ASR	kobiety	1999-2013	2,1	0,9	3,4	<0,05

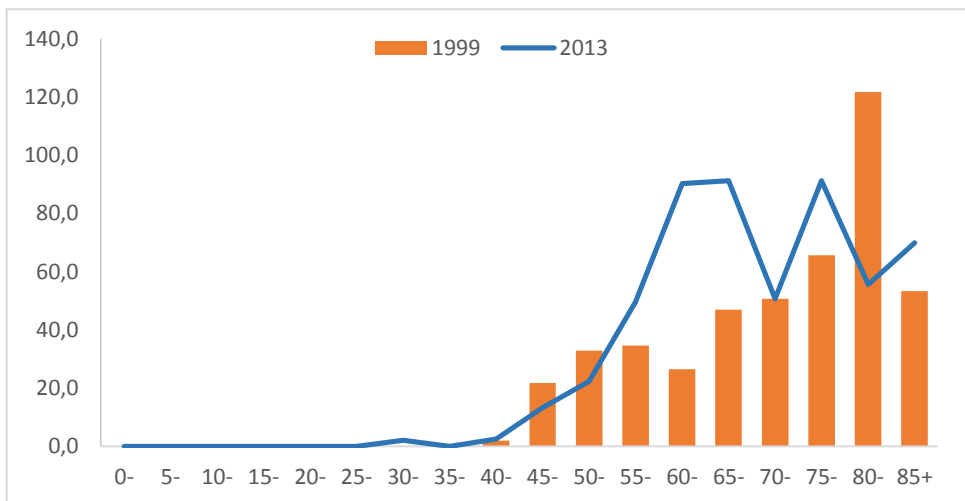
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,2%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 2,1% (Tabela 13).

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka płuca obserwowano u kobiet w grupie wieku 65-69 lat i 70-74 lat (n=16), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 60-64 lat (n=42) (Rycina 35).

Rycina 35. Zachorowania na raka płuca u kobiet w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u kobiet w grupie wieku 80-84 lat ($121,7/10^5$), a roku 2013 u kobiet w grupie wieku 65-69 lat ($91,2/10^5$) (Rycina 36).

Rycina 36. Zachorowalność na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficznego w grupach wieku

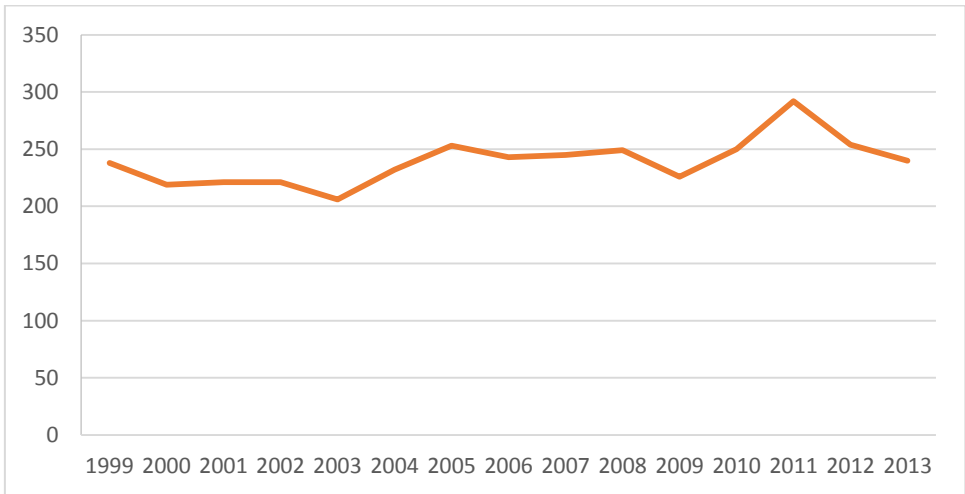
Zachorowania i zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 3 589 zachorowań na raka jelita grubego u kobiet. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zachorowań wynosił 0,8%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności wzrosła o 4,6%, a standaryzowanego według wieku obniżyła się o 8,7% (Tabela 14).

Tabela 14. Zachorowania i zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

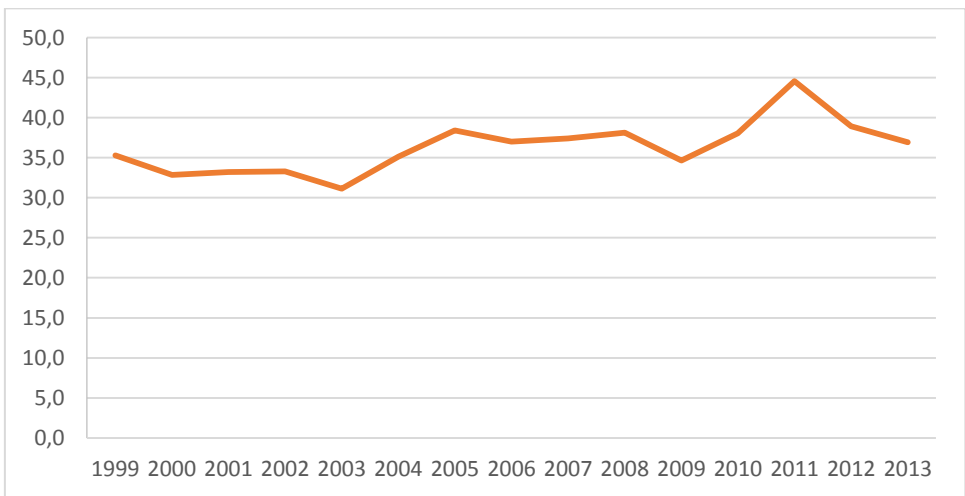
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	238	35,3	18,4	0,0353
2000	219	32,8	17,2	0,0328
2001	221	33,2	17,9	0,0332
2002	221	33,3	16,9	0,0333
2003	206	31,1	15,4	0,0311
2004	232	35,1	17,9	0,0351
2005	253	38,4	18,5	0,0384
2006	243	37,0	18,0	0,0370
2007	245	37,4	17,1	0,0374
2008	249	38,1	17,5	0,0381
2009	226	34,6	16,5	0,0346
2010	250	38,0	16,9	0,0380
2011	292	44,6	19,6	0,0446
2012	254	38,9	17,8	0,0389
2013	240	36,9	16,8	0,0369
Δ 1999-2013	2	1,6	-1,6	0,0016
% Δ	0,8	4,6	-8,7	4,6

Największą liczbę zachorowań odnotowano w roku 2011 (n=292) i 2012 (n=254), najmniejszą w roku 2000 (n=219) i 2003 (n=206). Rozpiętość liczby bezwzględnej zachorowań wynosiła 86 przypadki (Rycina 37).

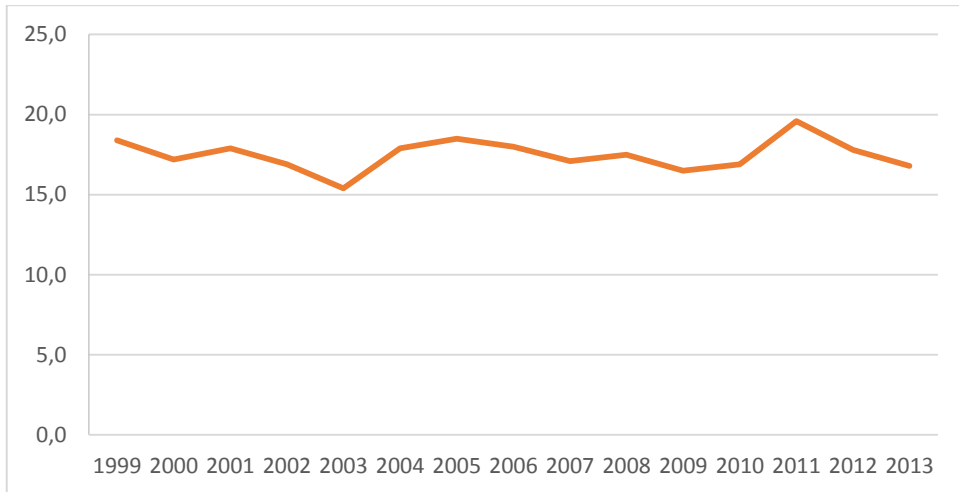
Rycina 37. Zachorowania na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2011 (CR: 44,6/10⁵) i 2012 (CR: 38,9/10⁵), najniższe w roku 2000 (CR: 32,8/10⁵), i 2003 (CR: 31,1/10⁵) (Rycina 38).

Rycina 38. Zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2005 (ASR: 18,5/10⁵) i 2001 (ASR: 19,6/10⁵), najniższe w roku 2003 (ASR: 15,4/10⁵) i 2009 (ASR: 16,5/10⁵) (Rycina 39).

Rycina 39. Zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

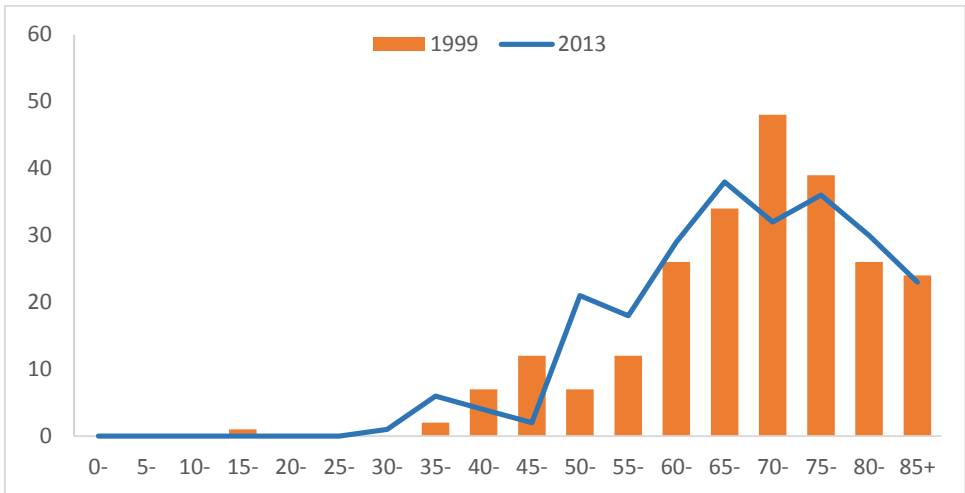
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,2% (Tabela 15).

Tabela 15. Dynamika zmian zachorowalności na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2013	1,2	0,3	2,1	<0,05
CR	kobiety	1999-2013	1,4	0,5	2,2	<0,05
ASR	kobiety	1999-2013	0,0	-0,7	0,8	>0,05

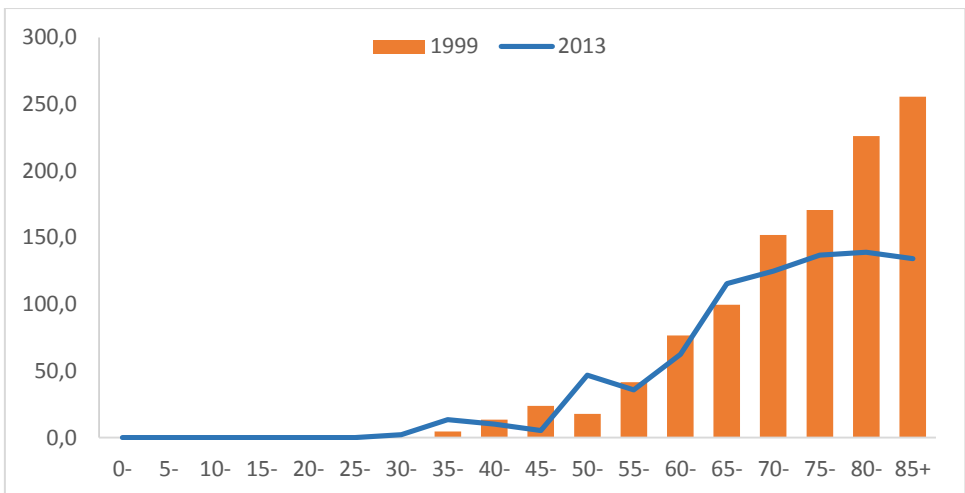
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,4%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności był stabilny (Tabela 15).

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka jelita grubego obserwowano u kobiet w grupie wieku 70-74 lat (n=48), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 65-69 lat (n=38) (Rycina 40).

Rycina 40. Zachorowania na raka jelita grubego u kobiet w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u kobiet w grupie wieku 85+ lat ($255,5/10^5$), a roku 2013 u kobiet w grupie wieku 80-84 lat ($139,0/10^5$) (Rycina 41).

Rycina 41. Zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficznego w grupach wieku

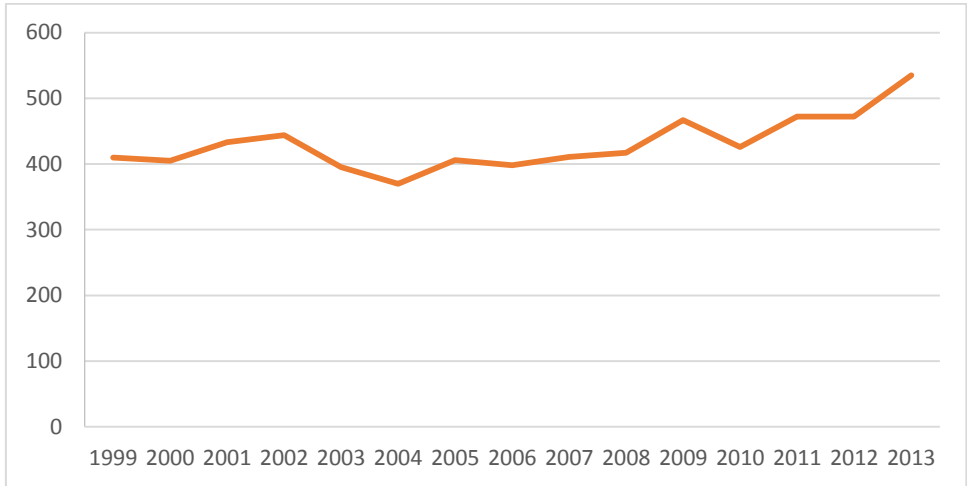
Zachorowania i zachorowalność na raka piersi w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 6 461 zachorowań na raka piersi. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zachorowań wynosił 030,5%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności wzrosła o 36,5%, a standaryzowanego według wieku o 18,2% (Tabela 16).

Tabela 16. Zachorowania i zachorowalność na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

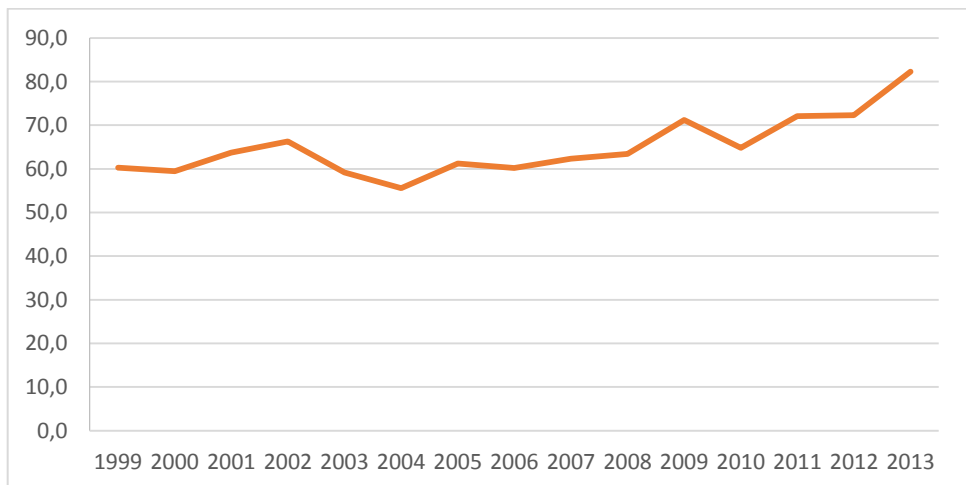
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	410	60,3	41,2	0,0608
2000	405	59,5	42,1	0,0607
2001	433	63,7	42,5	0,0650
2002	444	66,3	42,6	0,0669
2003	395	59,2	39,2	0,0597
2004	370	55,6	35,1	0,0560
2005	406	61,2	37,6	0,0616
2006	398	60,2	39,0	0,0606
2007	411	62,3	40,5	0,0628
2008	417	63,4	39,5	0,0638
2009	467	71,2	44,3	0,0716
2010	426	64,8	39,4	0,0648
2011	472	72,1	43,3	0,0721
2012	472	72,3	43,7	0,0723
2013	535	82,3	48,7	0,0823
Δ 1999-2013	125	22,0	7,5	0,0215
% Δ	30,5	36,5	18,2	35,4

Największą liczbę zachorowań odnotowano w roku 2011 (n=472) i 2013 (n=535), najmniejszą w roku 2003 (n=395) i 2004 (n=370). Rozpiętość liczby bezwzględnej zachorowań wynosiła 165 przypadki (Rycina 42).

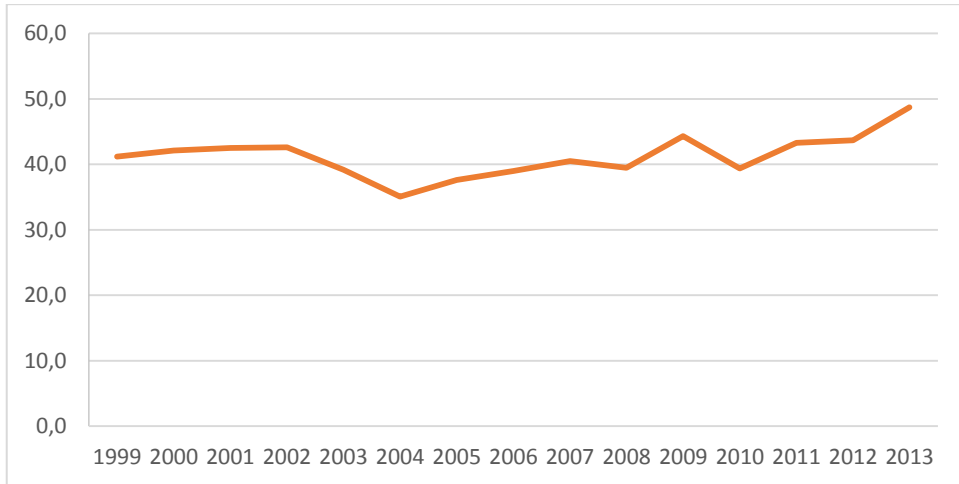
Rycina 42. Zachorowania na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2012 (CR: $72,3/10^5$) i 2013 (CR: $82,3/10^5$), najniższe w roku 2003 (CR: $59,2/10^5$), i 2004 (CR: $55,6/10^5$) (Rycina 43).

Rycina 43. Zachorowalność na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2009 (ASR: $44,3/10^5$) i 2013 (ASR: $48,7/10^5$), najniższe w roku 2004 (ASR: $35,1/10^5$) i 2005 (ASR: $37,6/10^5$) (Rycina 44).

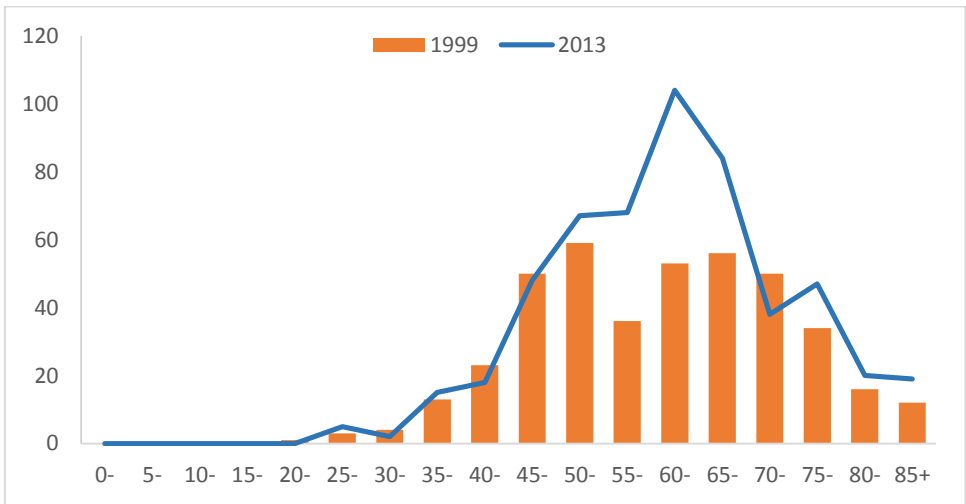
Rycina 44. Zachorowalność na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

W latach 1999-2006 trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał stabilną tendencję spadkową w tempie rocznym 1,0%. Następnie w latach 2006-2013 obserwowano istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,8%. W latach 1999-2006 trend czasowy na podstawie współczynników surowych zachorowalności wskazywał stabilną tendencję spadkową w tempie rocznym 0,5%. W latach 2006-2013 obserwowano istotny statystycznie wzrost wartości CR w tempie rocznym 4,0%. W latach 1999-2004 trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję spadkową w tempie rocznym 3,1%. Następnie w latach 2004-2013 obserwowano istotny statystycznie spadek wartości ASR w tempie rocznym 2,4% (Tabela 17).

Tabela 17. Dynamika zmian zachorowalności na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

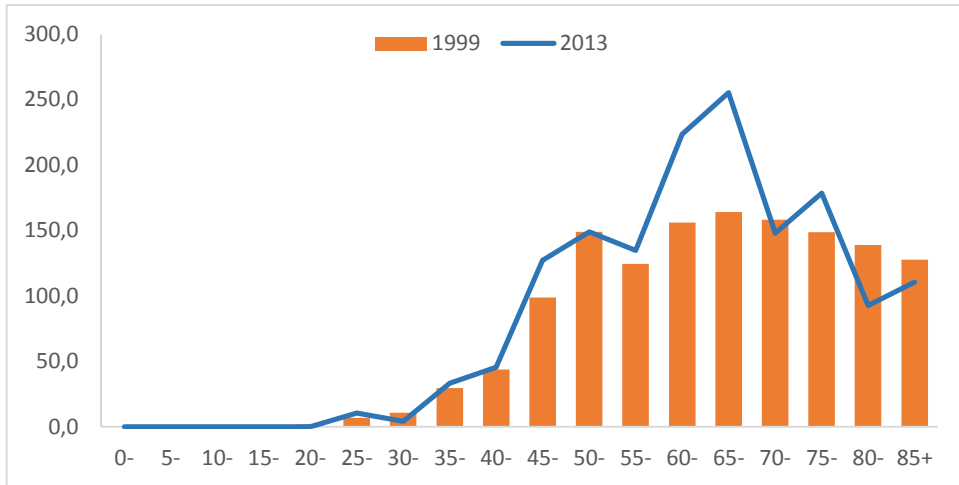
Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2006	-1,0	-3,2	1,4	>0,05
		2006-2013	3,8	1,4	6,2	<0,05
CR	kobiety	1999-2006	-0,5	-2,8	1,9	>0,05
		2006-2013	4,0	1,5	6,4	<0,05
ASR	kobiety	1999-2004	-3,1	-6,1	-0,1	<0,05
		2004-2013	2,4	1,1	3,7	<0,05

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka piersi obserwowano u kobiet w grupie wieku 50-54 lat (n=59), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 60-64 lat (n=104) (Rycina 45).

Rycina 45. Zachorowania na raka piersi w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u kobiet w grupie wieku 65-69 lat (164,1/10⁵), a roku 2013 u kobiet w grupie wieku 65-69 lat (255,4/10⁵) (Rycina 46).

Rycina 46. Zachorowalność na raka piersi w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

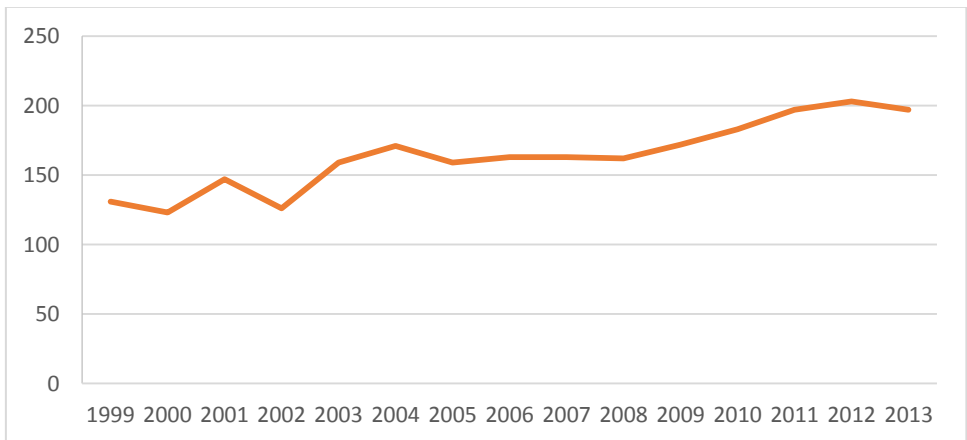
Zachorowania i zachorowalność na raka trzonu macicy w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 2 456 zachorowań na raka trzonu macicy. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zachorowań wyniósł 50,4%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności wzrosła o 57,0%, a standaryzowanego według wieku o 15,6% (Tabela 18).

Tabela 18. Zachorowania i zachorowalność na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

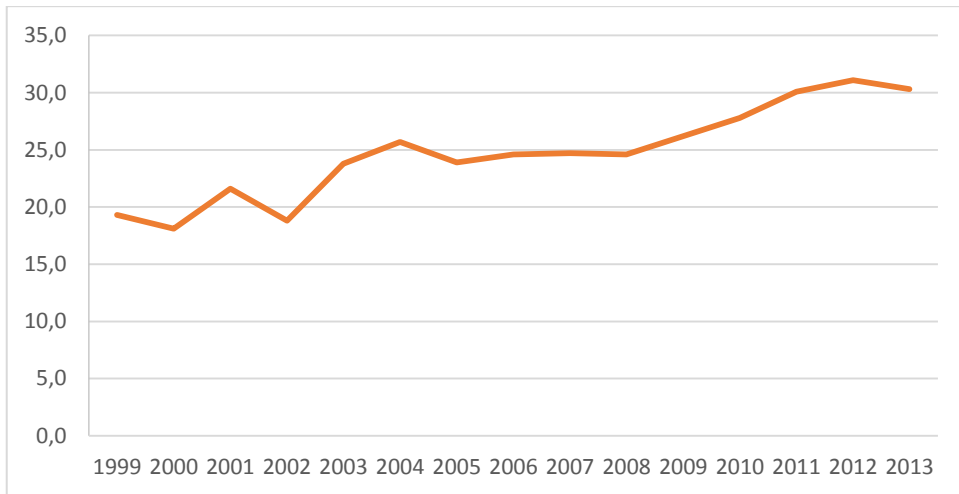
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	131	19,3	13,5	0,0194
2000	123	18,1	11,7	0,0184
2001	147	21,6	14,9	0,0221
2002	126	18,8	11,7	0,0190
2003	159	23,8	15,2	0,0240
2004	171	25,7	16,1	0,0259
2005	159	23,9	14,2	0,0241
2006	163	24,6	15,2	0,0248
2007	163	24,7	14,3	0,0249
2008	162	24,6	14,4	0,0248
2009	172	26,2	14,4	0,0264
2010	183	27,8	14,6	0,0278
2011	197	30,1	16,6	0,0301
2012	203	31,1	16,7	0,0311
2013	197	30,3	15,6	0,0303
Δ 1999-2013	66	11,0	2,1	0,0109
% Δ	50,4	57,0	15,6	56,0

Największą liczbę zachorowań odnotowano w roku 2011 (n=197) i 2012 (n=203), najmniejszą w roku 2000 (n=123) i 2002 (n=126). Rozpiętość liczby bezwzględnej zachorowań wynosiła 80 przypadki (Rycina 47).

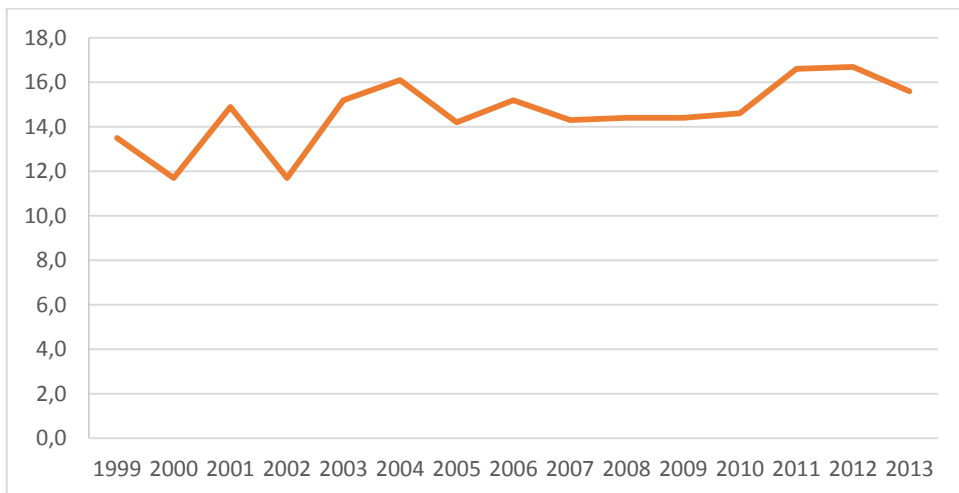
Rycina 47. Zachorowania na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2012 (CR: 31,1/10⁵) i 2013 (CR: 30,3/10⁵), najniższe w roku 2000 (CR: 18,1/10⁵), i 2002 (CR: 18,8/10⁵) (Rycina 48).

Rycina 48. Zachorowalność na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2011 (ASR: 16,6/10⁵) i 20012 (ASR: 16,7/10⁵), najniższe w roku 2000 i 2002 (ASR: 11,7/10⁵) (Rycina 49).

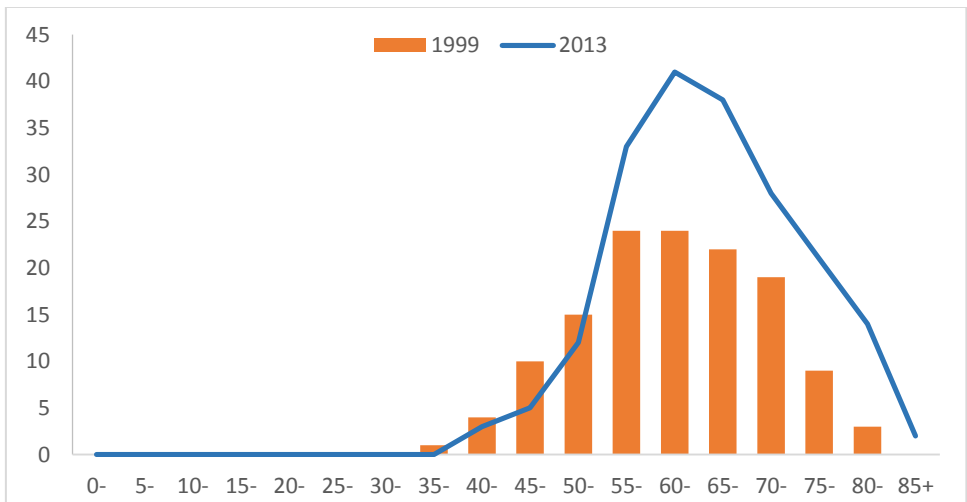
Rycina 49. Zachorowalność na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,3%. Trend czasowy na podstawie surowych współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,6%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,5% (Tabela 19).

Tabela 19. Dynamika zmian zachorowalności na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

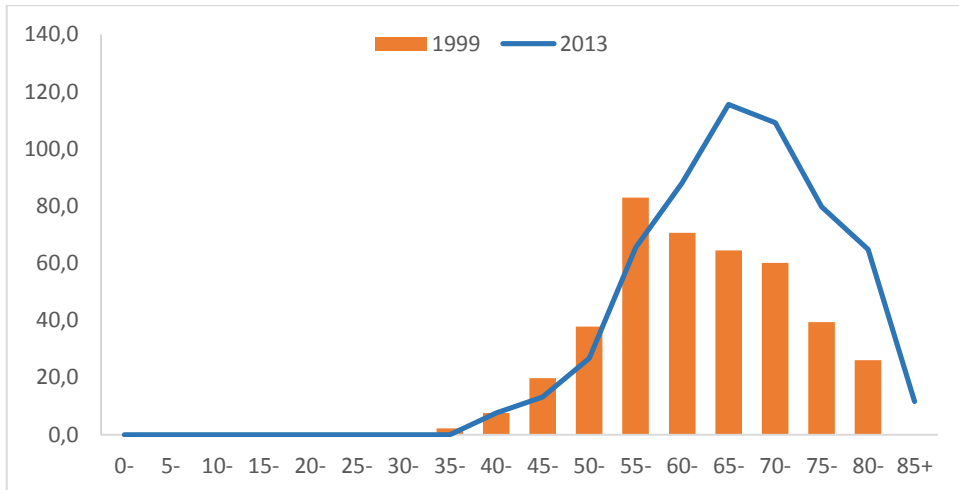
Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2013	3,3	2,4	4,1	<0,05
CR	kobiety	1999-2013	3,6	2,7	4,5	<0,05
ASR	kobiety	1999-2013	1,5	0,4	2,6	<0,05

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka trzonu macicy obserwowano u kobiet w grupie wieku 55-59 lat (n=24), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 60-64 lat (n=41) (Rycina 50).

Rycina 50. Zachorowania na raka trzonu macicy w 5-letnich grupach wiekowych, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u kobiet w grupie wieku 55-59 lat ($83,0/10^5$), a roku 2013 u kobiet w grupie wieku 65-69 lat ($115,5/10^5$) (Rycina 51).

Rycina 51. Zachorowalność na raka trzonu macicy w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

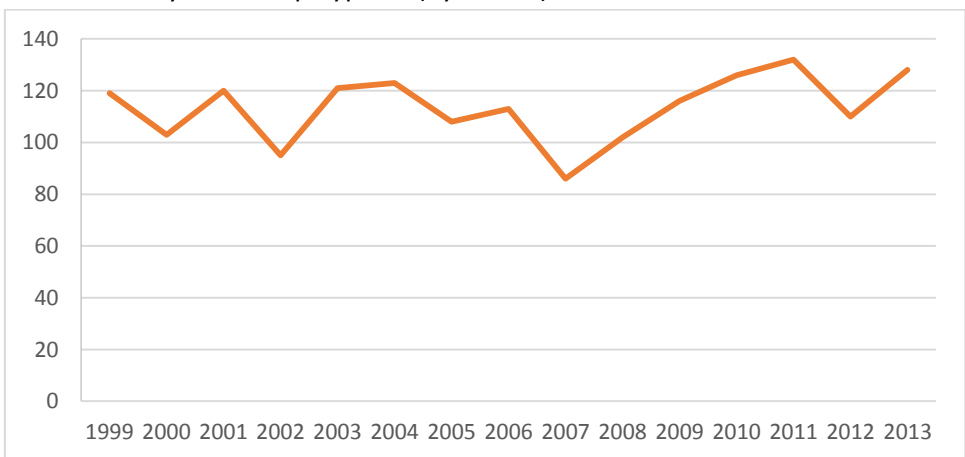
Zachorowania i zachorowalność na raka jajnika w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 1 702 zachorowań na raka jajnika. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zachorowań wynosił 7,6%. Wartość surowego współczynnika zachorowalności wzrosła o 12,6%, a standaryzowanego według wieku obniżyła się o 10,9% (Tabela 20).

Tabela 20. Zachorowania i zachorowalność na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

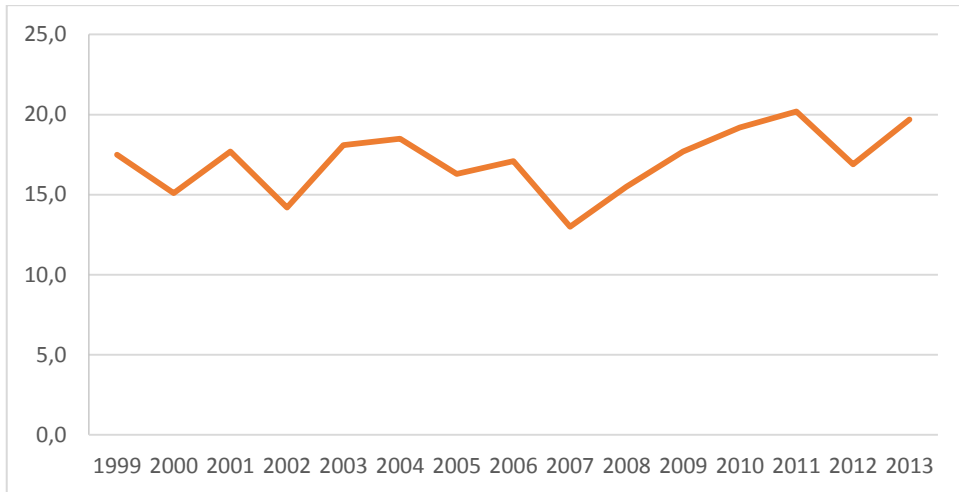
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	119	17,5	11,9	0,0177
2000	103	15,1	10,6	0,0154
2001	120	17,7	11,8	0,0180
2002	95	14,2	9,7	0,0143
2003	121	18,1	11,7	0,0183
2004	123	18,5	11,1	0,0186
2005	108	16,3	9,7	0,0164
2006	113	17,1	10,0	0,0172
2007	86	13,0	8,1	0,0131
2008	102	15,5	9,1	0,0156
2009	116	17,7	10,7	0,0178
2010	126	19,2	10,9	0,0192
2011	132	20,2	12,0	0,0202
2012	110	16,9	10,4	0,0169
2013	128	19,7	10,6	0,0197
Δ1999-2013	9	2,2	-1,3	0,0020
%Δ	7,6	12,6	-10,9	11,6

Największą liczbę zachorowań odnotowano w roku 2011 (n=132) i 2013 (n=128), najmniejszą w roku 2002 (n=95) i 2007 (n=86). Rozpiętość liczby bezwzględnej zachorowań wynosiła 46 przypadki (Rycina 52).

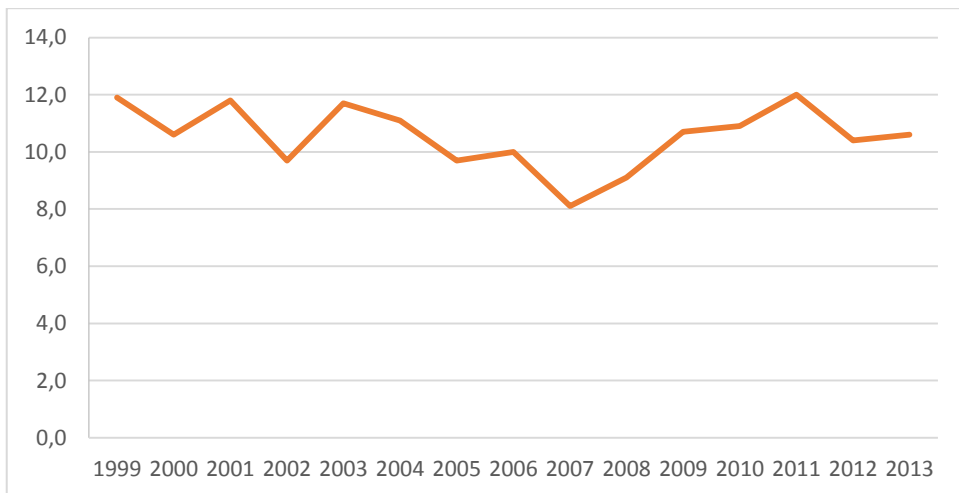
Rycina 52. Zachorowania na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 2011 (CR: 20,2/10⁵) i 2013 (CR: 19,7/10⁵), najniższe w roku 2002 (CR: 14,2/10⁵), i 2007 (CR: 13,0/10⁵) (Rycina 53).

Rycina 53. Zachorowalność na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika zachorowalności obserwowano w roku 1999 (ASR: 11,9/10⁵) i 2011 (ASR: 12,0/10⁵), najniższe w roku 2007 (ASR: 8,1/10⁵) i 2008 (ASR: 9,1/10⁵) (Rycina 54).

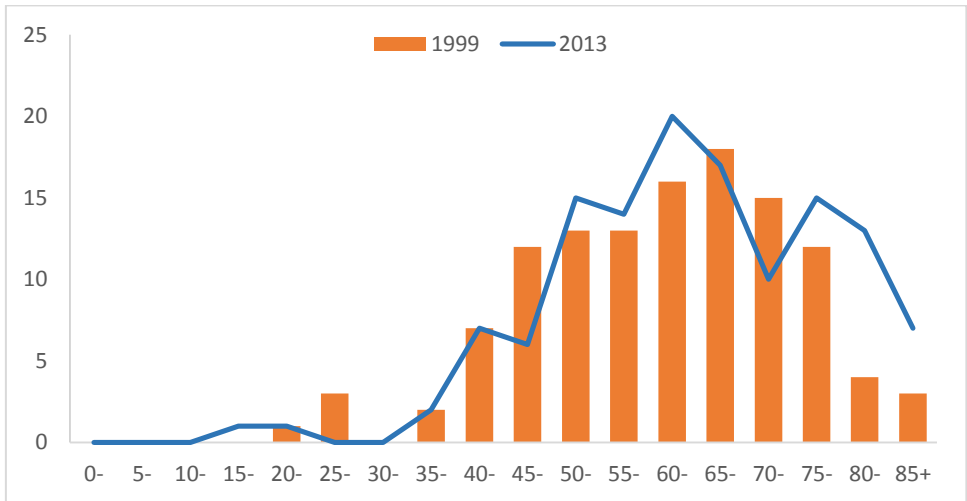
Rycina 54. Zachorowalność na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zachorowań wskazywał stabilną tendencję wzrostową w tempie rocznym 0,6%. Trend czasowy na podstawie surowych współczynników zachorowalności wskazywał tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,0%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników zachorowalności wskazywał stabilną tendencję spadkową w tempie rocznym 0,4% (Tabela 21).

Tabela 21. Dynamika zmian zachorowalności na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

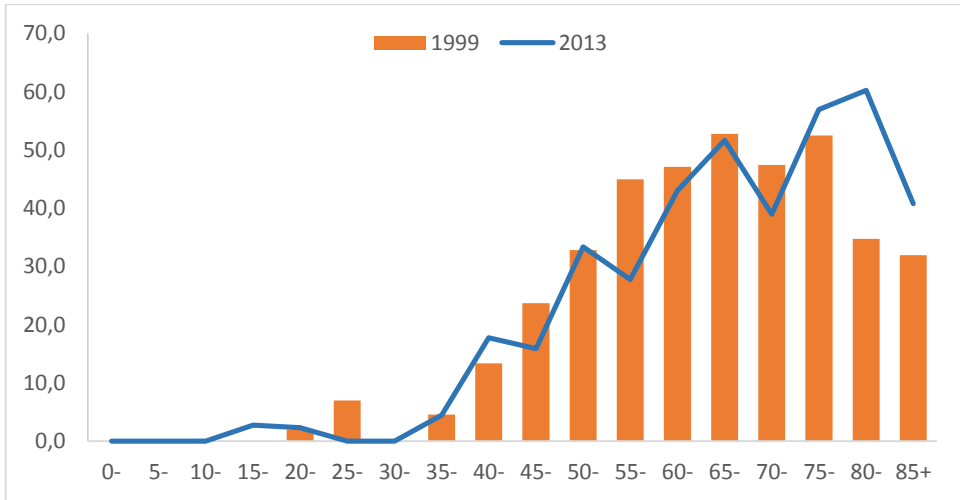
Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2013	0,6	-0,9	2,2	>0,05
CR	kobiety	1999-2013	1,0	-0,6	2,5	>0,05
ASR	kobiety	1999-2013	-0,4	-1,9	1,0	>0,05

W 1999 roku największą liczbę zachorowań na raka jajnika obserwowano u kobiet w grupie wieku 65-69 lat (n=18), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 60-64 lat (n=20) (Rycina 55).

Rycina 55. Zachorowania na raka jajnika w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika zachorowalności obserwowano u kobiet w grupie wieku 65-69 lat ($52,8/10^5$), a roku 2013 u kobiet w grupie wieku 80-84 lat ($60,2/10^5$) (Rycina 56).

Rycina 56. Zachorowalność na raka jajnika w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

Zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

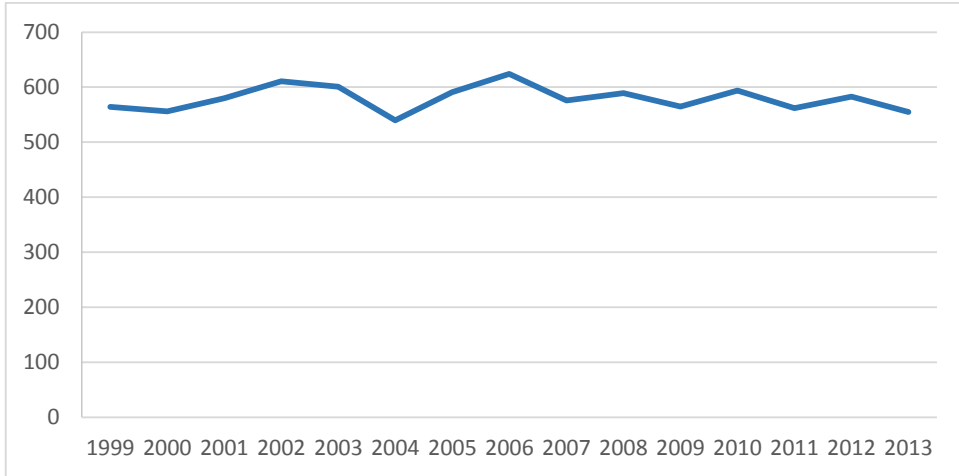
Zgony i umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 8 691 zgonów z powodu raka płuca u mężczyzn. Na podstawie skrajnych lat analizy spadek bezwzględnej liczby zgonów wynosił 1,6%. Wartość surowego współczynnika umieralności wzrosła o 3,9%, a standaryzowanego według wieku obniżyła się o 22,4% (Tabela 22).

Tabela 22. Zgony i umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

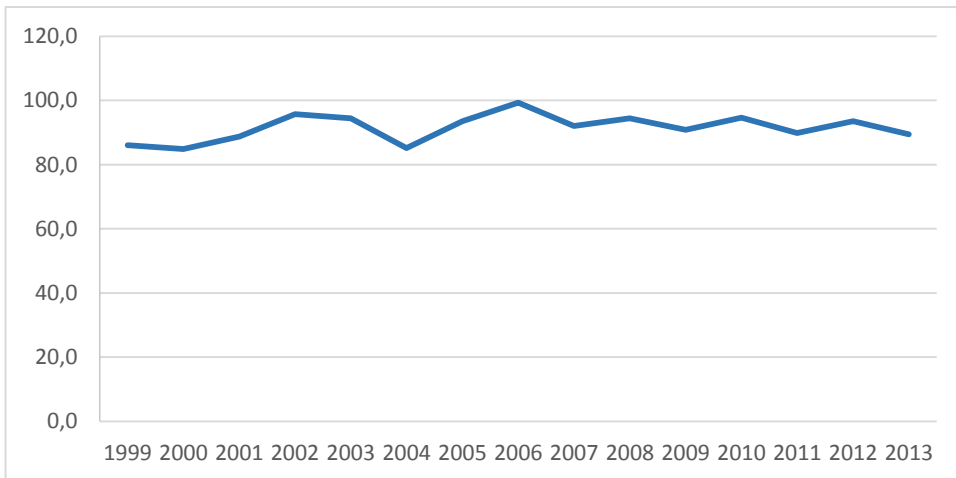
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	564	86,1	64,7	0,0868
2000	556	84,9	64,0	0,0873
2001	580	88,8	66,4	0,0913
2002	611	95,7	69,2	0,0964
2003	601	94,5	66,6	0,0952
2004	540	85,2	57,8	0,0857
2005	591	93,6	63,3	0,0941
2006	624	99,3	65,7	0,0998
2007	576	92,1	58,7	0,0925
2008	589	94,5	59,9	0,0950
2009	565	90,9	56,0	0,0913
2010	594	94,7	57,9	0,0947
2011	562	89,9	53,6	0,0899
2012	583	93,6	53,3	0,0936
2013	555	89,5	50,2	0,0895
Δ1999-2013	-9	3,4	-14,5	0,0027
%Δ	-1,6	3,9	-22,4	3,1

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2002 (n=611) i 2006 (n=624), najmniejszą w roku 2004 (n=540) i 2013 (n=555). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 84 przypadki (Rycina 57).

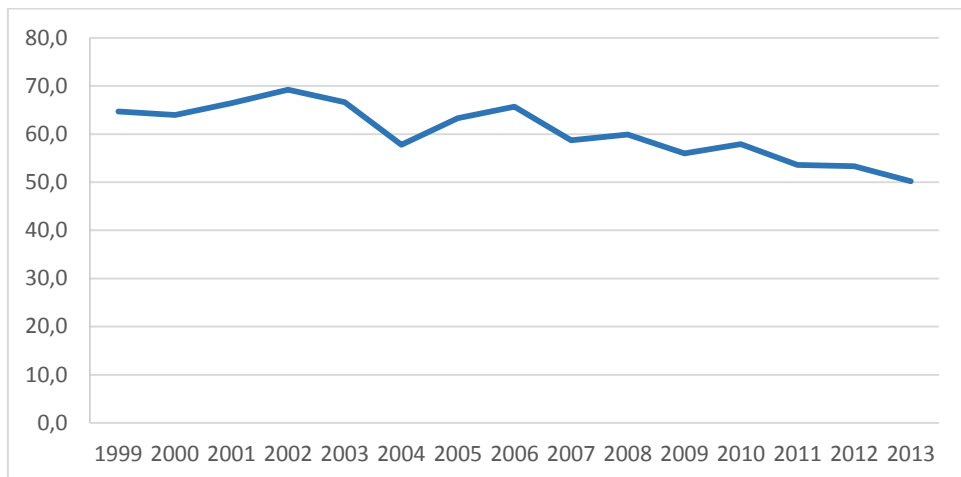
Rycina 57. Zgony z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2002 (CR: 95,7/10⁵) i 2006 (CR: 99,3/10⁵), najniższe w roku 2000 (CR: 84,9/10⁵) i 2004 (CR: 85,2/10⁵) (Rycina 58).

Rycina 58. Umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 2002 (ASR: 69,2/10⁵) i 2003 (ASR: 66,6/10⁵), najniższe w roku 2012 (ASR: 53,3/10⁵) i 2013 (ASR: 50,2/10⁵) (Rycina 59).

Rycina 59. Umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

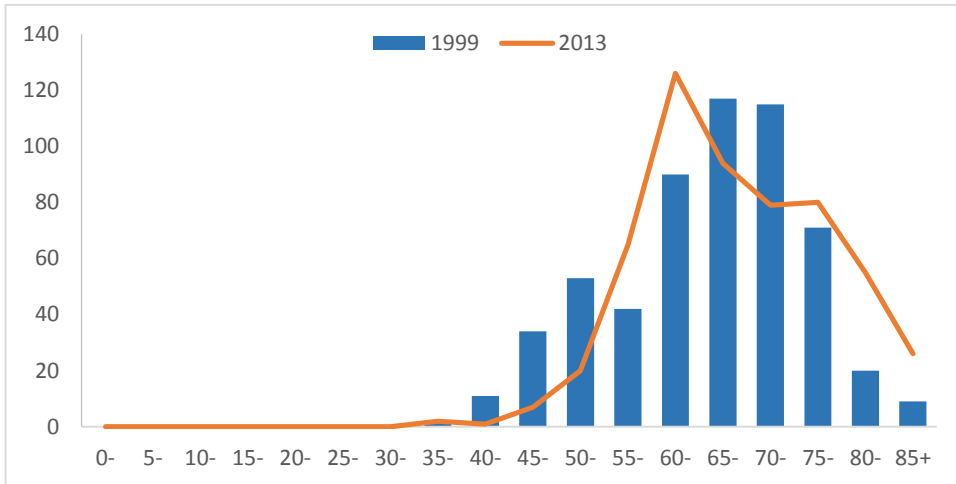
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów był stabilny. Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał stabilną tendencję wzrostową w tempie rocznym 0,3% (Tabela 23).

Tabela 23. Dynamika zmian umieralności z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	mężczyźni	1999-2013	0,0	-0,5	0,4	>0,05
CR	mężczyźni	1999-2013	0,3	-0,1	0,8	>0,05
ASR	mężczyźni	1999-2013	-1,8	-2,4	-1,3	<0,05

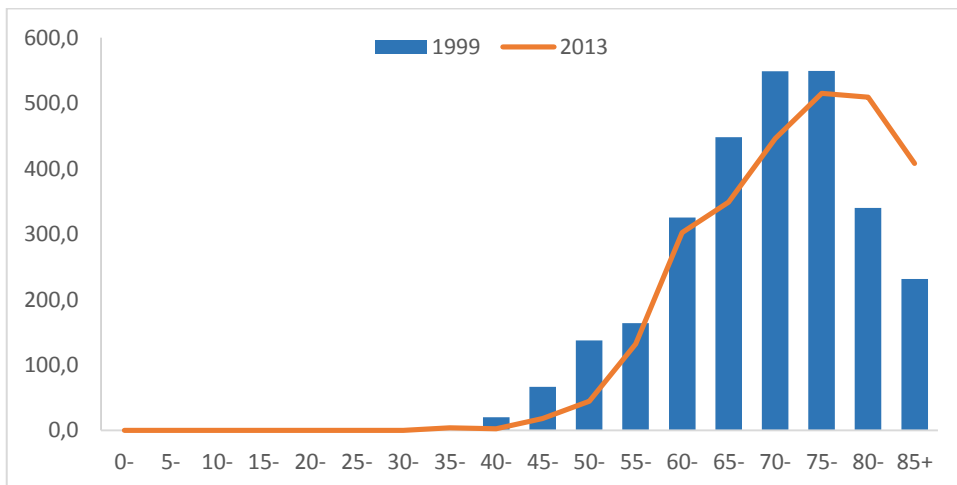
Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności wskazywał istotną statystycznie tendencję spadkową w tempie rocznym 1,8% (Tabela 23).

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu raka płuca obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 65-69 lat (n=117), natomiast w 2013 roku u mężczyzn w grupie wieku 60-64 lata (n=126) (Rycina 60).

Rycina 60. Zgony z powodu raka płuca u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika umieralności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 75-79 lat ($549,2/10^5$), a w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 75-79 lat ($515,2/10^5$) (Rycina 61)

Rycina 61. Umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

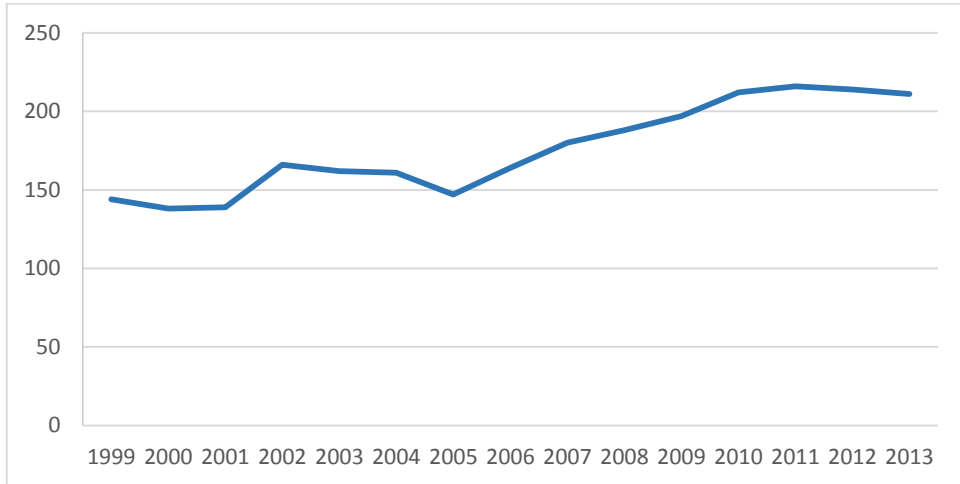
Zgony i umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 2 639 zgonów z powodu raka jelita grubego u mężczyzn. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zgonów wynosił 46,5%. Wartość surowego współczynnika umieralności wzrosła o 53,5%, a standaryzowanego według wieku o 18,8% (Tabela 24).

Tabela 24. Zgony i umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

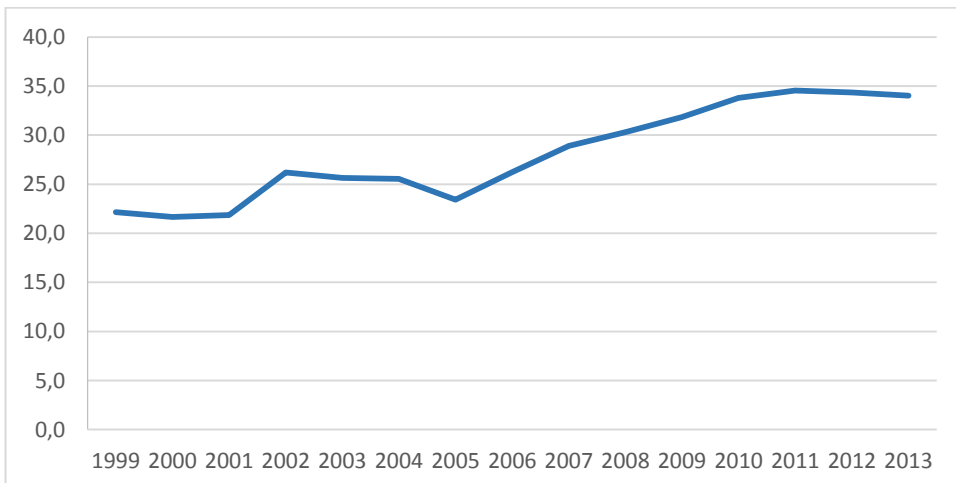
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	144	22,2	15,5	0,0222
2000	138	21,7	15,4	0,0217
2001	139	21,9	14,5	0,0219
2002	166	26,2	17,6	0,0262
2003	162	25,7	16,4	0,0257
2004	161	25,6	17,1	0,0256
2005	147	23,4	15,2	0,0234
2006	164	26,2	16,4	0,0262
2007	180	28,9	17,7	0,0289
2008	188	30,3	17,6	0,0303
2009	197	31,8	18,4	0,0318
2010	212	33,8	20,0	0,0338
2011	216	34,5	19,3	0,0345
2012	214	34,3	19,2	0,0343
2013	211	34,0	18,4	0,0340
Δ1999-2013	67	11,9	2,9	0,0119
%Δ	46,5	53,5	18,8	53,5

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2011 (n=216) i 2012 (n=214), najmniejszą w roku 2000 (n=138) i 2001 (n=139). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 78 przypadków (Rycina 62).

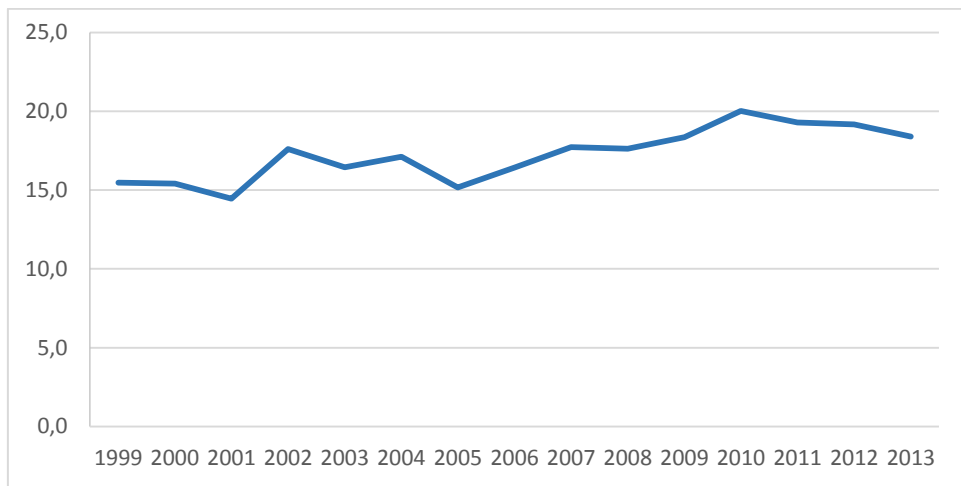
Rycina 62. Zgony z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2011 (CR: 34,5/10⁵) i 2012 (CR: 34,3/10⁵), najniższe w roku 2000 (CR: 21,7/10⁵) i 2001 (CR: 21,9/10⁵) (Rycina 63).

Rycina 63. Umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 2010 (ASR: 20,0/10⁵) i 2011 (ASR: 19,3/10⁵), najniższe w roku 2001 (ASR: 14,5/10⁵) i 2005 (ASR: 15,2/10⁵) (Rycina 64).

Rycina 64. Umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

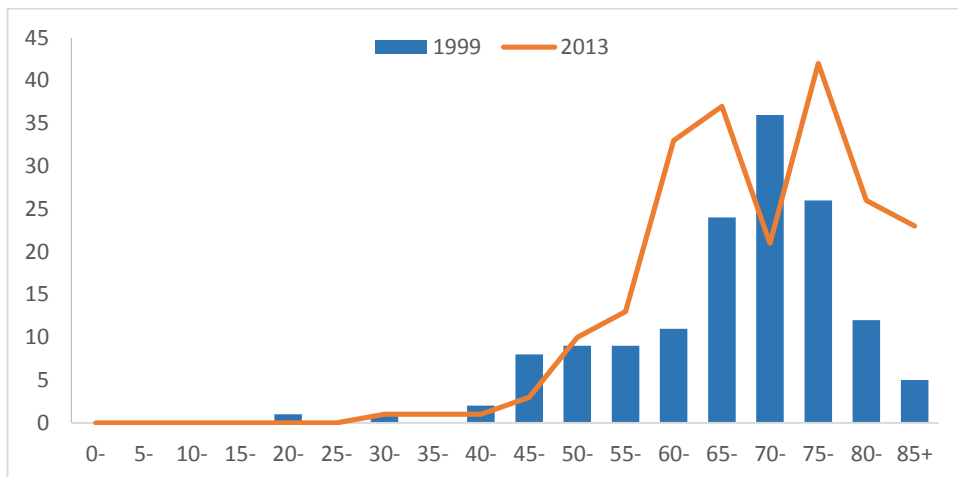
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,5% (Tabela 25).

Tabela 25. Dynamika zmian umieralności z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górnny	
n	mężczyźni	1999-2013	3,5	2,7	4,3	<0,05
CR	mężczyźni	1999-2013	3,7	3,0	4,5	<0,05
ASR	mężczyźni	1999-2013	1,8	1,1	2,6	<0,05

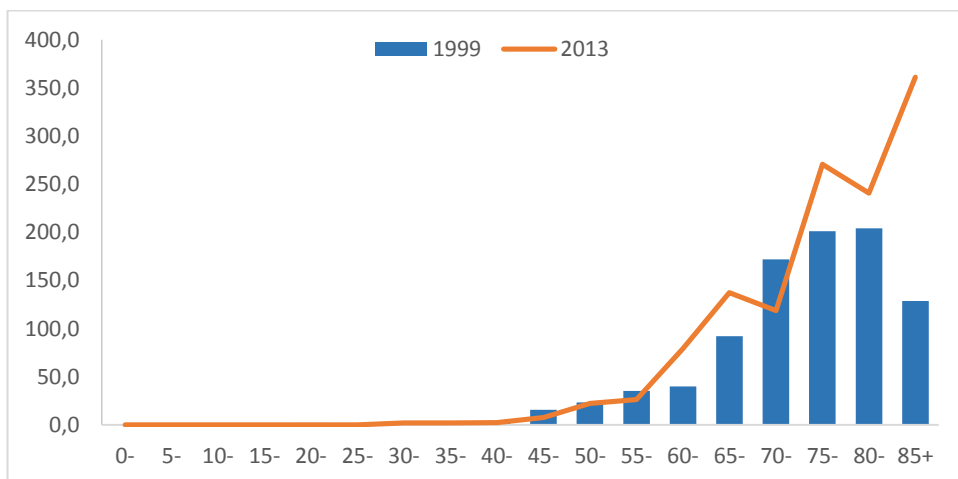
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał istotną tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,7%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,8% (Tabela 25).

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu raka jelita grubego obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 70-74 lata (n=36), natomiast w 2013 roku u mężczyzn w grupie wieku 75-79 lat (n=42) (Rycina 65).

Rycina 65. Zgony z powodu raka jelita grubego u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika umieralności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 80-84 lata ($204,0/10^5$), a w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 85+ lat ($361,1/10^5$) (Rycina 66).

Rycina 66. Umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficznego w grupach wieku

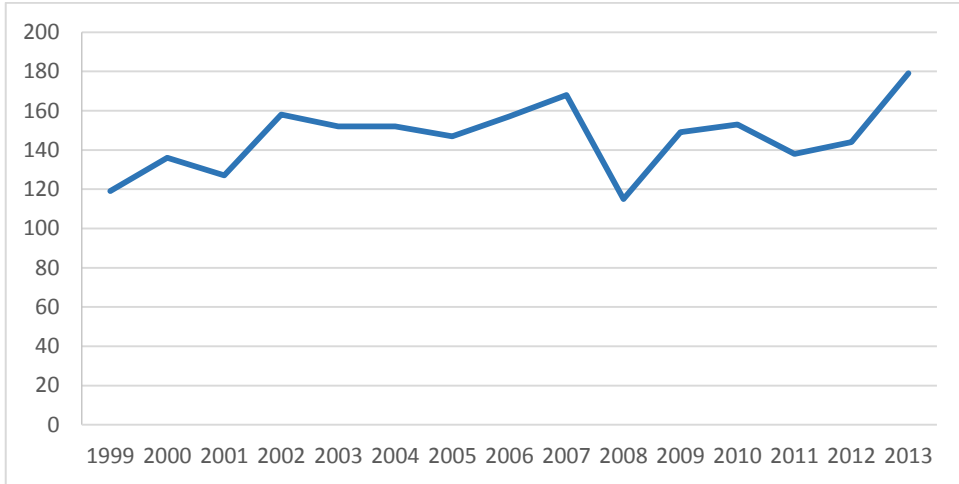
Zgony i umieralność z powodu raka prostaty w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 2 194 zgony z powodu raka prostaty. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zgonów wynosił 50,4%. Wartość surowego współczynnika umieralności wzrosła o 58,8%, a standaryzowanego według wieku o 20,7% (Tabela 26).

Tabela 26. Zgony i umieralność z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

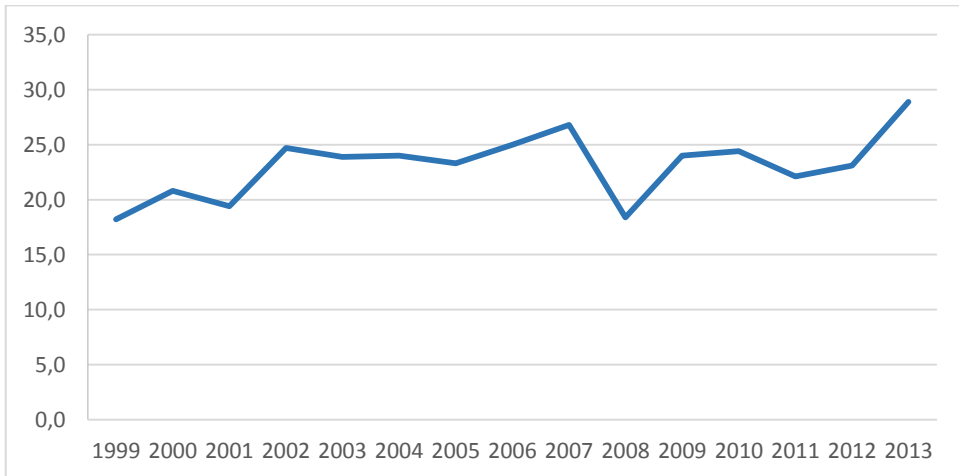
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	119	18,2	11,6	0,0183
2000	136	20,8	13,1	0,0214
2001	127	19,4	12,4	0,0200
2002	158	24,7	15,4	0,0249
2003	152	23,9	14,2	0,0241
2004	152	24,0	14,0	0,0241
2005	147	23,3	14,1	0,0234
2006	157	25,0	13,4	0,0251
2007	168	26,8	15,2	0,0270
2008	115	18,4	9,4	0,0185
2009	149	24,0	13,1	0,0241
2010	153	24,4	12,5	0,0244
2011	138	22,1	11,5	0,0221
2012	144	23,1	11,7	0,0231
2013	179	28,9	14,0	0,0289
Δ1999-2013	60	10,7	2,4	0,0105
%Δ	50,4	58,8	20,7	57,6

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2007 (n=168) i 2013 (n=179), najmniejszą w roku 1999 (n=119) i 2008 (n=115). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 64 przypadki (Rycina 67).

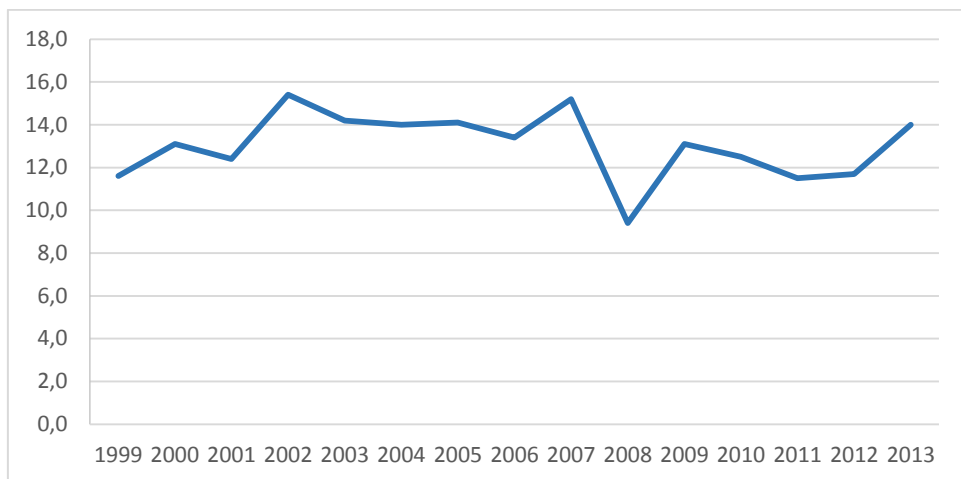
Rycina 67. Zgony z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2007 (CR: 26,8/10⁵) i 2013 (CR: 28,9/10⁵), najniższe w roku 1999 (CR: 18,2/10⁵) i 2008 (CR: 18,4/10⁵) (Rycina 68).

Rycina 68. Umieralność z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 2002 (ASR: 15,4/10⁵) i 2007 (ASR: 15,2/10⁵), najniższe w roku 2008 (ASR: 9,4/10⁵) i 2011 (ASR: 11,5/10⁵) (Rycina 69).

Rycina 69. Umieralność z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

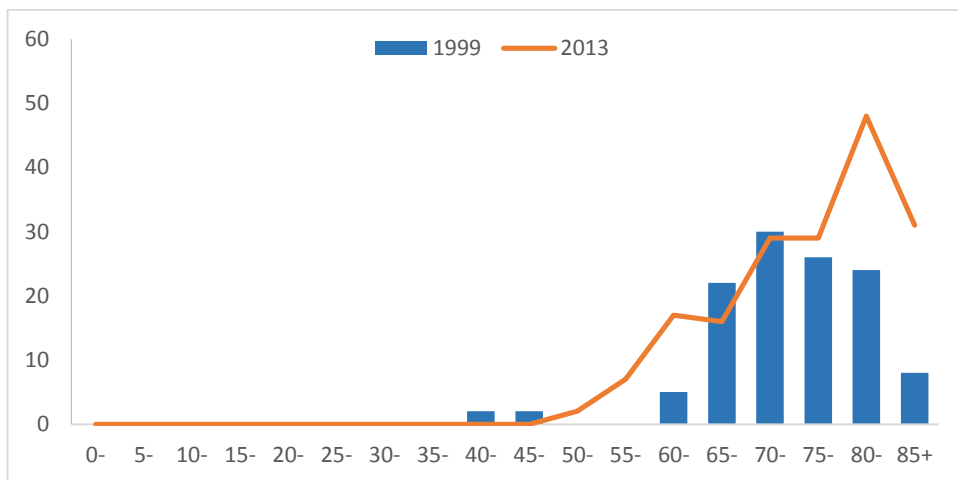
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów wskazywał stabilną tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,1% (Tabela 27).

Tabela 27. Dynamika zmian umieralności z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	mężczyźni	1999-2013	1,1	-0,4	2,6	>0,05
CR	mężczyźni	1999-2013	1,5	-0,1	3,0	>0,05
ASR	mężczyźni	1999-2013	-0,5	-2,2	1,1	>0,05

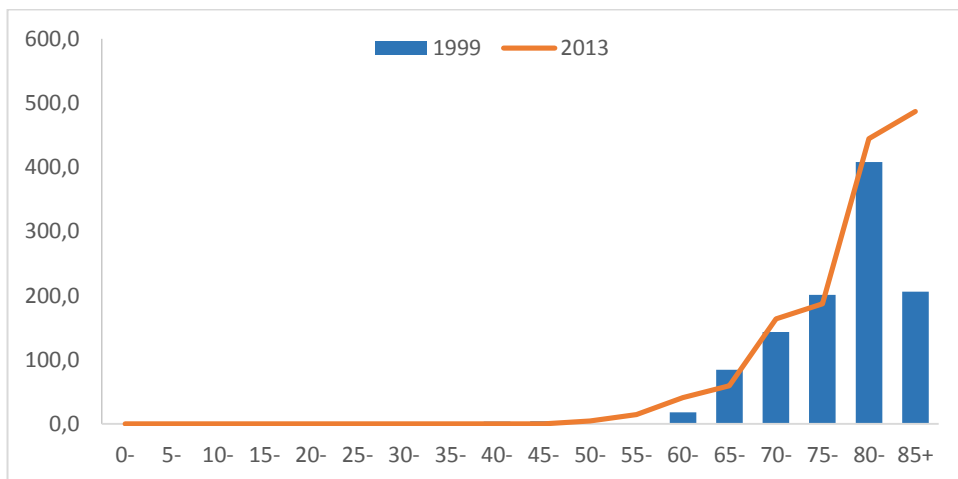
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,5%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności wskazywał stabilną tendencję spadkową w tempie rocznym 0,5% (Tabela 27).

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu raka prostaty obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 70-74 lata (n=30), natomiast w 2013 roku u mężczyzn w grupie wieku 80-84 lata (n=48) (Rycina 70).

Rycina 70. Zgony z powodu raka prostaty w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika umieralności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 80-84 lata ($408,0/10^5$), a w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 85+ lat ($486,7/10^5$) (Rycina 71).

Rycina 71. Umieralność z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficznego w grupach wieku

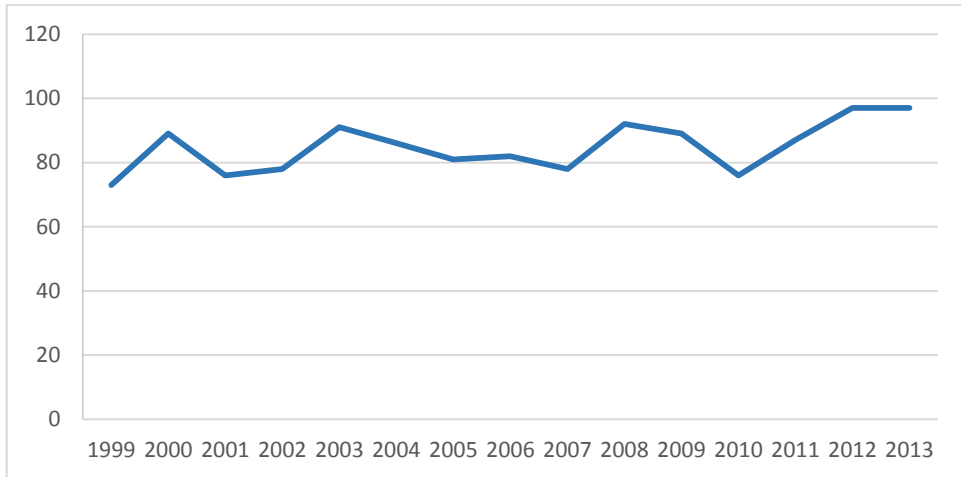
Zgony i umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 1 272 zgony z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zgonów wynosił 32,9%. Wartość surowego współczynnika umieralności wzrosła o 40,5%, a standaryzowanego według wieku obniżyła się o 1,3% (Tabela 28).

Tabela 28. Zgony i umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

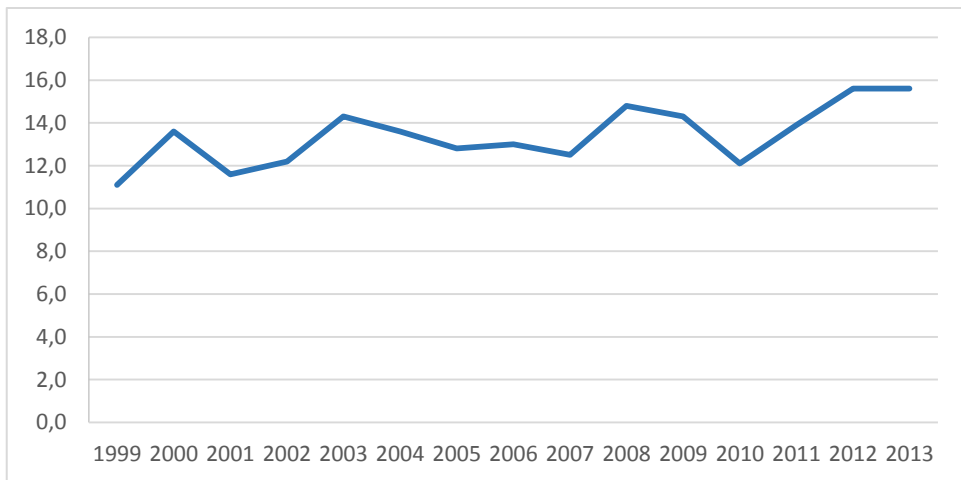
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	73	11,1	7,9	0,0112
2000	89	13,6	9,1	0,0140
2001	76	11,6	7,3	0,0120
2002	78	12,2	8,3	0,0123
2003	91	14,3	8,7	0,0144
2004	86	13,6	8,6	0,0137
2005	81	12,8	7,7	0,0129
2006	82	13,0	7,8	0,0131
2007	78	12,5	7,8	0,0125
2008	92	14,8	9,1	0,0148
2009	89	14,3	7,7	0,0144
2010	76	12,1	7,0	0,0121
2011	87	13,9	7,5	0,0139
2012	97	15,6	7,7	0,0156
2013	97	15,6	7,8	0,0156
Δ1999-2013	24	4,5	-0,1	0,0044
%Δ	32,9	40,5	-1,3	39,2

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2012 i 2013 ($n=97$), najmniejszą w roku 1999 ($n=73$) i 2001 ($n=76$). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 24 przypadki (Rycina 72).

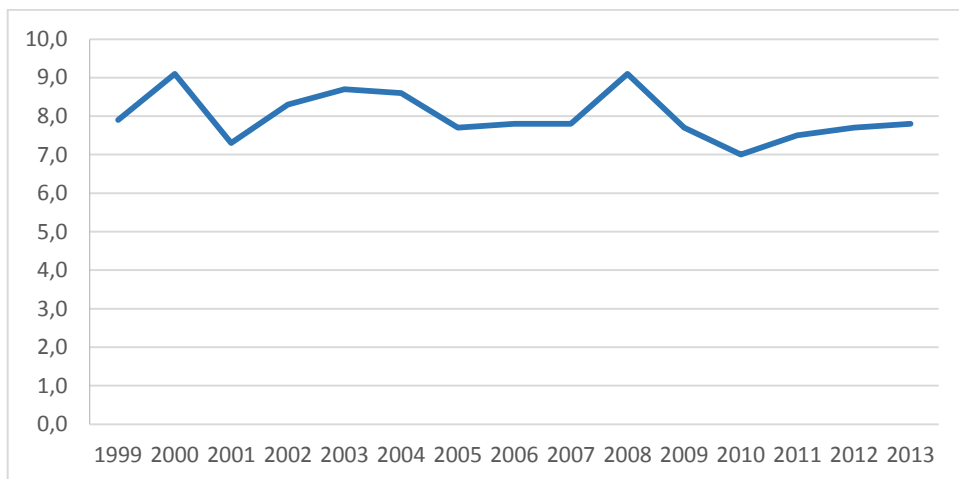
Rycina 72. Zgony z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2012 i 2013 ($CR: 15,6/10^5$), najniższe w roku 1999 ($CR: 11,1/10^5$) i 2001 ($CR: 11,6/10^5$) (Rycina 73).

Rycina 73. Umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 2000 i 2008 (ASR: $9,1/10^5$), najniższe w roku 2001 (ASR: $7,3/10^5$) i 2010 (ASR: $7,0/10^5$) (Rycina 74).

Rycina 74. Umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

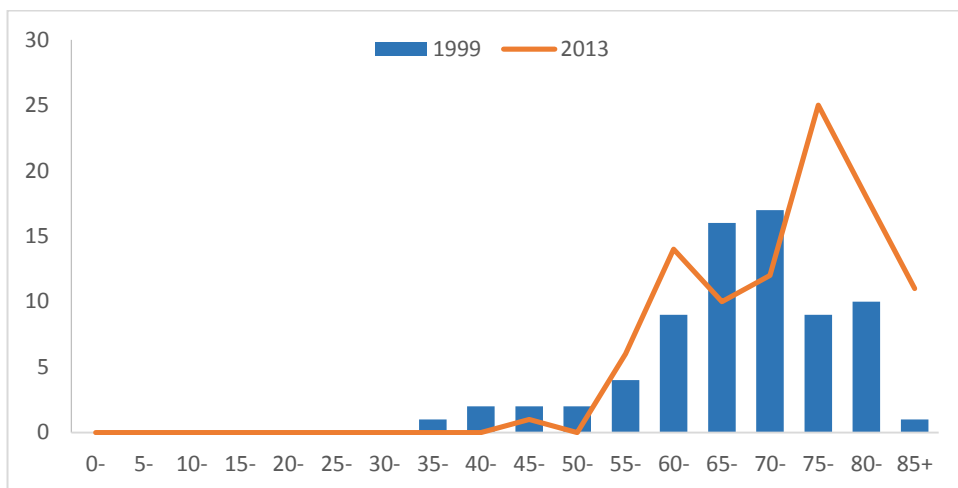
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,1% (Tabela 29).

Tabela 29. Dynamika zmian umieralności z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	mężczyźni	1999-2013	1,1	0,1	2,2	<0,05
CR	mężczyźni	1999-2013	1,5	0,5	2,6	<0,05
ASR	mężczyźni	1999-2013	-0,7	-1,6	0,3	>0,05

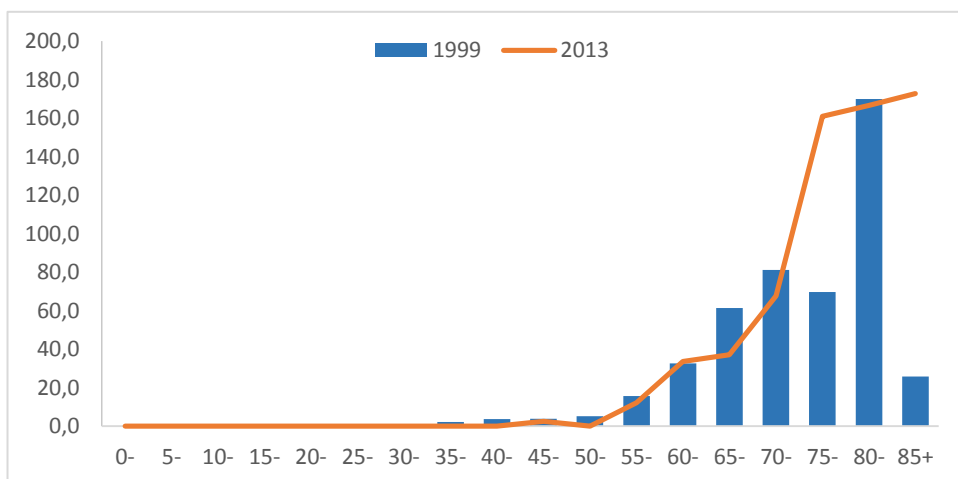
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał istotną tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,5%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności wskazywał stabilną tendencję spadkową w tempie rocznym 0,7% (Tabela 29).

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu pęcherza moczowego obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 70-74 lata (n=17), natomiast w 2013 roku u mężczyzn w grupie wieku 75-79 lat (n=25) (Rycina 75).

Rycina 75. Zgony z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika umieralności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 80-84 lata ($170,0/10^5$), a w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 85+ lat ($172,7/10^5$) (Rycina 76).

Rycina 76. Umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne

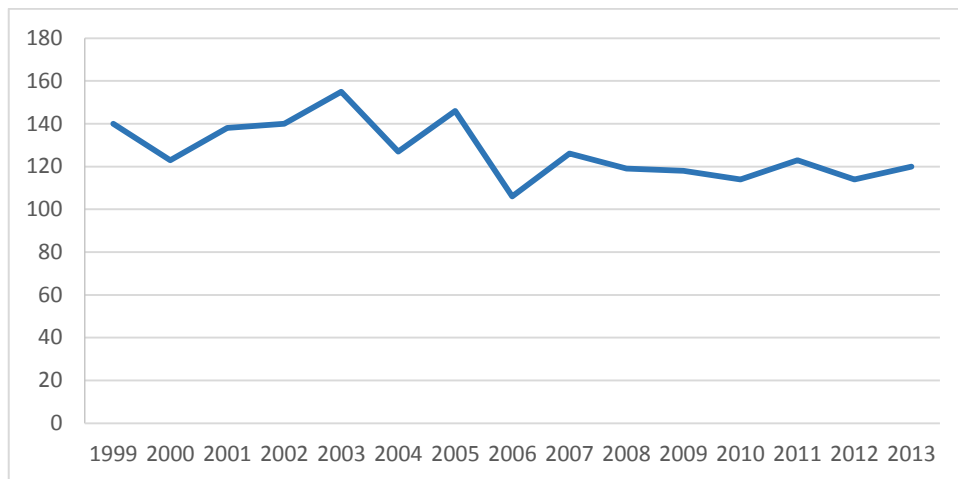
Zgony i umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 1 909 zgonów z powodu raka żołądka u mężczyzn. Na podstawie skrajnych lat analizy spadek bezwzględnej liczby zgonów wynosił 14,3%. Wartość surowego współczynnika umieralności obniżyła się o 9,8%, a standaryzowanego według wieku o 29,7% (Tabela 30).

Tabela 30. Zgony i umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

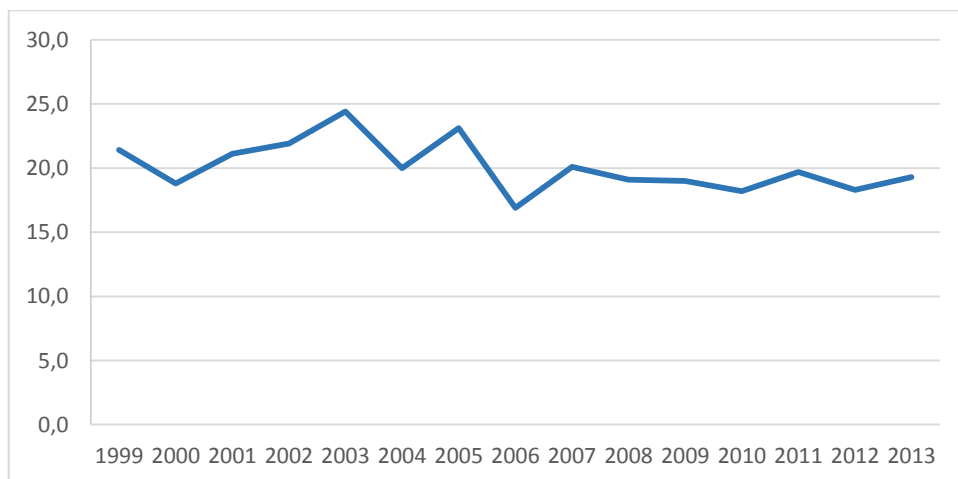
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	140	21,4	15,5	0,0215
2000	123	18,8	13,2	0,0193
2001	138	21,1	14,9	0,0217
2002	140	21,9	14,8	0,0221
2003	155	24,4	16,3	0,0245
2004	127	20,0	12,7	0,0202
2005	146	23,1	14,8	0,0233
2006	106	16,9	11,3	0,0170
2007	126	20,1	12,3	0,0202
2008	119	19,1	12,2	0,0192
2009	118	19,0	11,1	0,0191
2010	114	18,2	11,0	0,0182
2011	123	19,7	11,4	0,0197
2012	114	18,3	10,7	0,0183
2013	120	19,3	10,9	0,0193
Δ 1999-2013	-20	-2,1	-4,6	-0,0022
% Δ	-14,3	-9,8	-29,7	-10,2

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2003 ($n=155$) i 2005 ($n=146$), najmniejszą w roku 2006 ($n=106$) i 2010 ($n=114$). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 49 przypadków (Rycina 77).

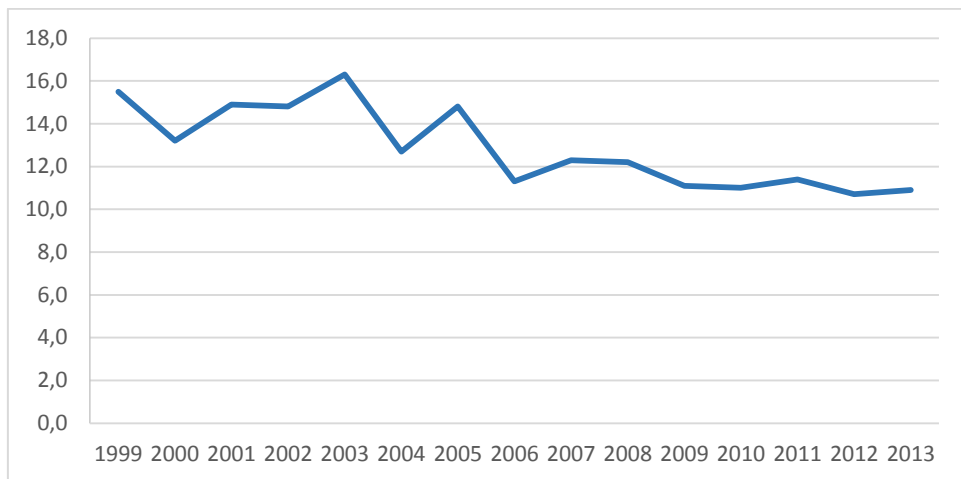
Rycina 77. Zgony z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2003 (CR: $24,4/10^5$) i 2005 (CR: $23,1/10^5$), najniższe w roku 2006 (CR: $16,9/10^5$) i 2010 (CR: $18,2/10^5$) (Rycina 78).

Rycina 78. Umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 1999 (ASR: 15,5/10⁵) i 2003 (ASR: 16,3/10⁵), najniższe w roku 2012 (ASR: 10,7/10⁵) i 2013 (ASR: 10,9/10⁵) (Rycina 79).

Rycina 79. Umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

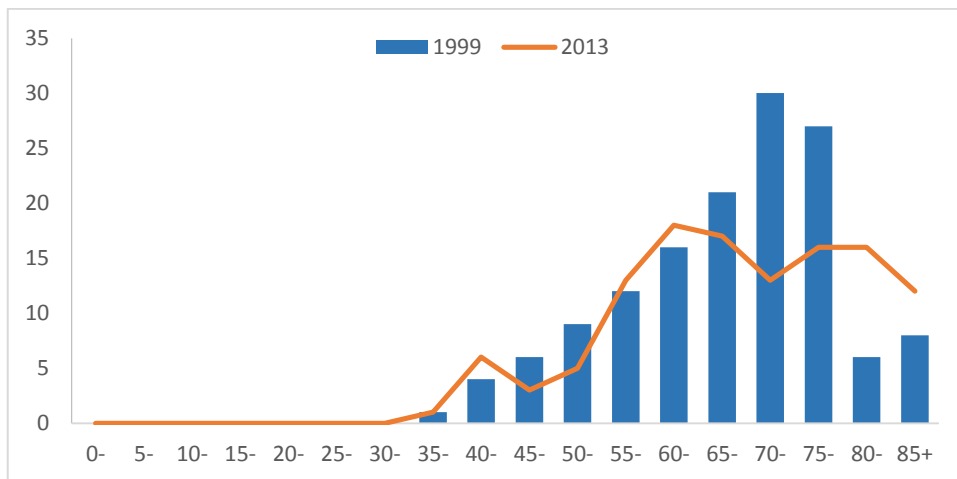
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów wskazywał istotną statystycznie tendencję spadkową w tempie rocznym 1,4% (Tabela 31).

Tabela 31. Dynamika zmian umieralności z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górnny	
n	mężczyźni	1999-2013	-1,4	-2,5	-0,3	<0,05
CR	mężczyźni	1999-2013	-1,0	-2,2	0,1	>0,05
ASR	mężczyźni	1999-2013	-2,7	-3,7	-1,7	<0,05

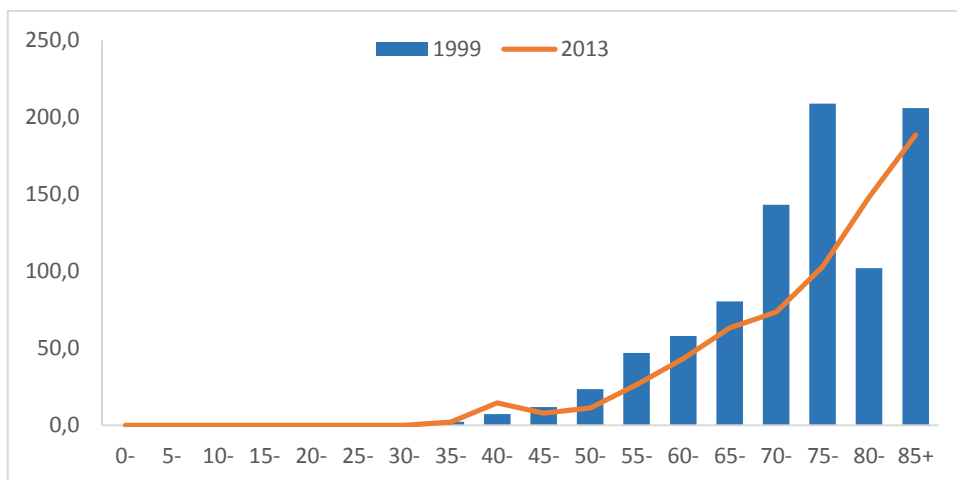
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał stabilną tendencję spadkową w tempie rocznym 1,0%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności wskazywał istotną statystycznie tendencję spadkową w tempie rocznym 2,7% (Tabela 31).

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu raka żołądka obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 70-74 lata (n=30), natomiast w 2013 roku u mężczyzn w grupie wieku 75-79 i 80-84 lat (n=16) (Rycina 80).

Rycina 80. Zgony z powodu raka żołądka u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika umieralności obserwowano u mężczyzn w grupie wieku 75-79 lat ($208,8/10^5$), a w 2013 roku również u mężczyzn w grupie wieku 85+ lat ($188,4/10^5$) (Rycina 81).

Rycina 81. Umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficznego w grupach wiek

Zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

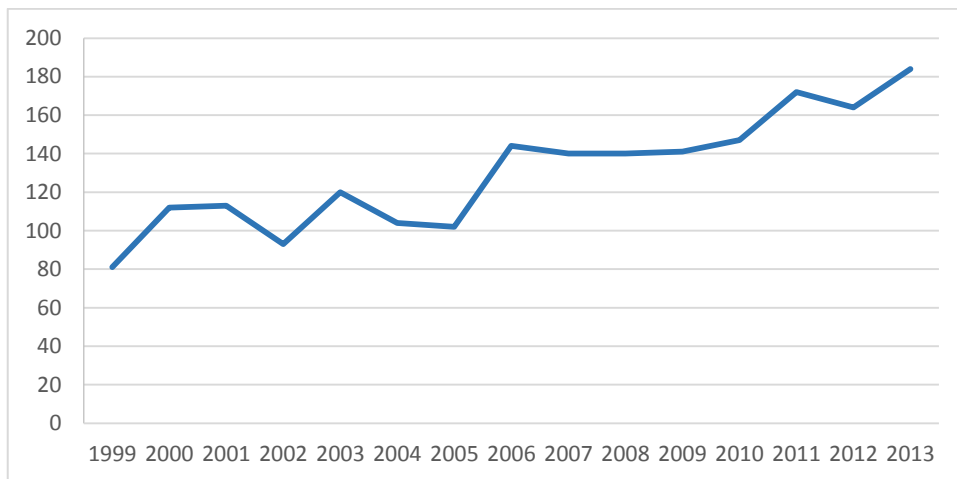
Zgony i umieralność z powodu raka płuca u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 1 957 zgonów z powodu raka płuca u kobiet. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zgonów wynosił 127,2%. Wartość surowego współczynnika umieralności wzrosła o 137,8%, a standaryzowanego według wieku o 100% (Tabela 32).

Tabela 32. Zgony i umieralność z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

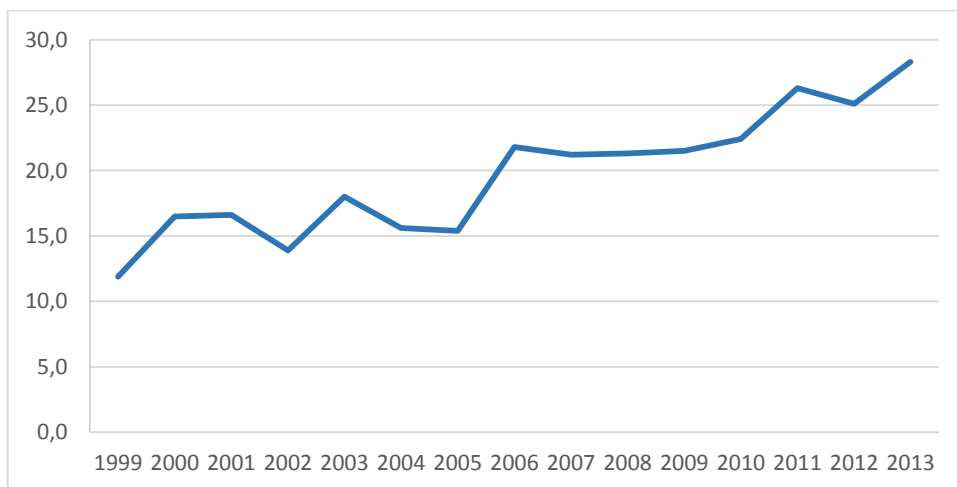
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	81	11,9	6,7	0,0120
2000	112	16,5	8,8	0,0168
2001	113	16,6	9,6	0,0170
2002	93	13,9	7,5	0,0140
2003	120	18,0	9,7	0,0181
2004	104	15,6	8,5	0,0158
2005	102	15,4	8,8	0,0155
2006	144	21,8	11,9	0,0219
2007	140	21,2	12,0	0,0214
2008	140	21,3	10,9	0,0214
2009	141	21,5	10,7	0,0216
2010	147	22,4	11,2	0,0224
2011	172	26,3	12,7	0,0263
2012	164	25,1	12,0	0,0251
2013	184	28,3	13,4	0,0283
Δ 1999-2013	103	16,4	6,7	0,0163
% Δ	127,2	137,8	100,0	135,7

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2011 (n=172) i 2013 (n=184), najmniejszą w roku 1999 (n=81) i 2002 (n=93). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 103 przypadki (Rycina 82).

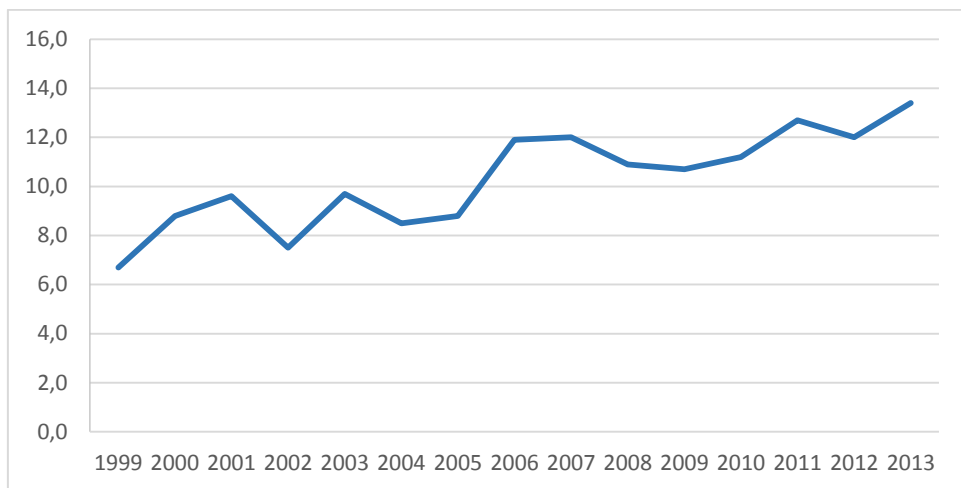
Rycina 82. Zgony z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2011 (CR: $26,3/10^5$) i 2013 (CR: $28,3/10^5$), najniższe w roku 1999 (CR: $11,9/10^5$) i 2000 (CR: $13,9/10^5$) (Rycina 83).

Rycina 83. Umieralność z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 2011 (ASR: 12,7/10⁵) i 2013 (ASR: 13,4/10⁵), najniższe w roku 1999 (ASR: 6,7/10⁵) i 2002 (ASR: 7,5/10⁵) (Rycina 84).

Rycina 84. Umieralność z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

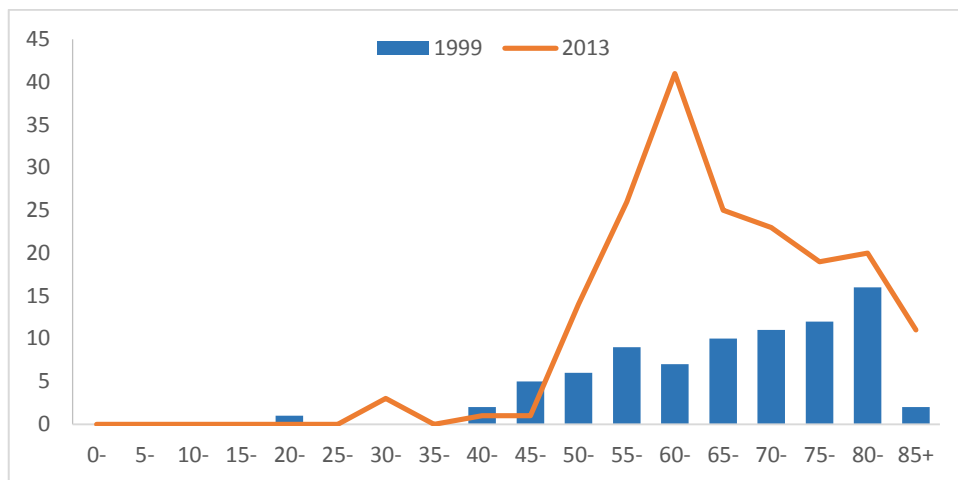
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 4,9% (Tabela 33).

Tabela 33. Dynamika zmian umieralności z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2013	4,9	3,5	6,3	<0,05
CR	kobiety	1999-2013	5,2	3,8	6,7	<0,05
ASR	kobiety	1999-2013	3,9	2,5	5,4	<0,05

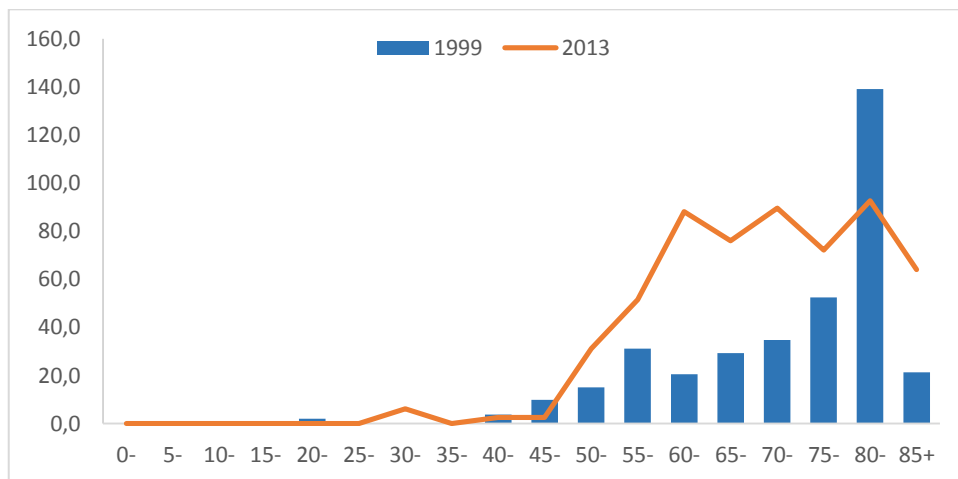
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 5,2%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,9% (Tabela 33).

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu raka płuca obserwowano u kobiet w grupie wieku 80-84 lat (n=16), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 60-64 lata (n=41) (Rycina 85).

Rycina 85. Zgony z powodu raka płuca u kobiet w 5-letnich grupach wiekowych, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wiekowych współczynnika umieralności obserwowano u kobiet w grupie wieku 80-84 lat (139,0/10⁵), a w 2013 roku również u kobiet w grupie wieku 80-84 lat (92,7/10⁵) (Rycina 86).

Rycina 86. Umieralność z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficznego w grupach wiekowych

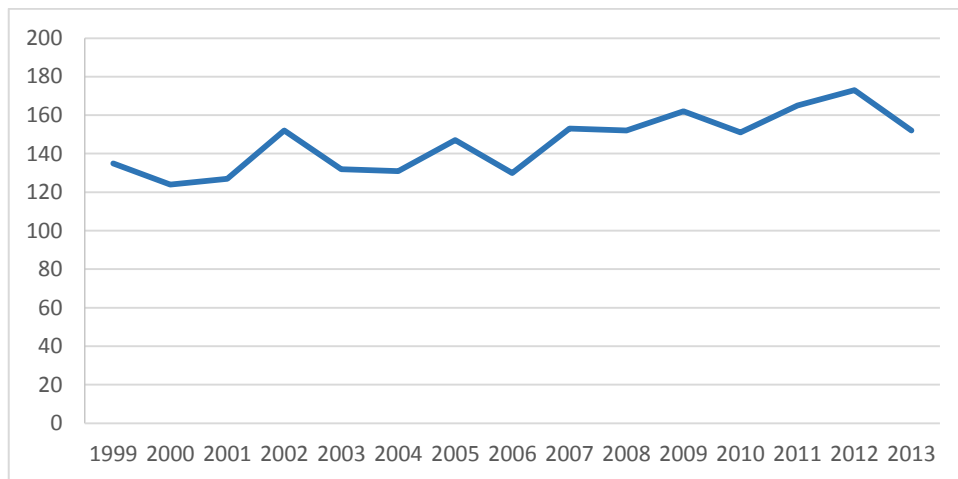
Zgony i umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 2 186 zgonów z powodu raka jelita grubego u kobiet. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zgonów wynosił 12,6%. Wartość surowego współczynnika umieralności wzrosła o 16,8%, a standaryzowanego według wieku obniżyła się o 18,0% (Tabela 34).

Tabela 34. Zgony i umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

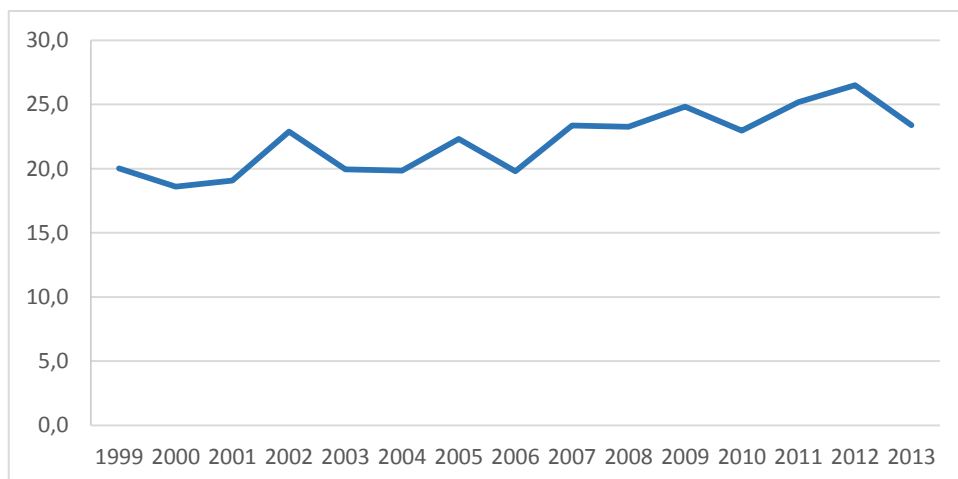
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	135	20,0	10,0	0,0200
2000	124	18,6	9,0	0,0186
2001	127	19,1	8,9	0,0191
2002	152	22,9	10,6	0,0229
2003	132	19,9	8,4	0,0199
2004	131	19,8	8,8	0,0198
2005	147	22,3	9,1	0,0223
2006	130	19,8	9,3	0,0198
2007	153	23,4	9,5	0,0234
2008	152	23,3	10,0	0,0233
2009	162	24,8	10,1	0,0248
2010	151	23,0	9,9	0,0230
2011	165	25,2	9,6	0,0252
2012	173	26,5	9,8	0,0265
2013	152	23,4	8,2	0,0234
Δ1999-2013	17	3,4	-1,8	0,0034
%Δ	12,6	16,8	-18,0	16,8

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2011 (n=165) i 2012 (n=173), najmniejszą w roku 2000 (n=124) i 2001 (n=127). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 43 przypadki (Rycina 87).

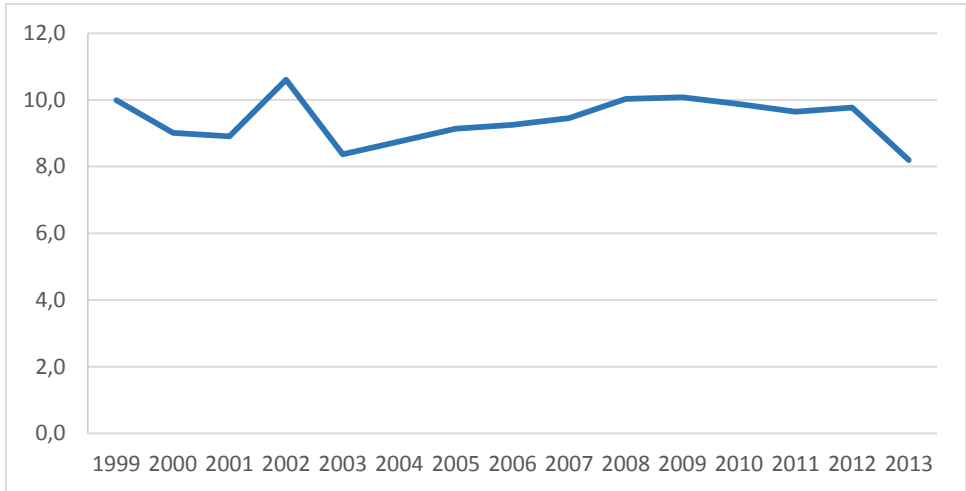
Rycina 87. Zgony z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2011 (CR: $25,2/10^5$) i 2012 (CR: $26,5/10^5$), najniższe w roku 2000 (CR: $18,6/10^5$) i 2001 (CR: $19,1/10^5$) (Rycina 88).

Rycina 88. Umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 2002 (ASR: 10,6/10⁵) i 2009 (ASR: 10,1/10⁵), najniższe w roku 2003 (ASR: 8,4/10⁵) i 2013 (ASR: 8,2/10⁵) (Rycina 89).

Rycina 89. Umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

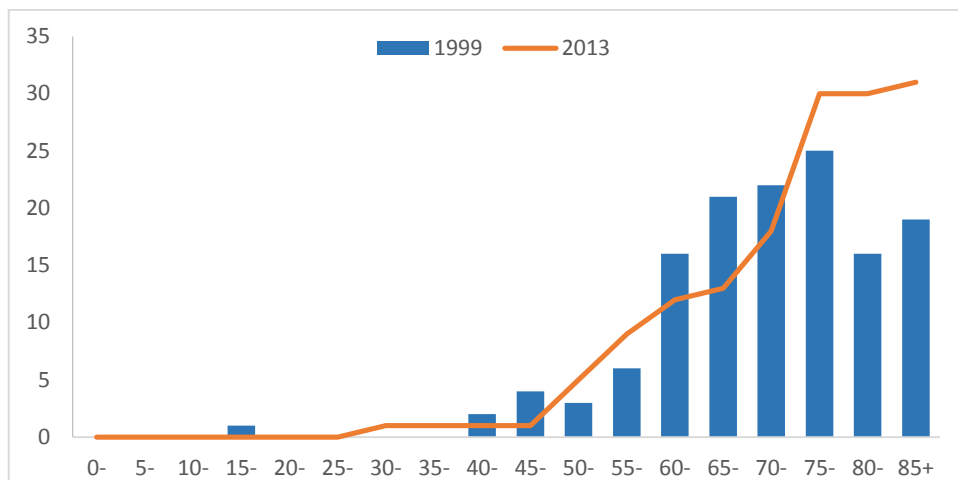
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 1,8% (Tabela 35).

Tabela 35. Dynamika zmian umieralności z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2013	1,8	0,9	2,7	<0,05
CR	kobiety	1999-2013	2,0	1,2	2,9	<0,05
ASR	kobiety	1999-2013	0,0	-1,0	1,0	>0,05

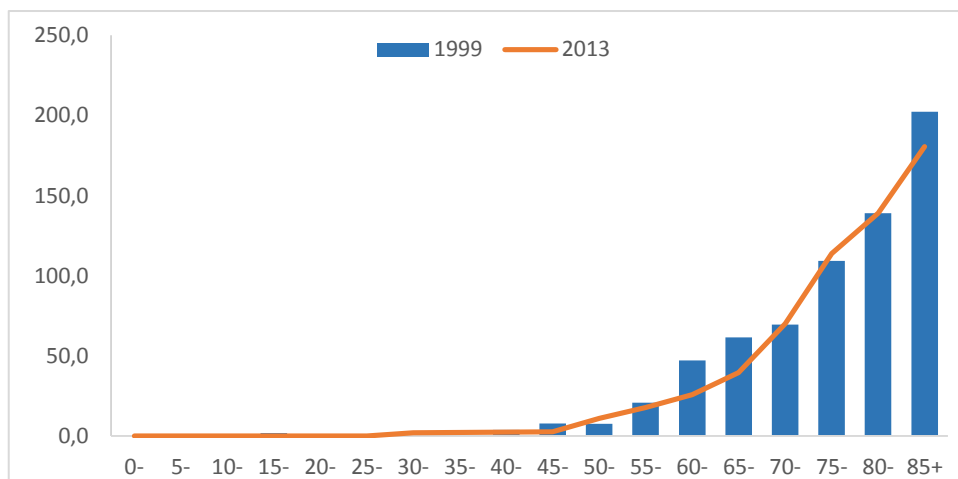
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 2,0%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności był stabilny (Tabela 35).

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu raka jelita grubego obserwowano u kobiet w grupie wieku 75-79 lat (n=25), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 85+ lat (n=31) (Rycina 90).

Rycina 90. Zgony z powodu raka jelita grubego u kobiet w 5-letnich grupach wiekowych, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wiekowych współczynnika umieralności obserwowano u kobiet w grupie wiekowej 85+ ($202,3/10^5$), a w 2013 roku również u kobiet w grupie wiekowej 85+ lat ($180,6/10^5$) (Rycina 91).

Rycina 91. Umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficznego w grupach wiekowych

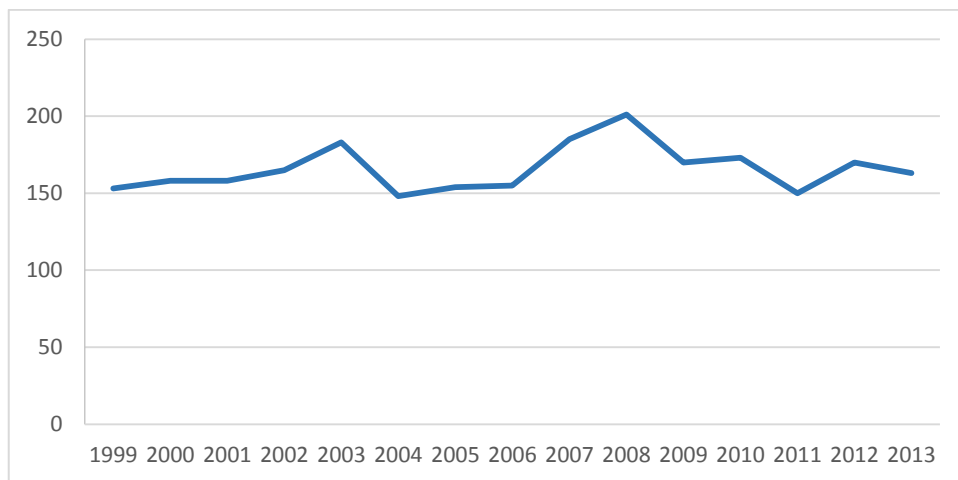
Zgony i umieralność z powodu raka piersi w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 2 486 zgonów z powodu raka piersi. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zgonów wynosił 6,5%. Wartość surowego współczynnika umieralności wzrosła o 11,6%, a standaryzowanego według wieku obniżyła się o 8,6% (Tabela 36).

Tabela 36. Zgony i umieralność z powodu raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

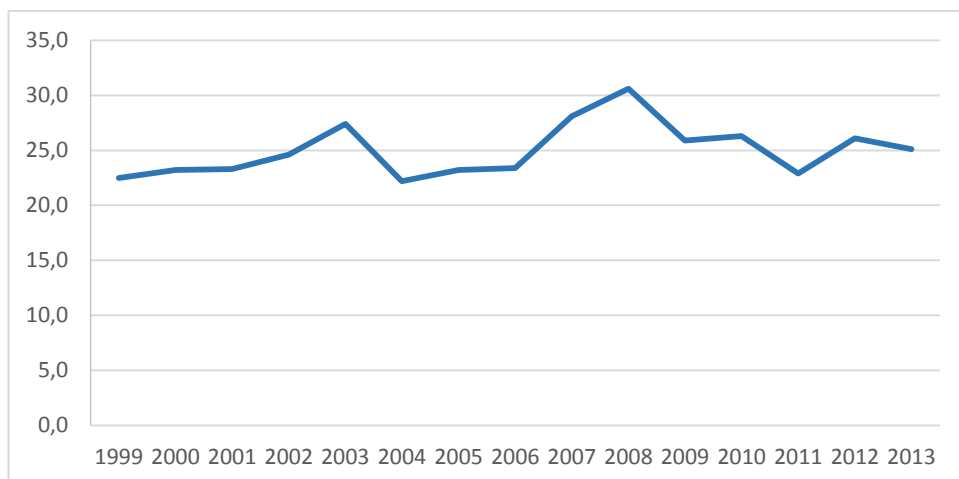
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	153	22,5	13,9	0,0227
2000	158	23,2	14,4	0,0237
2001	158	23,3	14,3	0,0237
2002	165	24,6	14,0	0,0249
2003	183	27,4	15,8	0,0277
2004	148	22,2	11,8	0,0224
2005	154	23,2	13,3	0,0234
2006	155	23,4	12,9	0,0236
2007	185	28,1	13,9	0,0282
2008	201	30,6	16,4	0,0308
2009	170	25,9	13,7	0,0261
2010	173	26,3	13,6	0,0263
2011	150	22,9	11,9	0,0229
2012	170	26,1	12,6	0,0261
2013	163	25,1	12,7	0,0251
Δ1999-2013	10	2,6	-1,2	0,0024
%Δ	6,5	11,6	-8,6	10,5

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2007 (n=185) i 2008 (n=201), najmniejszą w roku 2004 (n=148) i 2011 (n=150). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 53 przypadki (Rycina 92).

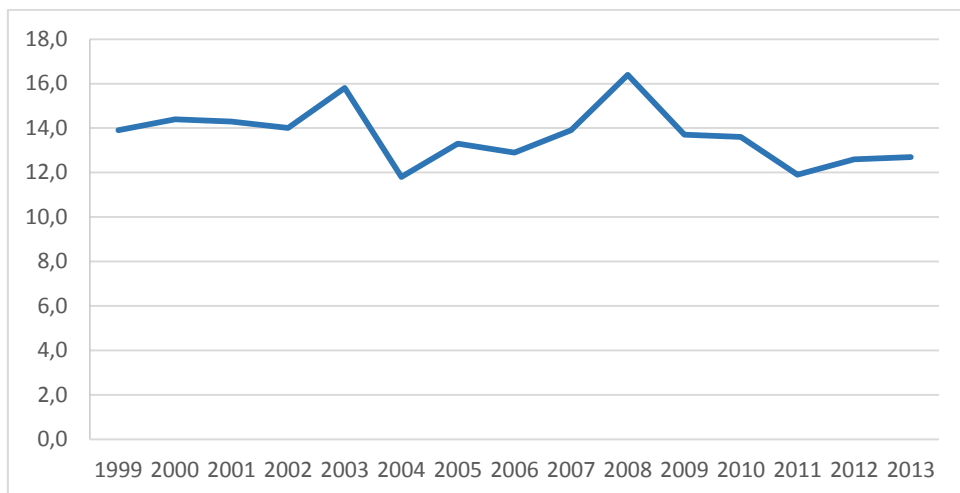
Rycina 92. Zgony z powodu raka piersi , województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2007 (CR: 28,1/10⁵) i 2008 (CR: 30,6/10⁵), najniższe w roku 1999 (CR: 22,5/10⁵) i 2004 (CR: 22,2/10⁵) (Rycina 93).

Rycina 93. Umieralność z powodu raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 2003 (ASR: 15,8/10⁵) i 2008 (ASR: 16,4/10⁵), najniższe w roku 2004 (ASR: 11,8/10⁵) i 2011 (ASR: 11,9/10⁵) (Rycina 94).

Rycina 94. Umieralność z powodu raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)

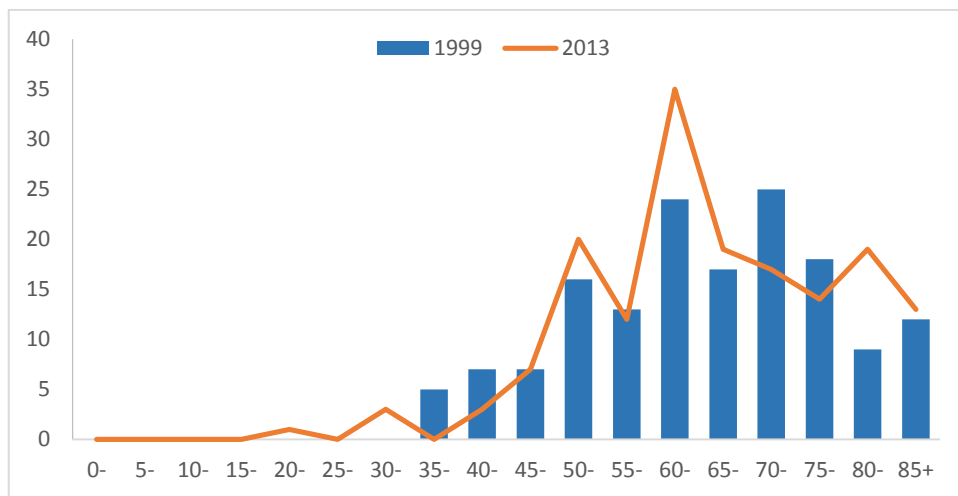
Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów wskazywał stabilną tendencję wzrostową w tempie rocznym 0,5% (Tabela 37).

Tabela 37. Dynamika zmian umieralności z powodu raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2013	0,5	-0,6	1,6	>0,05
CR	kobiety	1999-2013	0,8	-0,3	0,2	>0,05
ASR	kobiety	1999-2013	-0,8	-1,9	0,3	>0,05

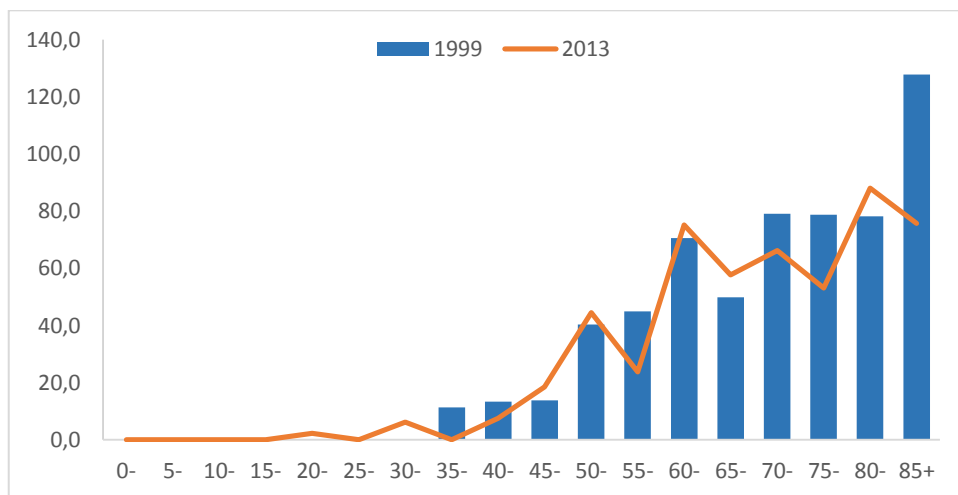
Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał stabilną tendencję wzrostową w tempie rocznym 0,8%. Trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności wskazywał stabilną tendencję spadkową w tempie rocznym 0,8% (Tabela 37).

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu raka piersi obserwowano u kobiet w grupie wieku 70-74 lat (n=25), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 60-64 lata (n=35) (Rycina 95).

Rycina 95. Zgony z powodu raka piersi w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika umieralności obserwowano u kobiet w grupie wieku 85+ lat ($127,8/10^5$), a w 2013 roku również u kobiet w grupie wieku 80-84 lat ($88,0/10^5$) (Rycina 96).

Rycina 96. Umieralność z powodu raka piersi w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficznego w grupach wieku

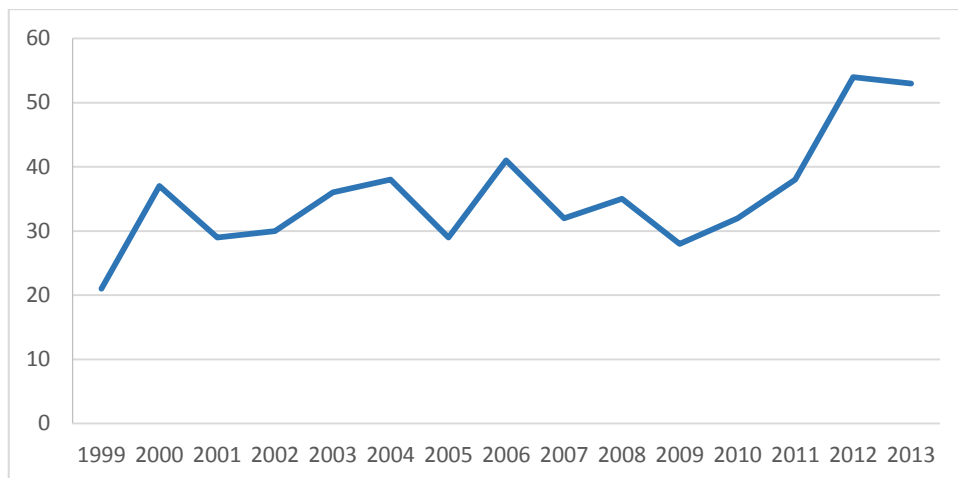
Zgony i umieralność z powodu raka trzonu macicy w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 533 zgonów z powodu raka trzonu macicy. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zgonów wynosił 152,4%. Wartość surowego współczynnika umieralności wzrosła o 164,5%, a standaryzowanego według wieku o 55,0% (Tabela 38).

Tabela 38. Zgony i umieralność z powodu raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

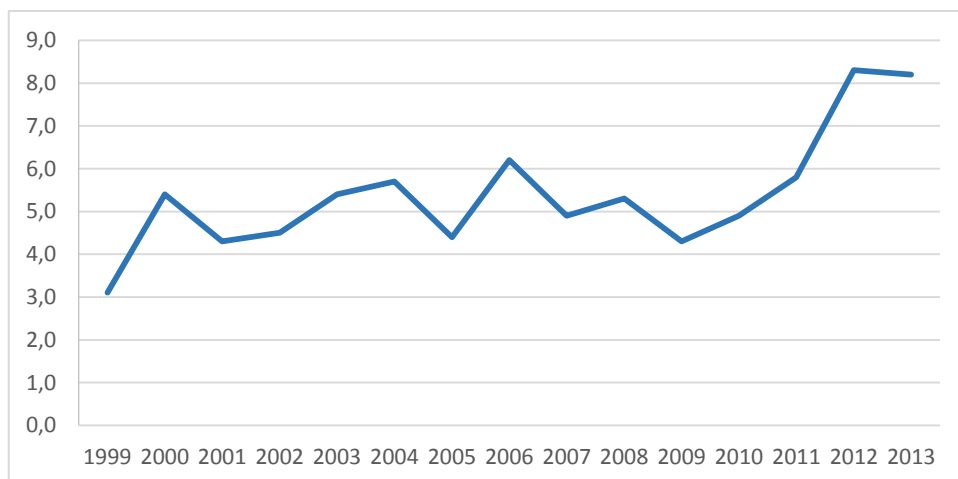
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	21	3,1	2,0	0,0031
2000	37	5,4	2,6	0,0055
2001	29	4,3	2,5	0,0044
2002	30	4,5	2,4	0,0045
2003	36	5,4	3,2	0,0054
2004	38	5,7	3,2	0,0058
2005	29	4,4	2,5	0,0044
2006	41	6,2	2,8	0,0062
2007	32	4,9	2,4	0,0049
2008	35	5,3	2,2	0,0054
2009	28	4,3	2,2	0,0043
2010	32	4,9	2,4	0,0049
2011	38	5,8	2,4	0,0058
2012	54	8,3	3,7	0,0083
2013	53	8,2	3,1	0,0082
Δ1999-2013	32	5,1	1,1	0,0050
%Δ	152,4	164,5	55,0	161,8

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2012 (n=54) i 2013 (n=53), najmniejszą w roku 1999 (n=21) i 2009 (n=28). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 33 przypadki (Rycina 97).

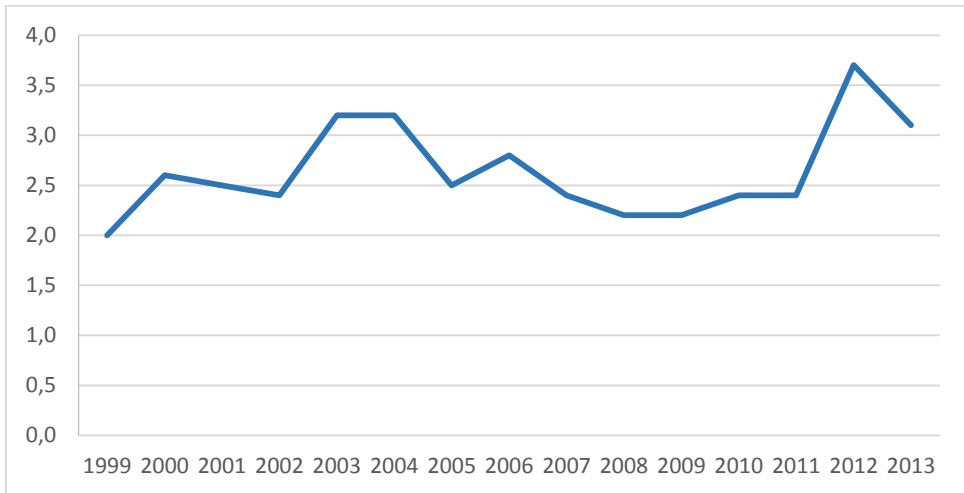
Rycina 97. Zgony z powodu trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2012 (CR: $8,3/10^5$) i 2013 (CR: $8,2/10^5$), najniższe w roku 1999 (CR: $3,1/10^5$) i 2009 (CR: $4,3/10^5$) (Rycina 98).

Rycina 98. Umieralność z powodu raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 2003 (ASR: $3,2/10^5$) i 2012 (ASR: $3,7/10^5$), najniższe w roku 1999 (ASR: $2,0/10^5$) i 2009 (ASR: $2,2/10^5$) (Rycina 99).

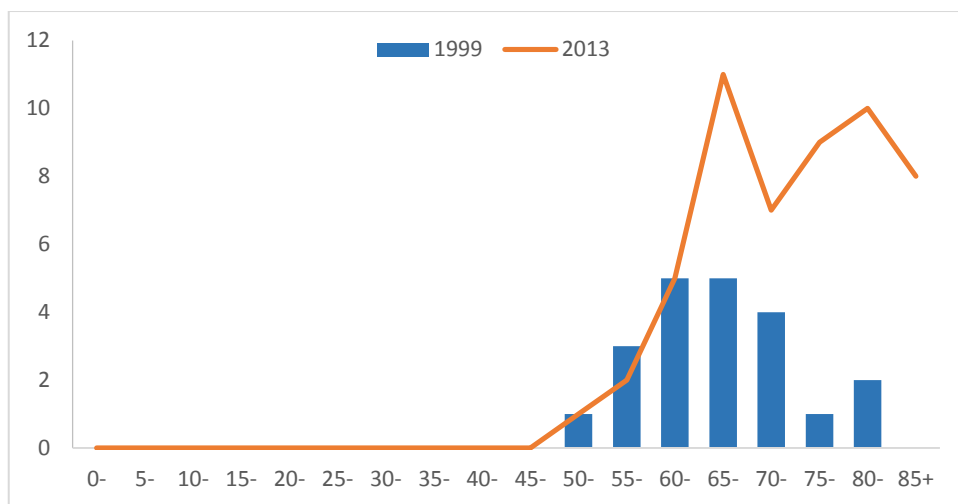
Rycina 99. Umieralność z powodu raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane(ASR)

Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,5%. Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 3,8%. W latach 1999-2004 trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności wskazywał tendencję wzrostową w tempie rocznym 7,4%. Następnie w latach 2004-2009 obserwowano spadek wartości ASR w tempie rocznym 7,3%. Kolejny wzrost wartości ASR wystąpił w latach 2009-2013 w tempie rocznym 12,8% (Tabela 39).

Tabela 39. Dynamika zmian umieralności z powodu raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

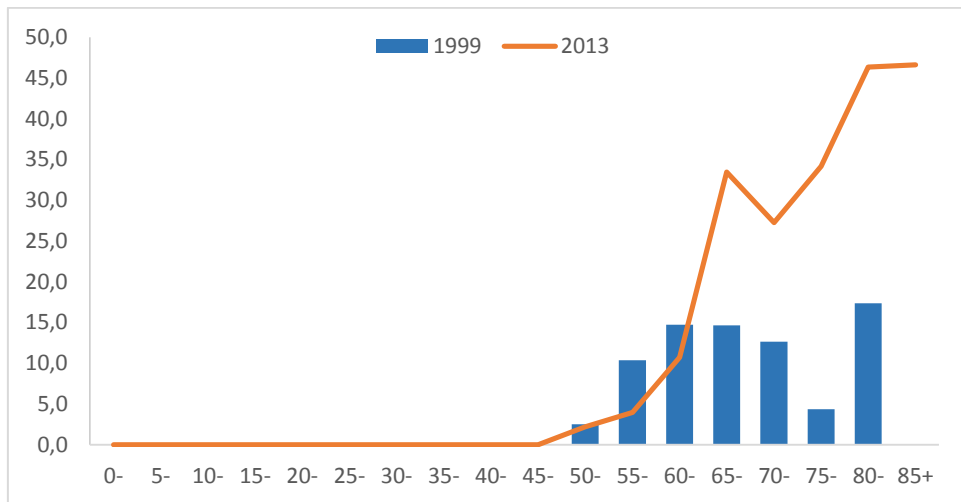
Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2013	3,5	0,9	6,1	<0,05
CR	kobiety	1999-2013	3,8	1,3	6,4	<0,05
ASR	kobiety	1999-2004	7,4	-2,5	18,3	>0,05
		2004-2009	-7,3	-19,2	6,3	>0,05
		2009-2013	12,8	-1,6	29,4	>0,05

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu raka trzonu macicy obserwowano u kobiet w grupach wieku 60-64 i 65-69 lat (n=5), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 65-69 lata (n=11) (Rycina 100).

Rycina 100. Zgony z powodu raka trzonu macicy w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika umieralności obserwowano u kobiet w grupie wieku 80-84 lat ($17,4/10^5$), a w 2013 roku również u kobiet w grupie wieku 85+ lat ($46,6/10^5$) (Rycina 101).

Rycina 101. Umieralność z powodu raka trzonu macicy w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

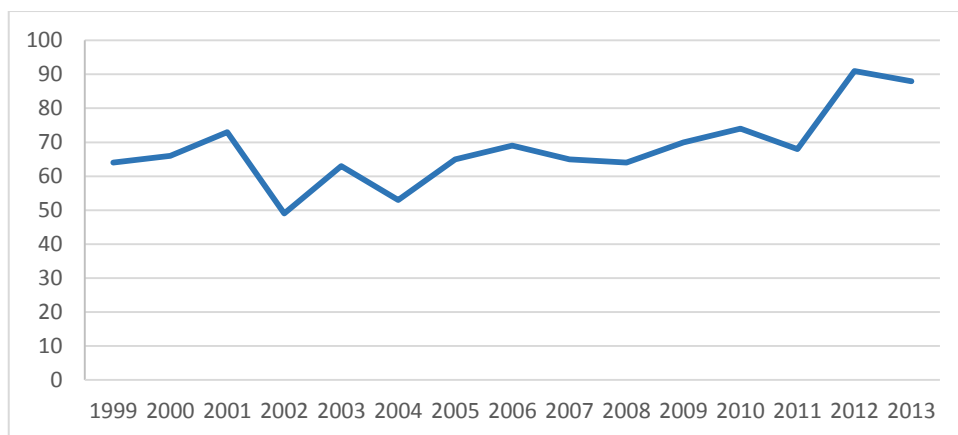
Zgony i umieralność z powodu raka jajnika w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2013

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w latach 1999-2013 w województwie świętokrzyskim odnotowano 1 022 zgonów z powodu raka jajnika. Na podstawie skrajnych lat analizy wzrost bezwzględnej liczby zgonów wyniósł 37,5%. Wartość surowego współczynnika umieralności wzrosła o 43,6%, a standaryzowanego według wieku o 10,0% (Tabela 40).

Tabela 40. Zgony i umieralność z powodu raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

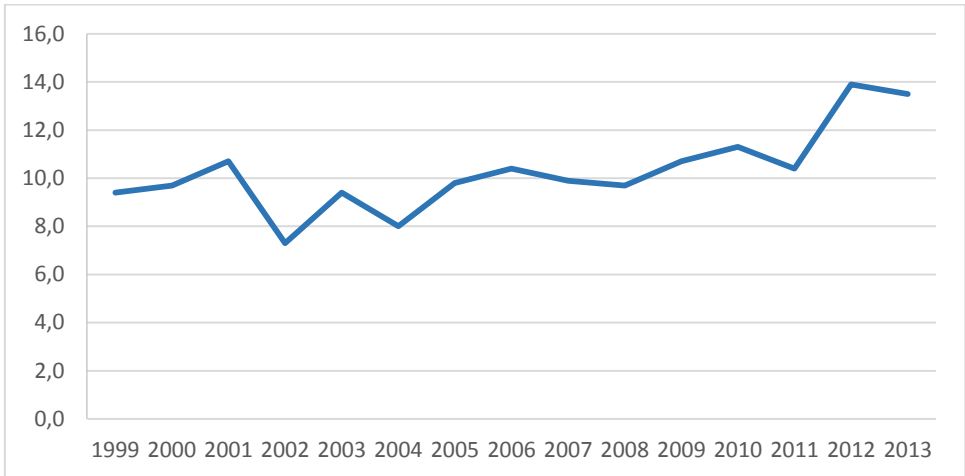
Rok	Liczba	CR	ASR	% pop
1999	64	9,4	6,0	0,0095
2000	66	9,7	6,0	0,0099
2001	73	10,7	6,2	0,0110
2002	49	7,3	4,4	0,0074
2003	63	9,4	5,3	0,0095
2004	53	8,0	4,5	0,0080
2005	65	9,8	5,3	0,0099
2006	69	10,4	5,6	0,0105
2007	65	9,9	5,2	0,0099
2008	64	9,7	5,1	0,0098
2009	70	10,7	5,7	0,0107
2010	74	11,3	6,2	0,0113
2011	68	10,4	5,3	0,0104
2012	91	13,9	7,3	0,0139
2013	88	13,5	6,6	0,0135
Δ 1999-2013	24	4,1	0,6	0,0040
% Δ	37,5	43,6	10,0	42,6

Największą liczbę zgonów odnotowano w roku 2012 (n=91) i 2013 (n=88), najmniejszą w roku 2002 (n=49) i 2004 (n=53). Rozpiętość bezwzględnej liczby zgonów wynosiła 42 przypadki (Rycina 102).

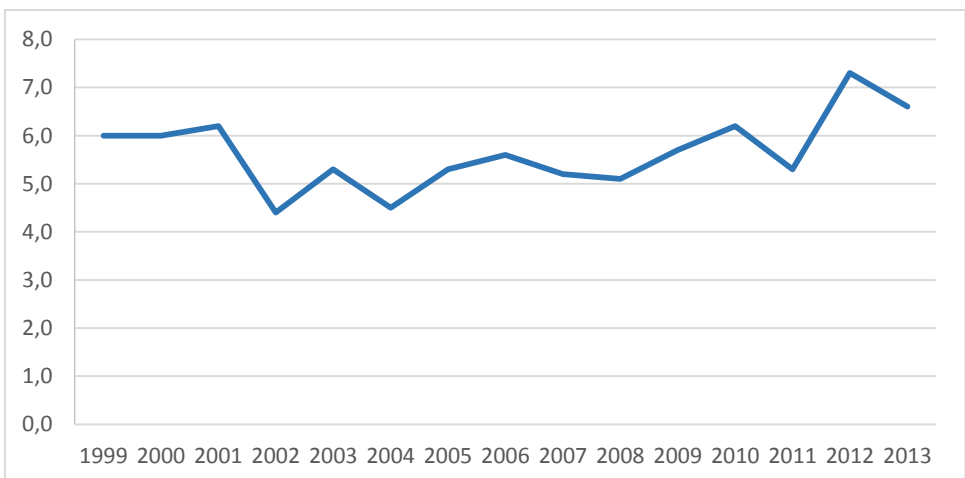
Rycina 102. Zgony z powodu raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne

Najwyższe wartości surowego współczynnika umieralności obserwowano w roku 2012 (CR: $13,9/10^5$) i 2013 (CR: $13,5/10^5$), najniższe w roku 2002 (CR: $7,3/10^5$) i 2004 (CR: $8,0/10^5$) (Rycina 103).

Rycina 103. Umieralność z powodu raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)

Najwyższe wartości standaryzowanego według wieku współczynnika umieralności obserwowano w roku 2012 (ASR: $7,3/10^5$) i 2013 (ASR: $6,6/10^5$), najniższe w roku 2002 (ASR: $4,4/10^5$) i 2004 (ASR: $4,5/10^5$) (Rycina 104).

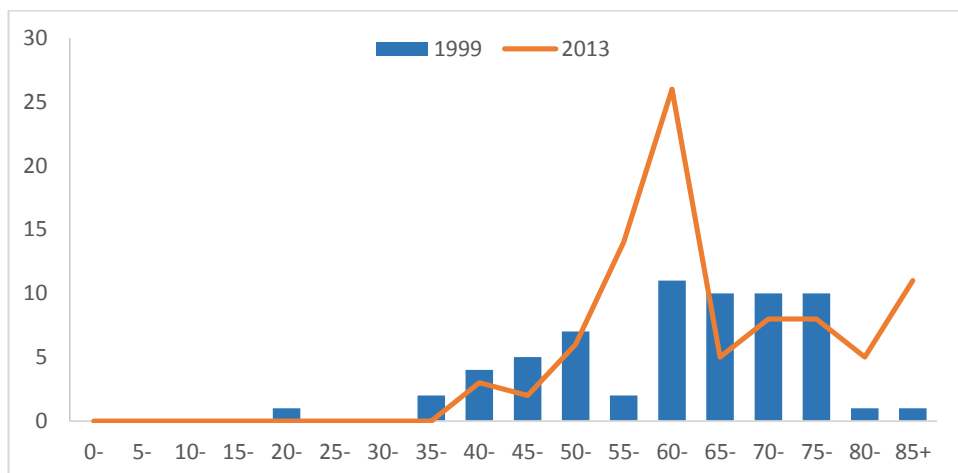
Rycina 104. Umieralność z powodu raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane(ASR)

Trend czasowy na podstawie bezwzględnej liczby zgonów wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 2,2%. Trend czasowy na podstawie surowych współczynników umieralności wskazywał istotną statystycznie tendencję wzrostową w tempie rocznym 2,6%. W latach 1999-2004 trend czasowy na podstawie standaryzowanych według wieku współczynników umieralności wskazywał tendencję spadkową w tempie rocznym 5,1%. Istotną statystycznie tendencję wzrostową wartości ASR odnotowano w latach 2004-2013 w tempie rocznym 3,8%. (Tabela 41).

Tabela 41. Dynamika zmian umieralności z powodu raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)

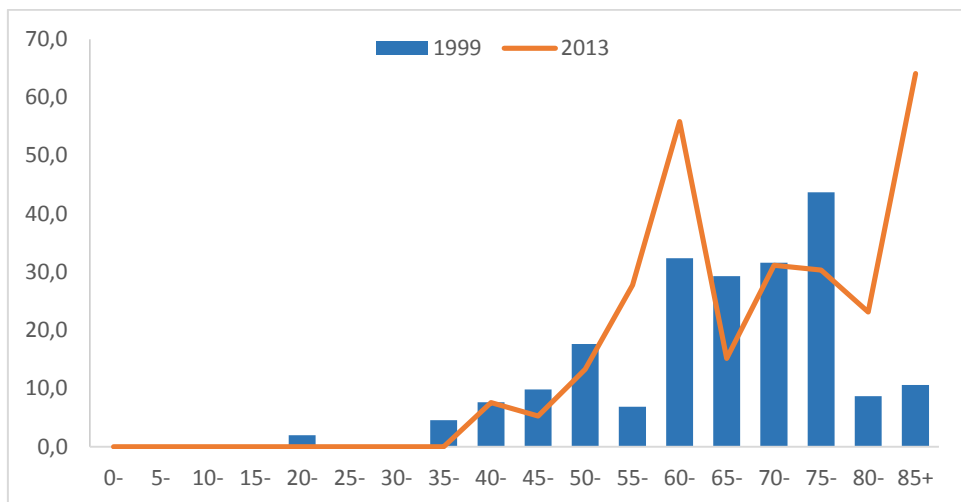
Zmienna	Kohorta	Lata	APC	95% CI		p-wartość
				dolny	górny	
n	kobiety	1999-2013	2,2	0,5	3,9	<0,05
CR	kobiety	1999-2013	2,6	0,9	4,2	<0,05
ASR	kobiety	1999-2004	-5,1	-11,8	2,2	>0,05
	kobiety	2004-2013	3,8	0,7	7,0	<0,05

W 1999 roku największą liczbę zgonów z powodu raka jajnika obserwowano u kobiet w grupie wieku 60-64 lat (n=11), natomiast w 2013 roku u kobiet w grupie wieku 60-64 lata (n=26) (Rycina 105).

Rycina 105. Zgony z powodu raka jajnika w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne

W 1999 roku najwyższe wartości specyficznego w grupach wieku współczynnika umieralności obserwowano u kobiet w grupie wieku 75-79 lat ($43,7/10^5$), a w 2013 roku również u kobiet w grupie wieku 85+ lat ($64,1/10^5$) (Rycina 106).

Rycina 106. Umieralność z powodu raka jajnika w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku

Spis tabel

Tabela 1. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe, województwo świętokrzyskie, 1999-2013	13
Tabela 2. Zachorowania i zachorowalność na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	15
Tabela 3. Dynamika zmian zachorowalności na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	17
Tabela 4. Zachorowania i zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	19
Tabela 5. Dynamika zmian zachorowalności na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	21
Tabela 6. Zachorowania i zachorowalność na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	23
Tabela 7. Dynamika zmian zachorowalności na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	26
Tabela 8. Zachorowania i zachorowalność na raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	28
Tabela 9. Dynamika zmian zachorowalności na raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	30
Tabela 10. Zachorowania i zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	32
Tabela 11. Dynamika zmian zachorowalności na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	34
Tabela 12. Zachorowania i zachorowalność na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	36
Tabela 13. Dynamika zmian zachorowalności na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	38
Tabela 14. Zachorowania i zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	40

Tabela 15. Dynamika zmian zachorowalności na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	42
Tabela 16. Zachorowania i zachorowalność na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	44
Tabela 17. Dynamika zmian zachorowalności na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	47
Tabela 18. Zachorowania i zachorowalność na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	49
Tabela 19. Dynamika zmian zachorowalności na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	51
Tabela 20. Zachorowania i zachorowalność na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	53
Tabela 21. Dynamika zmian zachorowalności na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	55
Tabela 22. Zgony i umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	57
Tabela 23. Dynamika zmian umieralności z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	59
Tabela 24. Zgony i umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	61
Tabela 25. Dynamika zmian umieralności z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	63
Tabela 26. Zgony i umieralność z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	65
Tabela 27. Dynamika zmian umieralności z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	67
Tabela 28. Zgony i umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	69

Tabela 29. Dynamika zmian umieralności z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	71
Tabela 30. Zgony i umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	73
Tabela 31. Dynamika zmian umieralności z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	75
Tabela 32. Zgony i umieralność z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	77
Tabela 33. Dynamika zmian umieralności z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	79
Tabela 34. Zgony i umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	81
Tabela 35. Dynamika zmian umieralności z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	83
Tabela 36. Zgony i umieralność z powodu raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	85
Tabela 37. Dynamika zmian umieralności z powodu raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	87
Tabela 38. Zgony i umieralność z powodu raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	89
Tabela 39. Dynamika zmian umieralności z powodu raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR)	92
Tabela 40. Zgony i umieralność z powodu raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	94
Tabela 41. Dynamika zmian umieralności z powodu raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne, współczynniki surowe (CR) i standaryzowane (ASR).....	96

Spis rycin

Rycina 1. Zachorowania i zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	10
Rycina 2. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, wskaźnik struktury	10
Rycina 3. Zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, wskaźnik struktury	11
Rycina 4. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	11
Rycina 5. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, wskaźnik struktury	12
Rycina 6. Zgony z powodu najczęściej występujących nowotworów złośliwych u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, wskaźnik struktury	12
Rycina 7. Zachorowania na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	16
Rycina 8. Zachorowalność na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	16
Rycina 9. Zachorowalność na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	17
Rycina 10. Zachorowania na raka płuca u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	18
Rycina 11. Zachorowalność na raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	18
Rycina 12. Zachorowania na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	20
Rycina 13. Zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	20
Rycina 14. Zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	21
Rycina 15. Zachorowania na raka jelita grubego u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	22
Rycina 16. Zachorowalność na raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	22
Rycina 17. Zachorowania na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	24
Rycina 18. Zachorowalność na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	24
Rycina 19. Zachorowalność na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	25
Rycina 20. Zachorowania na raka prostaty w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	26

Rycina 21. Zachorowalność na raka prostaty, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	27
Rycina 22. Zachorowania na raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	28
Rycina 23. Zachorowalność na raka pęcherza moczowego, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	29
Rycina 24. Zachorowalność na raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR).....	29
Rycina 25. Zachorowania na raka pęcherza u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	30
Rycina 26. Zachorowalność na raka pęcherza u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	31
Rycina 27. Zachorowania na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne.....	32
Rycina 28. Zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR).....	33
Rycina 29. Zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	33
Rycina 30. Zachorowania na raka żołądka u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	34
Rycina 31. Zachorowalność na raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku.....	35
Rycina 32. Zachorowania na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne.....	37
Rycina 33. Zachorowalność na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR).....	37
Rycina 34. Zachorowalność na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	38
Rycina 35. Zachorowania na raka płuca u kobiet w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne	39
Rycina 36. Zachorowalność na raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	39
Rycina 37. Zachorowania na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	41
Rycina 38. Zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	41
Rycina 39. Zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	42
Rycina 40. Zachorowania na raka jelita grubego u kobiet w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne	43
Rycina 41. Zachorowalność na raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	43
Rycina 42. Zachorowania na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	45

Rycina 43. Zachorowalność na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	45
Rycina 44. Zachorowalność na raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	46
Rycina 45. Zachorowania na raka piersi w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne	47
Rycina 46. Zachorowalność na raka piersi w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	48
Rycina 47. Zachorowania na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	49
Rycina 48. Zachorowalność na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	50
Rycina 49. Zachorowalność na raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	50
Rycina 50. Zachorowania na raka trzonu macicy w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne	51
Rycina 51. Zachorowalność na raka trzonu macicy w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	52
Rycina 52. Zachorowania na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	53
Rycina 53. Zachorowalność na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	54
Rycina 54. Zachorowalność na raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	54
Rycina 55. Zachorowania na raka jajnika w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, liczby bezwzględne	55
Rycina 56. Zachorowalność na raka jajnika w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	56
Rycina 57. Zgony z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	58
Rycina 58. Umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	58
Rycina 59. Umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	59
Rycina 60. Zgony z powodu raka płuca u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	60
Rycina 61. Umieralność z powodu raka płuca u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	60
Rycina 62. Zgony z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	62
Rycina 63. Umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	62
Rycina 64. Umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	63

Rycina 65. Zgony z powodu raka jelita grubego u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne.....	64
Rycina 66. Umieralność z powodu raka jelita grubego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	64
Rycina 67. Zgony z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	66
Rycina 68. Umieralność z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR).....	66
Rycina 69. Umieralność z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	67
Rycina 70. Zgony z powodu raka prostaty w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne.....	68
Rycina 71. Umieralność z powodu raka prostaty, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	68
Rycina 72. Zgony z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	70
Rycina 73. Umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR).....	70
Rycina 74. Umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	71
Rycina 75. Zgony z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne.....	72
Rycina 76. Umieralność z powodu raka pęcherza moczowego u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne	72
Rycina 77. Zgony z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne.....	74
Rycina 78. Umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	74
Rycina 79. Umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	75
Rycina 80. Zgony z powodu raka żołądka u mężczyzn w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	76
Rycina 81. Umieralność z powodu raka żołądka u mężczyzn, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wiek	76
Rycina 82. Zgony z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne.....	78
Rycina 83. Umieralność z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR).....	78
Rycina 84. Umieralność z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	79
Rycina 85. Zgony z powodu raka płuca u kobiet w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne.....	80
Rycina 86. Umieralność z powodu raka płuca u kobiet, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	80

Rycina 87. Zgony z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	82
Rycina 88. Umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	82
Rycina 89. Umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	83
Rycina 90. Zgony z powodu raka jelita grubego u kobiet w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	84
Rycina 91. Umieralność z powodu raka jelita grubego u kobiet, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	84
Rycina 92. Zgony z powodu raka piersi , województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	86
Rycina 93. Umieralność z powodu raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	86
Rycina 94. Umieralność z powodu raka piersi, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane (ASR)	87
Rycina 95. Zgony z powodu raka piersi w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	88
Rycina 96. Umieralność z powodu raka piersi w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	88
Rycina 97. Zgony z powodu trzonu macicy , województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	90
Rycina 98. Umieralność z powodu raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	90
Rycina 99. Umieralność z powodu raka trzonu macicy, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane(ASR)	91
Rycina 100. Zgony z powodu raka trzonu macicy w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	92
Rycina 101. Umieralność z powodu raka trzonu macicy w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	93
Rycina 102. Zgony z powodu raka jajnika , województwo świętokrzyskie, 1999-2013, liczby bezwzględne	94
Rycina 103. Umieralność z powodu raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki surowe (CR)	95
Rycina 104. Umieralność z powodu raka jajnika, województwo świętokrzyskie, 1999-2013, współczynniki standaryzowane(ASR)	95
Rycina 105. Zgony z powodu raka jajnika w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, liczby bezwzględne	96
Rycina 106. Umieralność z powodu raka jajnika w 5-letnich grupach wieku, województwo świętokrzyskie, rok 1999 i 2013, współczynniki specyficzne w grupach wieku	97

